

Program	Strategiområde/sida	Synpunkt	Kommentar	Datum	Ändra/Vidarebefordra	Standard kommentarer	Namn och adress/telefonnummer
A		21% tycker att den här framtidsvisionen är viktigast	Noterat	2013-04-02			Omröstning på NSD
A		Alla är lika mycket värda	Stöds av program A - Alla jämlika	2013-04-02			Privatperson
A		När det gäller stöd till föräldrar - glöm inte föräldrar till funktionsnedsatta barn. Ofta hamnar de utanför eftersom de räknas som "föräldrar i allmänhet". Riktade insatser behövs!! Jag tror att dessa möten mellan föräldrar/vårdnadshavare ska ledas av professionella, d v s inte av personer som tror, eller antar att det ser ut på det ena eller andra sättet, utan de som faktiskt vet hur det är.	Synpunkten stöds i program A - Alla jämlika. Alla föräldrar ska utifrån sina behov erbjudas stöd i sitt föräldraskap, vilket inkluderar även funktionsnedsatta. Föräldrastödsarbetet ska ske på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.	2013-03-07			Privatperson
A	Alla tillsammans	Fortsatt satsningen som gjorts på Hertsön kring skolmaten i andra bostadsområden. Lärarna där bör få mer stöd och resurser än andra för att kunna hjälpa eleverna att fullgöra sin skolgång med godkända betyg för att kunna söka vidare till gymnasiet. En annan viktig sak är att ALLA aktörer runt ett barn/ungdom tillsammans ska hjälpa till för att barnets/ungdomens livsituation i och utanför skolan ska optimeras. Man måste jobba med att riva staketen mellan olika förvaltningar, mötas i en dialog kring barnet/ungdomen och inte försätta föräldrar o barn i en situation där man träffar ett otal myndigheter som inte har kontakt med varandra o som inte informerar varandra. Gällande läs-och skrivutveckling bör alla lärare på grundskolan gå en kurs i läs- och skrivutveckling. Barn/elever som har svårigheter med läsinlärning finns från år 1 till gymnasiet! Skolbibliotek bör prioriteras! Det räcker inte med att bokbussen kommer några gånger per termin för att uppmana unga att läsa, detta gäller förstås alla skolor	Erfarenheter från Hertsön sprids till övriga skolområden. Hela programarbetet syftar till att förvaltningar ska samverka över gränserna. Redan under 2013 startar en utbildningssatsning riktad till lärare för barns språkutveckling.	2013-03-07	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter		
F	Sida 6	Bättre cykelväg från Gammelstad till centrum, rusta upp Gammelstad centrum. Trottoarer saknas på många håll i Gammelstad, kyrkstugor bör rustas upp.	Synpunkten överensstämmer med program F:s - Resor och transporters intentioner.	2013-03-14			Privatperson
A		Skolan i Luleå är i dagsläget ej likvärdig. Det finns skolor där de satsar på att verkligen följa LGR med entreprenöriellt lärande, en dator till varje elev och Ipads. Medas på andra skolor får till och med lärarna dela på sina PC-maskiner.	Synpunkten stöds delvis av program A - Alla jämlika.	2013-03-07	Angelägen fråga som vidarebefodras till ansvariga förvaltningar		Privatperson
A		Råneå med byar ska vara attraktiva områden för barnfamiljer där de kan känna sig trygga, få en lugn och naturnära miljö för barnen. Men inte vara förlängt bort från kulturella aktiviteter, LTU och arbete som Luleå kan erbjuda. Mer bostäder än vad som är planerat behövs för att blivande pensionärer vill bo kvar. Låta asylsökande familjer stanna om de vill, men bostäder för dem är inte lätt. De kommer aldrig så nära svenskar som i en by av Råneås storlek och blir en del av samhället. Tåglinje jäms med E4 (i luften), då kan man pendla på ett annat sätt. Studentbostäder i Råneå så att gymnasieungdomarna får bättre kommunikation till staden på egna tider och inte på byarnas. Atraktivare miljöer så att unga vill stanna kvar.	Råneå är en samlande by och omfattas av program A - Alla jämlika. Asylfrågor råder kommunen inte över.	2013-04-02			Privatperson
A	Fler tillsammans, sida 9	Framtidsavtal mellan Luleås unga och kommunens ledning. Det innebär att kommunalråd m fl ska åta sig att driva utvecklingsförslag framtagna av Luleås unga, t ex genom ett samarbete mellan skolor, näringsliv och kommun. Ungdomar som tar fram bra och väl genomarbetade förslag ska känna att de därmed kan påverka Luleås utveckling. Det är viktigt att tiden mellan färdigt förslag och åtgärd är så kort som möjligt eftersom unga människor inte har tid med, eller ork över till, långbänkar.	Ungdomars möjligheter till delaktighet och inflytande är högt prioriterat i program A - Alla jämlika. Specifika upplägg behandlas inte på programnivå utan i nästa planeringskede.	2013-02-26			
A	Folkhälsomål, sidor 14, 6, 7, 8	Med andra omkringliggande kommuner tillgängliggöra ungdomsmottagningarna likt Gällivare för unga upp till 25 år, för att förbättra ungas allmänna-, sexuella- och reproduktivhälsa.	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter	2013-03-07	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter		Privatperson
A	Häsla på lika villkor	Att kunna aktivera sig på bästa möjliga sätt är en viktig beståndsdel för ett friskt och välmående liv. Det ska vara en självklarhet att kunna nyttja gym/sportanläggning trots ekonomi eller handikapp/problem med fysiken. Om vi börjar med oss själva och mår bra med oss så kommer resten sen.	Stöds av program A - Alla jämlika.	2013-03-07			Privatperson

A	Start och uppväxt för alla, sida 6	Alla är inte jämlika i en kommun där föräldrar i princip inte kan välja att vara hemma med sina barn längre. Som det är idag får man inget lämpligt stöd för det behov barnen har av att vara med föräldrar hemma upp till fsk. Upp till tre år lever barn i symbios med sina föräldrar och har inte behov av lekkamrater. Detta är en mycket väl beprövad erfarenhet då barn i alla tider vuxit upp i stor del i hemmet, av dem har det också blivit folk och goda samhällsmedborgare. Det bör alltså finnas en möjlighet för föräldrar att välja att vara hemma lite längre utan att förlora all för mycket ekonomiskt, för att det ska vara ETT LULEÅ FÖR ALLA	Kommunen har inte fullt ut rådighet över den här frågan. Kommunens uppdrag är att bedriva förskoleverksamhet	2013-03-07	
A		Jag saknar satsning på tobaksfria skolgårdar i Luleå kommun	Stöds av program A - Alla jämlika och arbete pågår.	2013-03-07	Privatperson
A	Start och uppväxt för alla, sida 23	Då jag anser det positivt att göra förskolor och skolor bättre för barnen som är där, nämns inte ett alternativ till förskolan - exempelvis om föräldrarna själva vill vara dem som väljer att ta hand om barnen. "Stödet till föräldrar" som nämns på sidan 23 kunde vara ett positivt mottagande från kommunen då man som förälder går emot strömmen och väljer att vara hemma med sina barn. Det vore toppen att se Luleå kommun vara pionjärer i att stötta föräldrar till att våga lita på att de själva är fantastiska inflytanden i sina barns liv som inte kan ersättas av någon annan. Istället för att ständigt bygga flera förskolor, lägg pengar på att bygga upp föräldrarnas möjlighet att själva ta ansvar för sina barn. Använd pengarna som skulle spenderas på barnen i förskolan och låt de föräldrar som önskar få bli betalda för att ta hand om sina barn än att kommunen betalar andra för att göra samma jobb som en förälder kan vara fullt kapabel att göra själv. Även om det inte är alla som är intresserade av denna modell, gör det möjligt för föräldrar att kunna få välja barnomsorgsmodell själva. Detta anser jag vara ett sätt kommunen kan hjälpa barnen att få en trygg uppväxt!	Kommunen har inte fullt ut rådighet över den här frågan. Kommunens uppdrag är att bedriva förskoleverksamhet	2013-03-07	Privatperson
A	Start och uppväxt för alla, sida 25	Jag tycker att det som står att Luleå ska arbeta med fram till 2020 är mycket bra formulerat. När det gäller den första punkten som handlar om föräldrastöd så vill jag bara poängtera vikten av att Luleå inte tappar fart nu utan fortsätter med att utveckla det arbete som påbörjats och som ligger helt i linje med det som står i denna punkt. Det finns en stor efterfrågan på föräldrastöd som inte har kunnat erbjudas på grund av olika omständigheter - det bör snarast åtgärdas så att föräldrarna får den hjälp de faktiskt kan få idag och så att inte trovärdigheten brister (Föräldrar undrar om vi har föräldrastöd eller inte - kommunen har ju marknadsfört det - men nu finns det inte?). För att arbetet ska komma igång måste resurser avsättas - både i tid och pengar och att någon särskild utsedd person håller i organisationen av arbetet. Det står att arbetet ska vara strukturerat och det är väldigt viktigt. Det är också viktigt att det är samordnat med annan angränsande verksamhet.	Stöds av program A - Alla jämlika. Arbete pågår.	2013-03-07	Privatperson
B,C		Det är viktigt att göra Norra hamn tillgängligt för alla. Ett Luleås Riviera för alla. Ej bara för kultureliten, ex. mer fik, glassbar m.m.	Synpunkten stödjer principiellt program B - Rum för möten och C - Kuststaden Luleå, men detaljer hanteras inte på programnivå utan i nästa planeringsskede.	2013-03-26	Privatperson Privatperson
A		Luleå är en segregerad stad. Satsa därför extra på de stadsdelar där arbetslösheten är högre ex. Hertsön och gör dessa områden attraktiva. Satsa extra på skolorna i dessa områden så att de blir attraktiva.	Stöds av program A - Alla jämlika där vi säger att vi ska ta socioekonomisk hänsyn vid prioriteringar av resurser.	2013-03-07	Privatperson
A	sidan 22	Satsa på mindre barngrupper i förskolan! Dagens grupper med 18-22 små barn är alldeles för stora. Ledargrupperna har inte en chans att se alla individer.	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter	2013-03-07	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter Privatperson
A		Maten till förskolebarn och skolbarn ska lagas av råvaror och på plats i skolan.	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter	2013-03-07	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter Privatperson

A ,B, E	Fritidsaktiviteter	Viktigt att skapa förutsättningar för barn/unga vad gäller aktiviteter men även förutsättningar för arbete. Ta t.ex tillvara på årstiderna med aktiviteter inför loven. Tävlningar: fotbollsturneringar/innebandy, längdskidor/slalom, isvägen och något roligt arrangemang för barnen. Något för ungdomar "alkoholfria" discon för högstadiet. En "stor" lekplats/aktivitetspark typ den på havsbadet. Ungdomsråd= låt ungdomarna vara med och påverka. Sommarjobb/praktik- skapa mera arbete för ungdomar, viktigt att de får komma ut och få känna sig behövd.	Synpunkterna stödjer program A - Alla jämlika, B - Rum för möten och E - Ledande nordlig region.	2013-02-26	Ej lämnat namn
A, B		Stadsdelarna borde "gå ihop" och samarbeta mer med varandra, främst bland unga. Tex. Genom olika föreningar eller mötesplatser. Man bör även föra ihop tex. Idrotten med andra intressen som t.ex musik, teater osv. så att mötesplatser etc ska kännas att det är mer till för alla.	Stöds delvis av program A - Alla jämlika. Arbeta i den här riktningen pågår redan idag i bla områdesgrupperna. Synpunkterna stöder program B - Rum för möten i framförallt strategiområdet Fler tillsammans.	2013-03-07, 2013-03-12	Privatperson
A, B		Alla Jämlika, Program A Det är viktigt att unga i hela kommunen ska ges möjlighet att utveckla och utöva sina intressen. Nämnder och styrelser ska arbeta gemensamt för utvecklingen av stadsdelar/samlade byar. Det är viktigt att likvärdiga förutsättningar skapas genom socioekonomiska viktningar där vissa stadsdelar/samlade byar prioriteras. För att möjliggöra detta är utarbetandet av lokala utvecklingsplaner ett måste. Rum för möten, Program B Kommunen skall stimulera samverkan och utåtriktad verksamhet i byar och stadsdelar. Samnyttjande och breddad användning av skolor, fritidsgårdar, föreningslokaler och byahus ska eftersträvas. Förbättra möjligheterna att gå, cykla eller åka kollektivt till prioriterade mötesplatser. Biblioteket skall särskilt prioriteras som mötesplats. Här spelar Medborgarkontoret i Råneå en mycket viktig roll. En utvecklingsplan skall tas fram för Råneå älvdal och prioriterade insatser skall genomföras utifrån planen. Förutsättningarna skall stärkas för arrangemang/evenemang och upplevelser i samlade byar. Vattennära stråk skall förstärkas och utvecklas. Till exempel ridstigar, gång- och cykelvägar Öka tillgången till goda lekmiljöer	Stöds av program A - Alla jämlika och B - Rum för möten	2013-03-07, 2013-03-12	Råneå Socialdemokratiska förening
A, B, C		1) Danslokaler t.ex hälsans hus och snart Åhlens för oss äldre i Luleå stads centrum och då i synnerhet för dem som bor i förorterna. 2) Luleå centrum bör vara navet för alla förortsbor, att även de ska kunna samlas för att vara delaktiga i Luleås nöjesliv. 3) Fler ungdomsgårdar med handledare för ungdomar under 20 år. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stödjer programmet. Program B - Rum för möten föreslår under Bredd och spets inom kultur att satsa på en institution för dans, det vill säga en lokal för dansen som scenkonst, och det är det som det finns tankar om att ordna i Åhlénshuset. Ett annat viktigt mål i program B - Rum för möten, att "stärka allmänhetens möjligheter till att se, uppleva och utöva dans" av olika slag återstår att utveckla . Specifika platser och utformning av dessa kommer i nästa planeringsskede. 2) Synpunkten stödjer program B och C. 3) Synpunkten stödjer flera av programmets intentioner i att ha meningsfulla aktiviteter för unga, även med handledare.	2013-02-26, 2013-03-05, 2013-03-11, 2013-03-26	Synpunkten stöds av programmet
					Privatperson

A, B, C, D, E, F	1. Översiktsplanens roll som verktyg för kommunens planering nu och för viss framtid, den framställs som en förströelse aktivitet på dagis, istället för konkreta kartskisser och målformuleringar för specifika områden. 2. Vilken är målgruppen för översiktsplanen. 3. Nya översiktsplanen/vision 2050 är inaktuell redan när den trycks och läggs fram. 4. Mycket onödigt floskler ex "konsekvenser av programmen", hur är översiktsarbetet nydanande och efterföljansvärt. 5. Var är kreativa planeringsinsatser i översiktsplanen. Se fullständig skrivelse på v:	1. Noteras 2. Målgrupper är medborgare, näringslivet, myndigheter, kommunala tjänstemän och politiker etc 3. Programmen innehåller många principer och mål som ännu inte är genomförda. Uppföljning och revidering kommer att ske varje mandatperiod 4. Konsekvenser ska vi enligt lag beskriva. 5. Programmen har präglats av en kreativ process där dialog med medborgare varit centralt. Flera strategier är helt nya för Luleå.	2013-03-06, 2013-03-11		
A, B, C, D, E, F	Materialet är tekniskt briljant. Problemt är att efter 10 år är det ingen som ens kommer ihåg att det finns ett bra verk, (gäller framför allt politikerna)	För att det inte ska bli en "hyllvärmare" kommer uppföljning och revidering att ske varje mandatperiod. Dessutom kommer kommunens styrning att förändras för att programmen ska kunna genomföras.	2013-03-06	Norrbottens Markförädlings	
D, E, F	Behovet av goda kommunikationer/tillgänglighet till/från de gemensamma regionala funktionerna till/från de övriga kommunerna. Utveckling av arbets-/utbildnings-/ och besöksresande till/från Luleå för ökad regional tillväxt och konkurenskraft. Luleås roll i samarbetet med Finland inom ramen för Bottenviksbågen med syfte att öka konkurenskraften med övriga regioner, kan vi gemensamt åstadkomma en Öresundseffekt i norr. Utvecklingen och utbyggnaden av Luleå/Kallax airport till en regional flygplats, frågor som kan hanteras är flygplatsens koppling till övriga kommuner med tåg och buss/flygbuss liksom flygplatsens anpassning till resenärer boende utanför Luleå kommun. Utvecklingen av regionalsjukhuset och dess koppling till övriga kommuner med tåg och buss liksom dess anpassning till boende utanför Luleå kommun. Luleås roll i samarbetet mellan universiteten i norra Sverige och Finland. Luleås roll i arbetet för svensk-finsk tågtrafik längs Bottenviksbågen. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten visar på flera prioriterade frågor som finns med i programmen. Vad gäller universitetet så är kommunens samverkan med dem prioriterad, men deras samverkan med andra universitet är deras fråga.	2013-03-06	Privatperson	
A, B, C, D, E, F	1. Det är en stor styrka att programmen är väl förankrade och att allt utgår från Lulebornas idéer och framtidsvisioner. Vi tror att såväl kommunen som andra aktörer inom samhällsbyggnadssektorn kommer att ha nytta av den diskussion och förankring av visionerna som ligger till grund för denna översiktsplan. 2. Det är ett stort problem att översiktsplanen i sin nuvarande form är svår att överblicka, det är svårt att hitta i materialet. Tanken som vi uppfattat det är att denna ÖP ska vara digital och på så sätt enklare att uppdatera och enklare att göra tillgänglig. Det återstår ett stort arbete med att förbättra materialets tydlighet och kommunen borde lägga kraft på att nyttja de möjligheter som den digitala tekniken kan ge. Som ett exempel skulle klickbara interaktiva kartor där informationen görs tillgänglig på ett enkelt sätt vara en möjlighet för att förbättra läsbarheten. Områdesbeskrivningarna kartor har färger och skrafferingar som ibland är svåra att tolka och än mer svårtolkat blir det då områden överlappar varandra. Se fullständig skrivelse på v:	1. Tack, det tycker vi med! 2. Överblickbarheten i materialet håller vi med om är viktig och vår målsättning är att efter antagandet utveckla en digital version, en webbportal, för att underlätta sökbarheten.	2013-03-06	Haparanda stad	
B, C, D, F	Det finns några hänvisningar (t.ex. sid. 14 i program B, sid. 15 i program C, sid. 15 i program D, sid. 16 i program F) till handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor. Det finns två sådana dokument i Luleå kommun och de bör tituleras: Handlingsprogram 2013-2016 för olycksförebyggande verksamhet i Luleå kommun enligt Lag om skydd mot olyckor Handlingsprogram 2013-2016 för räddningstjänst i Luleå kommun enligt Lag om skydd mot olyckor. Se fullständig skrivelse på v:	Det ska korrigeras.	2013-03-06	Göra ändringar utifrån synpunkten.	Trafikverket Räddningstjänsten

D, F		<p>1. Programmen innehåller flera skrivningar om riskerna med farligt gods på väg medan farligt gods på järnväg inte alls behandlas i samma utsträckning. Sannolikheten för olyckor är normalt lägre på järnväg, samtidigt som mängden transporterat gods och hastigheterna på rörelserna normalt är högre. Järnvägsproblematiken bör behandlas likvärdigt med densamma på väg, vilket för övrigt också Länsstyrelsen anser (Norrbotten, Länsstyrelsen, 2012).</p> <p>2. Räddningstjänsten anser att mer djupgående analyser måste göras innan någon form av nybygge eller förtätning sker i Svartöastaden, Svartöbrinken, Örnäset eller på Hertsön, just pga riskpotentialen från industrin på Svartön. Det finns en äldre och mycket begränsad "riskanalys" som togs fram av en konsult vid planering av Svartöbrinken, men den kvaliteten är inte tillräcklig för så omfattande inriktningsbeslut som presenteras i kartunderlaget till översiktsplanen. För att skapa goda förutsättningar för räddningstjänstens insatsmöjligheter ska framkomlighet, tillträde till fastigheter samt tillgång till vatten för brandsläckning beaktas vid planering av bebyggelse. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>1. Synpunkten kommer att inarbetas i programmet. 2. Riskbedömningar kommer att göras vid fortsatt planering och detta stöds i avsnittet "Klara av förändring" samt i områdesrekommendationerna.</p>	2013-03-06	Göra ändringar utifrån synpunkten.	Räddningstjänsten
B A,D B	Sida 25	<p>5% tycker att den här framtidsvisionen är viktigast</p> <p>Gör kyrkbyn till världens finaste område så att vi som bor där inte blir så mobbade.</p> <p>Posthuset: Medverka till att det blir en fin vintermötesplats med grönska, caféer, restaurang och gärna plats för seminarier/info m.m</p>	<p>Noteras</p> <p>Synpunkten stöder programförslagen.</p> <p>Posthuset ägs inte av kommunen. Mötesplatser i centrum är dock prioriterat i program B - Rum för möten och C - Kuststaden Luleå. Specifika platser/lokaler kommer i nästa planeringsskede.</p>	2013-02-26 2013-02-26		Omröstning på NSD Privatperson Privatperson
B	Ny översiktsplan för Luleå	<p>En centralt belägen kvalitets/komplementsbiograf i centrala Luleå (s k A-läge) utgör ett rum för möten som fyller många goda funktioner. Dels som kulturbärare inom filmens område – dels som en utmärkt yta för sociala friktion, en kulturpolitisk definition av biografens förträfflighet som Bengt Göransson myntade under sin tid som kulturminister. Film- och biograf utgör en viktig del av den s k vardagskulturen. De flesta städer av Luleå storlek omfattar någon typ av biograf med kompletterande utbud visavi SF Bio och Bonniersfärens Filmstad. I dagsläget har Filmpool Nord, Sveriges näst största produktionscentrum för film, ingen premiärbiograf i sin egen hemstad. Filmstaden Luleå är inte funktionell då denna biograf saknar sociala ytor/mötesplats för vår premiärpublik. En premiär är inte på ett enkelt sätt bara en filmvisning utan även en viktig mötesplats för alla dem som deltagit i filmens tillkomst samt alla de offentliga representanter som faktiskt möjliggör att dessa produktioner läggs i Norrbotten och Luleå. Minglest före resp efter själva visningen är minst lika viktigt som filmvisningen. En kvalitets/komplementsbiograf i centrala Luleå kan dels exponera all den film som Filmpool Nords samproducerar – dels nyttjas av Folkets Bio, som kämpar på med utmärkt kvalitetsrepertoar men med allt för dåliga lokaler på Kronan (publiken måste vara bilburen – ingen lokalbuss därifrån sen kvällstid) samt att Folkets Hus och Parkers utbud av digitala operor från Metropolitan kan och bör ges utrymme. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Synpunkten stödjer program B - Rum för möten. Upplägg och aktörer hanteras inte på programnivå utan i nästa planeringsskede.</p>	2013-02-26		Filmpool Nord Stationsgatan 36 972 32 Luleå
B		<p>Varför finns ett ord om kyrkor och det samlingsplatser, mötesplatser de ger, och det kultur utbud som ges där och skapar ett värde för staden.</p>	<p>Förmodligen saknas ett "inte" som tredje ord i meningen. Kyrkor och trossamfund innefattas i begreppet det civila samhället. Ordlistan under strategiområdet Fler tillsammans kompletteras med ordet trossamfund för att förtydliga.</p>	2013-02-26	Ordlistan under Fler tillsammans kompletteras med ordet trossamfund för att förtydliga.	Privatperson
B		<p>För att Luleå ska kunna fortsätta att utvecklas som den kulturstad den är behövs en kvalitetsbiograf i centrala stan. Där kvalitetsfilmen får en chans att synas! Två salonger + ett café i anslutning. Bioutbudet är idag totalt monopoliserat till Filmstadens utbud. Det krävs dock ett komplement till Filmstaden.</p>	<p>Synpunkten stöds i program B - Rum för möten. Upplägg och aktörer hanteras inte på programnivå utan i nästa planeringsskede.</p>	2013-03-13		Filmpool Nord Stationsgatan 36 972 32 Luleå

B	Fler tillsammans, sidor 2-3	För att förbättra för ett enkelt och effektivt utnyttjande av samlingslokaler för idrott är en väl fungerande webbplats för bokning av lokaler nödvändig. Viktigt med enkla och raka kontaktvägar till kommunen (fritidsförvaltningen). Även att en dialog förs med berörda föreningar om planer och förändringar som de direkt eller indirekt berörs av. En effektivare användning av kommunens lokaler är bra, men man måste få hjälp och göra det enkelt för föreningen att ställa om lokalen för olika aktiviteter.	Synpunkten stöds i program B - Rum för möten och strategiområdet Fler tillsammans.	2013-03-13	
B	Vilja uppleva, sidor 3-4	Vi skytteföreningar i Luleå har en tradition att arrangera stora tävlingar, men till det behövs fungerande och godkända anläggningar/banor. För vissa tävlingar finns det inte idag. Med målet att fortsättningsvis också ha möjlighet att anordna upp till nivå SM-tävlingar lämnade skytteklubbarna i Luleå 2009 ett förslag till byggande av Skyttecentrum. Vi välkomnar tanken om ett bättre stöd för arrangerandet av tävlingar, vilket tidigare har varit mycket ovanligt/sparsamt.	Synpunkterna stöds i program B:s - Rum för mötens principer. Detaljer som rör enskilda arrangemang, idrotter och anläggningar hanteras i nästa planeringsskede.	2013-03-13	SJ Pistolklubb
B	Bredd och spets, sidor 5-6	Vi är naturligtvis positiva till samverkan med andra vid genomförande av större aktiviteter och större arrangemang såsom Norrlands- och Svenska mästerskap. Förslag tidigare lämnat på byggande av Skyttecentrum som ett steg i rätt riktning att få fram större bredd inom pistolskyttet och göra det möjligt att satsa mot elit. Som det ser ut idag satsas det bara på Luleås Elitklubbar (LF, Luleå Hockey, etc), trots att vi inom pistolskytteföreningarna har flera SM-medaljörer varje tävlingssäsong inom olika grenar.	Synpunkterna stöds i program B:s - Rum för mötens principer. Detaljer som rör enskilda arrangemang, idrotter och anläggningar hanteras i nästa planeringsskede.	2013-03-13	SJ Pistolklubb
B	Fler tillsammans, sidor alla	Vi har arbetat med frågorna på Hertsö fritidsgård, en stor mötesplats för ungdomar, och kommit fram till att vi vill utveckla Hertsö centrum till ett ännu bättre ungdomscenter än det redan är. Hertsö centrum är en mötesplats som har stor betydelse för områdets befolkning och framförallt för de unga. I framtiden ser vi hur områdets fritidsgård, badhus och sporthall är minst lika bra sammanflätade verksamheter som idag och hur man på det viset förbättrar vårt område. I möten med områdesgrupp och politiker har dessa åsikter tagits emot mycket positivt och vi tror att Luleå på detta vis skulle bli en bättre stad. Vi har idag på Hertsö fritidsgård besökare från flera kommuner i Norrbotten och vi tror att Luleå mår bra av ett ungdomscenter i toppklass. Genom en satsning som denna så kan så klart fler uppleva saker tillsammans och upplevelsekänslan blir bättre. Rörelse och rekreation går också in i vårt förslag liksom bredd och spets då vår fritidsverksamhet fostrar både bredd och spets. Vi har samhällsengagemang som en av inriktningarna med vår fritidsgård och vi kommer även fortsättningsvis att engagera oss i frågor som berör oss!	Synpunkten stöds i program B - Rum för möten. I strategiområde Fler tillsammans står det att vi ska utveckla former och göra insatser för att möta behoven hos prioriterade grupper utifrån välfärdsredovisningen i vilken Hertsön är prioriterad. Vilka insatser som skall göras hanteras i nästa planeringsskede.	2013-03-13	SJ Pistolklubb
A, B		<ul style="list-style-type: none"> • Det efterfrågas en tydlighet var man kan vända sig hos Luleå kommun och få hjälp om man vill starta en ny invandrarförening. Vilket stöd skulle man kunna få? Det är viktigt, tycker ledamöterna, att även få "föreningskunskap" för att kunna samverka med andra föreningar. Kommunen borde stötta föreningslivet att stötta nya svenskar. • En idé om en "kulturbyttardag" föddes, den kunde arrangeras i kommunens regi. En dag där invandrarföreningarna kunde vara med och bidra tillsammans med andra föreningar. En kulturbyttardag skulle öka kunskap och spridning av vad ett mångkulturellt samhälle har att erbjuda. Se fullständig skrivelse på v: 	Synpunkterna stöds i programmen. I program B - Rum för möten och strategiområde Fler tillsammans står det att kommunen ska jobba för att ha "en väg in" och stödja det civila samhället på ett bättre sätt.	2013-03-13	Hertsö fritidsgård
B		Kulturexp ska få bättre lokal i markplan. Just nu finns de på plan 2 i Luleå mest attraktiva "Luleås Riviera" byggnader. Dvs där Balettskolan, Teatern och teaterhögskolan finns. Någon av byggnaderna på borde göras om till rum för möten. Ex designhus.	Synpunkterna stöder program B - Rum för möten bla när det gäller utveckling av evenemangsstråket (Norra hamn). Utformning av lokaler hanteras inte på programnivå utan i nästa planeringsskede.	2013-03-13	Invandrarrådet Privatperson

A		Skulle vilja ha mera öppna debatter om viktiga ämnen som rör samhällen med en debattör som ställer frågor till publik så att det skapar diskussion. T.ex olika aktuella ämnen.	Stöds av program A - Alla jämlika	2013-03-14		Privatperson
A, B, C	Fler tillsammans, Möten spontant och organiserat	Det ska finnas plats för möten och staden bör hänga ihop. Att flanera och utträta det man vill. Dialog möjligheter med politiker (flera). Ett torg där handel kan ske året om, Utnyttja närheten till Södra- och Norra hamnen och maximera antalet mötesplatser.	Synpunkter stöds av program A - Alla jämlika, B - Rum för möten och C - Kuststaden Luleå.	2013-03-13		Privatperson
B	Sida 33	Det gäller biograf. Filmstaden till hör landets sämsta bland SF:s filmstäder. Mer finns inte förutom Kronan dit få verkar hitta. Film är en sån vital konstform - det är märkligt att en stad av Luleås storlek inte har en biograf som kan användas för möten, samtal, kvalitativa filupplevelser. Kanske även digital opera/teater?	Synpunkten stödjer program B - Rum för möten. Upplägg och aktörer hanteras inte på programnivå utan i nästa planeringskede.	2013-03-13		Privatperson
B	Sida 8	Jättebra att man tänker att olika föreningar kan träffas och visa upp sig . Eller träffa medborgare..(ragga nya medlemmar)	Noteras	2013-03-13		Privatperson
A, B	Sida 8	Jag är lärare på gymnasiet. Min upplevelse är att elever mellan 15 och 18 år ofta klagar på att det är ont om aktiviteter för dem. (De jämför ofta med när de var yngre och det fanns så många olika aktiviteter för barn, ex sport, dans, osv). Det rä ofta så att de längtar efter en "storstads puls" och tycker att Luleå är för litet.. Samtidigt har de dålig ekonomi(många) och har inte råd att träffa kompisar för att allt kostar: gå och fika 60 kr, bio 110 kr, max 60 kr. Jag tror att de behöver samlingsplatser, även de som inte är med i föreningar/partier/sportklubbar, religiösa samfund vill kunna träffas. Kanske alla som jag nämde bör kunna träffas utanför sina föreningar/sportklubbar.. Men vuxna behövs också!	Liknande synpunkter har kommit fram på dialogerna och detta är en viktig fråga som kommunen måste omhänderta. Synpunkten stöds av program A - Alla jämlika och B - Rum för möten.	2013-03-13		Privatperson
B		Det vore bra om man lyckas öka kännedomen om vad det faktiskt finns att göra i Luleå. Alltså vad det finns för föreningar, klubbar och liknande. Även göra fler mötesplatser för unga som inte kostar pengar är en jättebra idé.	Synpunkter stöds av program B - Rum för möten.	2013-03-13		Privatperson
B	Fler tillsammans	I avsnittet "Rum för möten" finns mycket skrivet om kultur och idrott. Det är viktiga områden som många människor är intresserade av. Områden som kan utvecklas både av kommunen, men också av kommunmedborgarna. Men det finns en "stor sektor" som inte berörs alls och där det finns många rum för möten, vilket också har blivit ytterligare aktuellt med den stora mängden invandrare. Jag tänker då på de olika kyrkornas (religionens) betydelse i "Rum för möten". Här delas tro och intresse av många människor. Det är till och med en stor folkrörelse. Jag har hört ett påstående att religionen samlar fler utövare än idrotten varje söndag. Ett påstående som jag inte kan verifiera men som kan vara troligt. Luleå är dessutom stiftstad för ett område som är en fjärdedel av Sverige. Jag skulle önska att meningen i mitt inlägg skall beaktas och tas med i programmet. Se fullständig skrivelse på v:	Kyrkor och trossamfund innefattas i begreppet det civila samhället. Ordlistan under Fler tillsammans kompletteras med ordet trossamfund för att förtydliga.	2013-03-13	Ordlistan under Fler tillsammans kompletteras med ordet trossamfund för att förtydliga.	Privatperson

B	Mer rörelse och rekreation, bredd och spets inom kultur och idrott	<p>Ormberget är ett utomordentligt bra centrum för idrott och motion. Vintertid kan tillgängligheten dock göras markant bättre. Detta genom att med enkla medel och till låg kostnad förlänga spårsystemen på olika sätt; Genom enkelspår + skatedel under gångtunneln nära Zinken vidare till ytterkanten av Björkskatan, vidare över till Porsön, samt även vidare genom gång-/cykeltunneln mellan Björkskatan och Lulsundet, samt att det spåret förlängs över isen till Skogsvallen och Klintbacken. Är till stora delar redan belyst, eller tillräckligt nära bebyggelse för att slippa investering i särskild belysning.</p> <p>Genom enkelspår + skatedel vidare från Lerbäcken längs med vägen ut till Lövsjär lika långt som Hertsön sträcker sig. Görs med fördel belyst.</p> <p>Genom enkelspår + skatedel vidare från bortersta delen av "Milspåret" längs med drivningsvägen som går på mitten av och genom hela "Hertsölandet" ända bort till Lövsjär. Lämnas obelyst. Se fullständig skrivelse på v:</p>	Synpunkten stöds av program B - Rum för möten. Detaljutformning av spår mm hanteras inte på programnivå.	2013-03-13		JES Consulting AB
B	bredd och spets inom kultur och idrott	<p>För några år sedan erbjöds Luleå kommun att se över möjligheten och analysera förutsättningarna för att etablera den världskända och internationellt erkända triathlontävlingen "Ironman" i stan. Tyvärr gavs denna möjlighet inte nog med intresse från berörda personer inom kommunen. I varje stad som Ironman har etablerat sig har det givit värdstäderna enorm publicitet och genererat intäkter i mångmiljonklassen för handel, hotell m fl. Genom "Luleå Stadsmara" och "Luleå Midnight Swim" finns det erfarenhet av att arrangera sportevenemang i centrala staden. Det som saknas är erfarenheten av cykeltävlingsdelen, vilket också kräver största "eftergiften"/"uppoffringen" genom att de gator och vägar som nyttjas måste vara avstängda under hela tävlingen. Förutom stora direkta intäkter skulle Luleå få mycket bra PR såväl nationellt som internationellt som världens nordligaste Ironman. Om intresse för tävlingen finns hos närmast berörda enheter inom kommunen så vore det intressant att återuppta kontakten med Ironman-organisationen. Namnet Ironman passar ju dessutom rätt så bra ihop med stålstaden Luleå. Se fullständig skrivelse på v:</p>	Synpunkten stödjer strategiområde Vilja uppleva i program B - Rum för möten. Kommunen vill skapa förutsättningar och uppmuntra arrangörer som vill genomföra små som stora arrangemang. Specifika arrangemang hanteras dock ej på programnivå utan i nästa planeringsskede.	2013-03-13		JES Consulting AB
B	Sidor 19, 26 och 30	<p>Tydligt vilka lokaler som lämpar sig för olika användningsområden, t.ex. brandskyddsynpunkt, bra! Mycket bra med en arrangemangs- och evenemangsstrategi. I formuleringen andra förutsättningar som utrymningsvägar etc. bör utrymningsvägar ersättas med säkerhetsorganisation och brandskydd. För att bättre stödja stora och små arrangemang. Stödja kan uppfattas som ekonomiskt stöd, när vi snarare gör tolkningen att skapa förutsättningar för passar sammanhanget bättre. Sid. 30: God simkunnighet och hantering av nödsituationer, mycket bra! Se fullständig skrivelse på v:</p>	Det ska korrigeras.	2013-03-13	Korrigeras utifrån synpunkterna	Räddningstjänsten
B, C		<p>Ge möjligheten för fler krogar, dansställen, diskon i centrum och underlätta för dem som vill starta nya. Valmöjligheterna är i nuläget riktigt dåliga om man är äldre än 22 år.</p>	1) Synpunkten stöds av program B - Rum för möten och C - Kuststaden Luleå. I strategiområdena Vilja uppleva respektive Levande stadsliv .	2013-03-05		Privatperson

B, C		Fortsätt med "gångstråket" i trä från Norra hamn hela vägen till Munkebergs strand. Anlägg badplats med större "brygga" med anordningar för rullstolsburna att ta sig i och ur vattnet. Även sandstrand i anslutning till detta för "vanliga" personer. Även gärna stuga för försäljning av glass och dricka under sommarhalvåret samt kaffe och choklad under vinter och vår. Detta skulle med fördel kunna skötas av föreningar som då kunde få tillskott till sin kassa. (Gråsjälören ligger lite för långt bort för vissa). Möjligheten skulle då också finnas för företag att hyra ut isjakter, vindsurfing etc. beroende på årstid. Detta skulle i motsats till att bygga hus öoch arbetsplatser där: "förstärka kontakten mellan land och vatten med ex. promenadstråk, strandnära verksamheter och mötesplatser". " lyfta fram och utveckla vatten- och grönområden i befintliga stadsdelar". " hålla pulsen uppe både sommar och vinter". " bättre utbud och tillgänglighet för ex. funktionshindrade.	Synpunkterna stöds av program B - Rum för möten och C - Kuststaden Luleå principiellt. Detaljer hanteras i senare planeringsskeden.	2013-03-05	Privatperson
B, C, D, E, F		1) Plats för torghandel, saluhall. 2) Plan för ekologiskt och närproducerat. 3) Bussar direkt till Arcus vid mässor.	1) Synpunkten stöds av programmen. En torghandelsutredning pågår. Flera platser och byggnader är möjliga att använda som saluhall, lokalisering sker i samråd med eventuella intressenter. 2) Program D - Plats för mer prioriterar möjligheterna till livsmedelsproduktion genom att bevara odlingsbar jord. Program E - Ledande nordlig region prioriterar insatser för ökad försäljning och produktion av närproducerat livsmedel 3) LLT kör redan idag bussar till Arcus vid marknader och andra större evenemang.	2013-03-05, 2013-03-06, 2013-03-11	Privatperson
B, C, F	Sida 23	Tydliga platser för information, tänk på att järnvägstationen är en port in till Luleå likväl som Luleå airport. Gör även satsningar på marknadsföring på tågstationen. Resa med tåg är miljövänligt och hållbart.	Synpunkten stöds av programmen. Tågstationen benämns Luleå resecentrum i programmen	2013-02-26, 2013-03-05, 2013-03-11	Ej lämnat namn
A, B, C, E	Fler tillsammans, sida 9	Vi vet i dag att ungas delaktighet är viktigt. Både för att de unga ska få uppleva att de faktiskt får ta plats och påverka Luleås utveckling, men även för att det vitaliserar hela utvecklingsprocessen. Något som alla drar nytta av på sikt. Jag tänker mig i första hand två åtgärder. 1. En ungdomens galleria mitt i centrum. Där ska unga kreatörer, företagare, initiativtagare få husera rätt fritt så länge de håller sig inom de överenskomna ramarna. Det ska givetvis finnas vuxna med som kan hjälpa ungdomarna i deras initiativ och samtidigt motverka att det går överstyr. Men mera som mentorer än som ledare. I denna galleria ska allt som är lagligt och inte till skada för någon kunna hända. Och det är ungdomarna själva som ska hålla i taktpinnen. Byråkratin ska med andra ord vara minimal. I mitt eget huvud (som givetvis har sin begränsningar i ett sånt här fall p g a min ålder t ex) skulle vi gamlingar likväl som alla Luleås unga i denna galleria ges chans att möta och lära känna nya, unga företagare, entreprenörer, kreatörer, musiker, konstnärer, författare, dansare, skådespelare m m i en fri och central miljö. Om ungdomarna vill kan där givetvis finnas fika och annat till försäljning. Det ska vara ett riktigt spännande slinka-in-ställe, där innehållet förändras dag från dag. Det är troligen viktigt att denna mötesplats har kontakt med Storgatan så att det verkligen fungerar som ett slinka-in-ställe. Rätt skött kan detta bli något som Luleås unga och hela Luleå kan känna stolthet och glädje över. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stödjer principiellt program B - Rum för möten, C - Kuststaden Luleå och E - Ledande nordlig region vad gäller möjligheter för ungas skapande, kreativa och kulturella näringar och arenor. Specifika upplägg och platser behandlas inte på programnivå. Stöds delvis av program A - Alla jämlika när det gäller ungas delaktighet men ersätter inte bostadsområdets utveckling för delaktighet i samhällsbyggandet.	2013-02-26, 2013-03-14 2013-03-05	Privatperson

B, C	Ebeneserkyrkan mår nog bättre om vi pensionärer får använda den som möteslokal t.ex dans, fika, kurser etc.	Kommunen äger inte Ebeneserkyrkan. Mötesplatser i centrum är dock prioriterat i program B - Rum för möten och C - Kuststaden Luleå. Specifika platser/lokaler kommer in i nästa planeringsskede.	2013-02-26, 2013-03-05		Privatperson
B, D	Rusta upp befintliga nedgångna fotbolls- och tennisplaner i bostadsområden. T.ex. Björksgatan bakom Försommarvägen. Onödigt med förfallen fotbollsplan, ingen använder den. Fräscha upp eller gör något annat av den.	Programmen prioriterar inte specifika fotbolls- och tennisplaner. Det kommer i nästa planeringsskede. Program D - Plats för mer pekar ut området för förtätning, men områden för rörelse och rekreation ska finnas. Områdesrekommendationen för Björksskatan ska kompletteras.	2013-02-26	Komplettera områdesrekommendationer för Björksskatan: "Det ska finnas utomhus- och inomhusmiljöer för möten, kulturella uttryck, rörelse och rekreation.	Ej lämnat namn
B, D	Bernäset centrum behöver utvecklas, snyggas upp. Plats för möten, mer blommor och träd. Butiker, fontän och lekplats.	Synpunkten stöds av program B - Rum för möten och D - Plats för mer.	2013-02-19		Ej lämnat namn
B	Varför inte satsa på lägre öppettider och speciellt på helgerna i kulturenhus. Även har ni ett märkbart antal för få skrivbord på ert bibliotek. Vi studenter från Ltu vill gärna sitta här och plugga. Ta gärna inspiration från söder: Malmö Stadsbibliotek, de har lååånga öppettider och skrivbord x100. Släpp även för ett Wi-Fi	Synpunkterna stöds av program B - Rum för möten. Detaljer hanteras i senare planeringsskeden.			Privatperson
B, C	Nyttja p-platsen framför Strandgallerian till att anlägga en terraserad s k "Takpark", jmf bifogad fil. P-platser likt Kulturens Hus i våning -1 och -2, affärer/butiker i markplan, restauranger (med uteserveringar) och kontor och/eller bostäder i våning 2-3-4, eller hur högt det kan passa sig att byggas. Byggas ihop med Strandgallerian? Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av program B - Rum för möten och C - Kuststaden Luleå. Trekanten är prioriterad. Detaljer hanteras i nästa planeringsskede.	2013-03-11		JES Consulting AB
B, D, F	1) Vårdcentralen i Råneå har tillgång till tempererat bad- och vattengymnastik + ett litet gym med lite redskap. Detta är bara tillgängligt för de som har remiss från läkare. Öppettiderna är bara onsdag och fredag förmiddag. I lokalerna finns också ett solrum och en mötesplats, som nyttjas ofta. Däremot finns ingen som kan sälja enklare fika. En satsning på Råneå skulle kunna vara: Utöka öppet-tiderna i badet och träningslokalerna, så att även andra än de som inte har remiss, kan komma dit. Naturligtvis måste man avsätta tider för de som rehabiliteras i första hand, men med utökade öppettider skulle fler kunna hålla på med egen rehabilitering, permanenta MÖTESPLATSEN!, låt SOLRUMMET vara kvar!. Ett enklare fik i anslutning till lokalerna skulle vara bra, som en service till aktiviteterna på mötesplats, solrum, bad och träningslokaler. Lite bättre redskap till träningslokalen vore bra. 2) Bra med förslaget till trygghetsboenden och tänkta cykelförbindelser till närliggande byar. 3) Det är också bra att man satsar på centrala Råneå med lekplatsernas förbättranden mm.	1) Verksamheten i vårdcentralens lokaler bedrivs av Landstinget. 2) Synpunkten stöds av programmen. 3) Synpunkten stöds av programmen.	2013-02-26		Privatperson
C	Satsningarna på bevarande av natur- och kulturmiljöer är viktiga för en hållbar utveckling. Eftersom att Bottenvikens skärgårdar är grunda och påverkas av landhöjningen är det viktigt att bevara tillgängligheten till öarna på sikt. Det är positivt att leden mellan öarna har klassats som båtsportsled. Leden mellan öarna måste vara prioriterad för utveckling annars stängs möjligheten av att nå innerfjärden och att passera igenom. Leden har sträckt sig in i Kyrkviken och det vore värdefullt om den förlängdes till udden nedanför stugplats 21 då det finns en allmän brygga där som tillkommit med stöd av kommunen. Se dokument för hela yttrandet. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå. Specifika platser kommer i nästa planeringsskede.	2013-03-05		Småskärsintresseförening
C	29% tycker att den här framtidsvisionen är viktigast	Noteras.	2013-03-05		Omröstning på NSD
C	Sida 24 Viktigt att rädda djuren. Ring för åsikt	I kommunens naturvårdsplan redovisas naturvärden. Planen beaktas i kommunens fysiska planering.	2013-03-05		Privatperson

C		1) En pir ut från Norrahamn med en resturant längst ut, små handelsbodas på sidorna och båtplatser. 2) Saluhall med lokalproducerat kött och grönsaker.	Synpunkten stödjer principiellt program C - Kuststaden Luleå. 1) Utredning pågår om Norra hamn. 2) Flera platser och byggnader är möjliga att använda som saluhall, lokalisering sker i samråd med eventuella intressenter.	2013-03-05	Ej lämnat namn
C		Mera grönska på 3-kanten. Medborgarförslag 2008 utreds?	Utredning pågår om Norra hamn, bland annat om Trekantens funktion och utformning.	2013-03-05	Privatperson
C	Sida 36	Luleå centrum är "död" före klockan 10.00 och efter klockan 18.00. Vintertid är det lätt att förstå. Storgatan bjuder besökaren på ISKALLA vindar, omotiverat bred gata. Täta till genom sammanhängande envåningsbyggnad med små butiker med möjlighet att sommartidskapa plats för uteserveringar. Människor ska kunna promenera genom denna byggnad. Trångt får det bli, det skapar närhet och känsla av att staden växer. Skapa också möjlighet till möten med nya människor. Det blir mer stad på samma yta. Nu är Storgatan vintertid en motbudande "Ishavsvidda" som knappast får unga människor att längta till Luleå för att möta sin framtid.	Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå och strategiområdet Levande stadsliv. Det finns många sätt att öka stadslivet, vilket hanteras i kommande planeringskedan.	2013-03-05	
C	Livet vid vattnet, sida 40	Halsön med 53 fritidshus och en fastboende bör finnas med i Prioriterade område.	Halsön prioriteras inte för kommunala insatser. Beaktas ej.	2013-03-11	Privatperson
C	Livet vid vattnet	Skoterled som binder ihop södra och norra skärgården.	I program C - Kuststaden Luleå ingår bl a att utveckla kommunikationerna i skärgården vintertid. Detaljer kommer i nästa planeringsskede. Behovet av att knyta ihop norra och södra skärgården med en skoterled har diskuterats i många år. En ny punktsats läggs till programmet.	2013-03-05	En ny punktsats läggs till program C - Kuststaden Luleå, strategiområde Livet vid vattnet.
C	Livet vid vattnet	1. Kom bort från tänket att bilar/industribyggnader är de som ska ha bästa utsikten över vattnet! 2. Bygga chefer (caféer?) och restauranger med uteserveringar vid Bergnäsbron på varvet, även i södra hamn, fler på Gultzaudden. Utveckla stråket mellan södra hamn och svartöbrinken. 3. Ta bort/bygg in parkeringen vid Strandgallerian och utveckla ett torg med saluhall och park med restaurang/ servering.	1. Synpunkten stöds principiellt av program C - Kuststaden Luleå. 2. Flera platser och byggnader är möjliga att använda som saluhall, lokalisering sker i samråd med eventuella intressenter. 3. Utredning pågår om Norra hamn.	2013-03-05	Privatperson
C	Livet vid vattnet, sida 38	Beskriv bara ytligt att besöksnäringen ska utvecklas. Borde finnas mer konkreta åtgärder i närhet av centrum och även att lyfta fram tillgängligheten på alla våra vackra öar. Centrumnärhet. En gästhamn som kan ta emot större båtar, och har en attraktiv miljö intill gästhamnen borde vara en prioriterad utveckling. En attraktiv gästhamn drar till sig besökande och kommuinnevånare. Se tex på Örnsköldsviks gästhamn som är ett mycket bra exempel. Skärgården i sig är värd att lyfta fram , inte bara i form av olika skyddsområden. Utan snarast tillgänglighet till sandstränder och skyddade vikar. Gästande båtar från hela europa uttrycker sig med översvallande ordalag. Lyft fram det rörlig friluftslivet inte bara det kommersiella. Överhuvud taget är kommunes fritidsbåtsflotta mycket mariginellt framlyft. Behovet av båtplatser är ett problem men det finns dock utvecklingsmöjligheter.	Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå. Detaljer regleras i nästa planeringsskede. En utredning om småbåtshamnar hanteras politiskt under våren 2013.	2013-03-11	Privatperson
C	Sida 50	4-5 våningar i rutnätsstaden är för defensivt, 10-12 bör vara standard och sedan högre på vissa platser inom rutnätsstaden. Utpökade exploateringsområden räcker inte. Högt i centrum!	Inriktningen i Program C - Kuststaden Luleå är att bevara rutnätsstadens karaktär.	2013-03-05	Privatperson
C	Livet vid vattnet	Isvägen är toppen på vintern. Det kan bli ännu bättre om LK även tillfredsställer skidåkare genom att dra upp skidspår med spårmaskin. Som det nu är lockar det få eftersom det är vingligt och osäkert i lössnö och på skoterspår.	Det är svårt att upprätthålla fungerande skidspår på isen på grund av snödrift. Frågan hanteras inte på programnivå utan i nästa planeringsskede.	2013-03-05	Privatperson

C		<p>1) Luleå skärgårdsförening representerar de människor som bor i skärgården, hela eller delar av året. Den strategi, de visioner som framförs i program C berör i hög grad skärgårdsborna. Vi är strakt kritiska till begreppet Luleå Kuststad och att man inför kustbyarna i begreppet skärgård!</p> <p>2) Ta bort de avsnitt som berör kustbyarna och flytta dem till något annat program – Program D? 3) Skärgårdsföreningen och andra föreningar har tidigare propagerat för att ett Skärgårdens hus byggs i södra hamnen. Det är med stor tillfredsställelse vi ser att nu börjar sådana planer att föras fram i framtidslovens ljus. We have a dream... att i och omkring ett sådant hus koncentreras information om trafik, boende, näringsliv m.m till och i Luleå skärgård. Ett hus där man möts av porten till skärgården, något av bågen i Saint Louis, porten till västern. Vi inser att projektet är en vision, en strategi för skärgårdsutvecklingen i framtiden. Förhoppningsvis leder detta till att stora insatser görs för att utveckla den stora tillgång Luleå kommun har – skärgården. Stoppa med kraft de åsikter som motverkar detta. Sätt munkavle på de som säger: några skärgårdsinsatser inte är nödvändiga – de som bosätter sig där får skylla sig själva. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>1) Begreppen skärgårdsstad, kuststad eller sjöstad har diskuterats i omgångar. Programmet har valt att använda begreppet kuststaden - med skärgårdsidentitet. Definitionen av skärgård fastställdes i skärgårdsstrategi 2008-2013. 2) Nämnade hamnar i kustbyarna prioriterades redan i skärgårdsstrategin och inriktningen står kvar i program C - Kuststaden Luleå och är kopplade till prioriterade byar i program D - Plats för mer. 3) Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleås förslag om ett Visitors centre Skärgården och skärgårdsutveckling.</p>	2013-03-05	
C	Livet vid vatten, sida 18	<p>Att staden ska få mer prägel av närheten till vatten och sjöfart är bra. Varför inte låta den delen få växa fram med riktiga projekt - hoppa över ankare och rep på fasader bara som utsmyckning. Bygg båthus och uppläggningsplatser för småbåtar på platser där de syns och blir en naturlig del av miljön. Ge plats för bålivets föreningar, tex ett Båtarnas hus med verksad till Allmogebåtarnas förening, möteslokaler för båtföreningarna, en del med museum för att visa hur livaktig sjöfarten varit och varför inte också visa hur verksamheten fungerar idag - något som få kommer åt att se.</p>	<p>Synpunkten stöds principiellt av program C - Kuststaden Luleå. Detaljer hanteras i senare planeringsskeden.</p>	2013-03-05	Luleå skärgårdsförening
C	Livet vid vatten, sida 21	<p>Se till att vi får en gästhamn värd namnet. Det är avgörande för att de båtfarande turisterna kommer hit. Den nuvarande är väldigt anonym, dessutom hyrs platserna ut till andra än besökare. För de långväga båtgesterna är det lång mellan hamnar där man kan handla mat i en större butik, hitta reservdelar, apotek osv. Söderut är Örnsköldsvik nästa anhalt. En välkött gästhamn med bemanning är en viktig punkt för att man ska våga sig "ända hit" sjövägen.</p>	<p>Synpunkten stödjer program C - Kuststaden Luleå. Detaljer regleras i nästa planeringsskede. En utredning om småbåtshamnar hanteras politiskt under våren 2013.</p>	2013-03-05	Privatperson
C	Livet vid vatten, sida 23	<p>1) Saknar skrivningar som gäller livet på vattnet för lulebor i egna båtar. Jättebra att man planerar för fler småbåtshamnar. Det finns flera föreningar som organiserar båtägare och båtintresserade. Det är motorbåtar (Neptun), segelbåtar (LSS), gamla båtar (Allmogebåtar), segelskutor - har kanske glömt någon. Det är också en del av idrottslivet med ungdommar i jollar och de mer vuxna i större båtar som tränar och tävlar lokalt och i övriga landet. 2) Föreningslivet har svårt med möteslokaler under vintern, dels för möten, dels för kurser. Det skulle också vara värdefullt med någon form av kollektiv verkstad där man kan hålla på med vinterprojekt. Med en välutbildad och organiserad småbåtsflotta skulle man kunna ha någon form av sjösäkerhetskedja, enligt modell Sjöräddningssällskapet</p>	<p>1) Program C - Kuststaden Luleå handlar bland annat om att öka tillgängligheten till båtägare och andra. 2) Frågan hanteras inte på programnivå. Föreningslivet och intressenter har möjlighet att driva frågor om lokaler och verksamheter i vanlig ordning.</p>	2013-03-05	Privatperson
C	Livet vid vatten, sida 24	<p>Farleden för yrkestrafik och småbåtar sammanfaller på norra sidan av Sandön. För den som är hemma i skärgården går det att gå söder om Krokabuskgunden, förbi Björnshällan. Med bara 3-5 prickar skulle man kunna göra en alternativ led för småbåtar den vägen, så att även nya besökare kan ta den vägen. Det blir både närmare och trevligare väg in till stadens hamnar samt flyttar en del trafik ur vägen för yrkestrafiken.</p>	<p>Utveckling och prioritering av båtsportleder sker i en löpande dialog med fritidsförvaltningen, hanteras inte på programnivå.</p>	2013-03-05	Privatperson
C	Livet vid vatten, sida 41	<p>1) Håller med om skrivningen att om skärgården ska utvecklas måste det också finnas permanenta lösningar med bostäder o annan service året runt för att det ska fungera. Att bo i skärgården innebär att man färdas över vatten för att ta sig i land. Sandön ska utvecklas på östra sidan, alltså längst ut mot havet. Förutsättningen för att färdas på vattnet är lika god som för de som bor på Hindersön eller andra öar. 2) En fast landförbindelse över Tjuvholmssundet skulle bli ett hinder för all sjöfart, både yrkesmässig och fritidsbåtar. Och sjöfarten ska också utvecklas enligt programmet. Ökad biltrafik i skärgården kan inte heller stämma med miljömålen. Nä, inte någon bra idé med bro till Sandön.</p>	<p>1) Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå. 2) Utredning om fast förbindelse över Tjuvholmssundet pågår.</p>	2013-03-05	Privatperson
C		<p>Ett "Luleås Riviera" eller "Smögen" i Norra och Södra hamn. Tillgängligt för alla med universal design. Maten, en saluhall där de flesta bor.</p>	<p>Norra och Södra hamn är prioriterade områden för utveckling av bättre funktion och levande stadsliv. Detaljer hanteras i senare planeringsskeden.</p>	2013-03-05	Privatperson Privatperson

C	Mer stad på samma yta vid vattnet	Utnyttja läget vid vattnet året om. Låt både Norra- och södra hamn få flera mötesplatser. Stimulera att fler vill "öppna aktiviteter och rörelser" som uppmuntrar etableringar. Viktigast: Platser alla kan utnyttja och mötas på stan"arvode".	Norra och Södra hamn är prioriterade områden för utveckling av bättre funktion och levande stadsliv. Detaljer hanteras i senare planeringsskeden.	2013-03-05		Privatperson
C	Livet vid vattnet, sida 22	Jag bor uti vattnet och anser att mer går att göra med själva stranden. Det skulle kunna bli en dragningskraft och är väldigt nära centrum.	Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå. Strandstråket är prioriterat.	2013-03-05		Privatperson
C	Livet vid vatten	Vi har på botten av Norra Hamn ett helt unikt båtvrak som konstaterat är byggt omkring samtidigt som eller tidigare än Wasa-skeppet. Vraket skulle med relativt enkla medel kunna göras tillgängligt och synligt för samtliga som idag nyttjar isbanorna som anläggs vintertid. Det skulle även kunna göras tillgängligt sommartid, men det skulle kräva avsevärt större investeringar än att anlägga temporära lösningar vintertid. Se fullständig skrivelse på v:	Frågan är aktuell, men hanteras inte på programnivå utan i nästa planeringsskede.	2013-03-05		JES Consulting AB
C	Sidor 21, 31, 46, 50 och 56	Utveckla arbetet med säkerhet och trygghet i att vistas i och på vatten/is, bra! Bra att man har prioriterat öar för bebyggelseutveckling Räddningstjänsten bör prioritera dessa öar för så kallade räddningsvärn. Klokt att arbeta med att tydligöra servicenivåer för exempelvis räddningstjänst. Sådant som påverkas på den befintliga byggnaden... I det följande begreppet etc kan även förutsättningar för brandskydd och utrymning nämnas, då be brukar ändras drastiskt av påbyggnad. Positivt att "flytta ut" bensinstationer från centrum. Räddningstjänsten applåderar "Hänvisa störande och miljöfarliga verksamheter till att etablera sig utanför centrum för att minska buller, luftföroreningar och transporter farligt gods". Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkterna stöds av program C - Kuststaden Luleå.	2013-03-05		Räddningstjänsten
C		Luleå måste bli mer attraktivt. Man måste kunna använda sig av det som faktiskt är fint med staden. Luleå kan ibland kännas tråkigt - jag tror att fler byggnader, fokus och uppmärksamhet kring centrum och speciellt Norra hamn skulle göra Luleå mera attraktivt.	Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå. Norra hamn är prioriterat område för utveckling av bättre funktion och levande stadsliv. Detaljer hanteras i senare planeringsskeden.	2013-03-05		Privatperson
C, D, F		Bättre tillgänglighet, buss, gåvägar osv. Kunna ta sig lätt in till stan på alla sätt	Finns i program C - Kuststaden Luleå, D - Plats för mer och F - Resor och transporter som en prioriterad fråga. Synpunkten stöder därför programmen.	2013-02-19, 2013-03-05	x	Privatperson
C, D	Livet vid vattnet	Jag tycker Svartöberget borde användas bättre för att visa på Luleås läge som en skärgårdsstad. Därifrån borde det vara en fin utsikt över skärgården och hamnanläggningarna. Varför inte göra i ordning ordentliga promenadstråk längs berget med utkiksplatser och grillplatser med utsikt över skärgården och södra hamn. Dessa stråk borde gå att göra handikappvänliga och enkelt knyta ihop med Luleå centrum så att alla kan ta del av vattnet och skärgården, även om man inte har möjligheten att ta sig ut i den.	Området behandlas i program D - Plats för mer. Svartöberget och Svartöstaden beskrivs i områdesrekommendationerna, som ett prioriterat område för förtätning. Åtgärderna ska bland annat förstärka strandstråket mellan centrum och Svartöstaden.	2013-03-05		Privatperson
C, D	Mer stad på samma yta	1. Ni motsäger er när ni på ett ställe skriver att det ska vara mer stad på samma yta, samtidigt som ni de facto planerar för nya, perifera bostadsområden. Nya villaområden på Hällbacken, Bensbyn och Hertsölandet innebär att staden breder ut sig ytoeffektivt, ni planerar för ett framtida ökat bilberoende! 2. Hur billigt och smart är det egentligen att fylla ut Röda havet, då detta område skärs av av området mellan Lulsundsgatan och Gammelstadsvägen? 3. Det är ett problem att ny bebyggelse ska komma till i periferin av nuvarande bebyggelse, då detta innebär att centrumbebyggelsen i rutnätsstaden och utåt inte blir kontinuerlig. Det blir svårt att skapa nya livskraftiga stråk, som kan uppmuntra folk att röra sig efter dessa, inte bara för boende som ska mellan hemmet och centrum. Istället bör fokus vara på att först få till fler lägenheter i centrum, i formen tät blandstad. Går det tex att lösa ut alla de villaägare som finns i centrum? Det finns tex gott om plats i hela detta området väst om järnvägen, mot Pontus. Spara ev några finare villor, för att få lite blandning mellan nytt och gammalt. 4. Få staden att växa radiellt ut från centrum, inte tvärtom. Prioritera upp förtätning genom infill, påbyggnad och nya stadskvarter på Porsön (för ett levande Porsön året om) och Mjölkudden. 5. Genom att göra det lättare att få tag i lägenheter centralt så skapas en flyttcirkel. Nybyggnation av villor bör begränsas, inte uppmuntras.	1. Utbyggnaden av Hällbacken är ett resultat av förra översiktsplanen (från 1990). Bensbyn och Hertsölandet är prioriterade som stadsnära byar där goda kommunikationer är viktigt men de ska inte byggas ihop med stadsbygden. 2-3) Utredning pågår av Röda havet (numera Stadsviken). Program C - Kuststaden Luleå har identifierat behovet att knyta samman stadskärnan med de norra delarna av centrumområdet, bland annat med ett alternativt stråk till Bodenvägen genom dessa områden. 4) Synpunkten stöds av programmen. 5) Programmen syftar till en blandning av boendeformer, såväl villor som lägenheter, i varje stadsdel.	2013-02-19, 2013-03-05		Privatperson

C, D	Mer stad på samma yta	Min undran är att, varför ha ett industriområde fem minuters gångväg från Storgatan? Jag syftar på området mellan Åke Erikssons Bil Ab och gamla SVT. Bygg ett cirkelformat hus där Åke Eriksson nu ligger, gärna tio eller fler våningar. Underbar utsikt över stadsviken, norra hamnen och stan. Sedan fortsätter man att utveckla fler attraktiva bostäder norrut. Hur många lägenheter motsvarar en bilhall? Varför måste sotningsväsende och plåtslagerier ha närmare till stadskärnan än kommunens invånare? Anlägg gärna ett promenadstråk runt stadsviken (boardwalk). Om vattnet är tjänligt en badplats.	Synpunkten stöds principiellt av programmen. Det pågår utredningar om bland annat Norra hamn och Röda havet (Stadsviken) inom centrum (program C - Kuststaden Luleå).	2013-03-05	Privatperson
C, D, F	Mer stad på samma yta	1. Jättebra att ni har en tydligt mål att förtäta staden, för mera blandade funktioner! Mer liv och rörelse över dygnet är bara positivt. 2. Det finns fantastiskt vackra stråk runt centrumhalvön, som bör livas upp med mer tät blandstad. Tänk om man kan få ett livligt hamnstråk i södra hamn, fullt med restauranger, caféer, pubar, affärer, lokaler, bostäder, hotell, likande dem som finns i hamnstäder i Sydeuropa! 3. För detta så bör hamnleden grävas ner mellan Hermelinsgatan och Oscarsgatan (för att få bort den tunga trafiken och den stora barriäreffekt leden ger), VarvsGATAN bör återställas, det bör byggas en "Södra Varvsgatan" mot Tutti Frutti-husen (kanske kan dessa två gator samspela som enkelriktade åt varsitt håll?). Mellan dessa hus kan några smala kvarter, med parker och hus byggas (ja, några med fina adresser kommer att få försämrade havsutsikt). Därmed kan även en del av projektet betalas just genom försäljning av dessa nya tomter. Öppna upp alla återvändsgator i södra delen av centrum och infillförtäta uppbrutna kvarter, så långt det går, så de blir mer slutna.	1) och 2) Synpunkten stöds av programmen. 3) Programmets intentioner är att minska huvudvägarnas barriäreffekt i centrum men hur detta kommer att utföras behandlas inte i programarbetet utan i framtida utredningar. En trafikutredningen ska genomföras för att se över olika alternativ. ☐	2013-02-19, 2013-03-05	Privatperson
C, F	Sidorna 64-67	1) Jag tycker att genomfartsleder/huvudvägar ska gå runt centrum, ej igenom. Ex. Rådstugatan som ligger vid stadsparken tas bort som genomfartsled och görs om till gågata = plats för handel i anslutning till torg som leder till vatten/promenadstråk. 2) Om Luleå ska växa hållbart ska också torg, handel och billöst centrum utvecklas. Bilfri stad vore något!	1) Genomfartstrafik (utan målpunkter i centrum) ska primärt använda E4 och Svartövägen. Programmets intentioner är att minska huvudvägarnas barriäreffekt i centrum men hur detta kommer att utföras behandlas inte i programarbetet utan i framtida utredningar. Den biltrafik som ändå går genom centrum ska göra det på andra trafikanters villkor. 2) Biltrafiken ska på sikt minska för att klara luftkvalitet och klimatpåverkan. Det görs bland annat genom att utveckla kollektivtrafiken. Synpunkten om ökad torghandel stödjer program C - Kuststaden Luleå.	2013-03-05	Ej lämnat namn
C, F		1) Bra att satsa på kollektivtrafiken, fler bussar och fler tider skulle göra att fler väljer buss framför bil. Kväll/helg kollektivtrafik till byarna. Fortsätt utveckla/förbättra cykelvägarna. 2) Förslag: spårvagn i centrum, t.ex från Kalkällan-Centrum, Bergnäset-Centrum, Malmudden-Centrum samt Östermalm-Centrum. 3) Satsa på turbotarna längre perioder och turer oftare, annars blir det svårt då alla ej har båt. Inte bara turer till Klubbviken utan även till öarna längre ut. För att locka turister skärgårdskort? Vi har en fantastisk skärgård.	1-3) Förbättrad kollektivtrafik är en prioriterad fråga i program C - Kuststaden Luleå och F - Resor och transporter. Förslagen är inte på en strategisk nivå utan lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande. 1) Synpunkten stöds av programmen. 2) En utredning kommer att göras om framtida trafik i centrum. Frågan om eventuell spårvagn hör till utredningen. 3) Turbotrafiken går idag till fler öar än Klubbviken. Synpunkten stödjer program C - Kuststaden Luleå i övrigt.	2013-03-05	Ej angett namn

C, F		<p>1) Ta cykeln från centrala stan via Hertsön, få möjligheten att se alla små och trevliga kolonistugor som kantar g:a Lövsjärsvägen. Kanske ta en stärkande kopp kaffe på den intilliggande Miljögården, fortsätta cykelturen för att så småningom komma fram till den nybyggda gc-banan som slutar i höjd med infarten till Lövsjärskärs fiskehamn. Rastplatserna efter gc banan ger möjlighet till att avnjuta egen medhavd matsäck, eller varför inte äta en god bit mat på restaurang Hamnköket i hamnen. Om cykeln inte är ett alternativ så skall det finnas möjlighet att åka kollektivtrafik i form av lokalbuss till och från Hertsölandet. 2) Ett annat alternativ som vi förespråkar är att skärgårdsbåtarna dagligen lägger till i fiskehamnen, härifrån skall man ha möjlighet att fortsätta ut till våran vackra skärgård. Om benen blivit trötta av cykelturen då skall det ges möjlighet till att ta cykeln med på båten och resenären får möjlighet att avnjuta återresan via vattnet till centrum.</p> <p>3) På det här sättet kan Luleå kommun erbjuda boende i området bra och miljövänligt resande. Barnfamiljer, äldre personer, rörelsehindrade och andra får möjlighet till en skärgårdsupplevelse. Med det här förslaget får Luleå Kommun en sammanhållen och säker trafikmiljö. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>1. Roligt att cykelbanan uppskattats. Förbättrad kollektivtrafik är en av intentionerna i programmet men förslaget är inte på en strategisk nivå utan lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande. 2 - 3) Inriktningen för program C - Kuststaden Luleå är att utveckla skärgårdstrafiken och prioritera angränsningar och hamnar.</p>	2013-03-05		Hertsölandets byaförening
C, D, F		<p>1) Kuststaden Luleå, Program C Utveckla isvägar och skoterleder till prioriterade öar. Skärgårdstrafiken skall utvecklas och länkas samman med övrig kollektivtrafik och resmöjligheter Landsbygds- och skärgårdsutveckling skall stimuleras. Viktigt att satsa på hamnar, för Råneås del Kängsön, Jämtön och Rörbäck, ny och kompletterande permanentbebyggelse, samt utveckling av naturnära besöksmål.</p> <p>2) Plats för mer – Luleå stads- och landsbygd, Program D Det skall finnas möjlighet för alla att hitta en bra bostad oavsett förutsättningar och livsstil. Luleå skall erbjuda allt från stadsliv till landsbygdsliv och olika typer av bostäder. Stadsdelarna och de samlade byarna skall vara blandade, dvs. innehålla olika typer av bostäder. Viktigt är även att det skall finnas utrymme för arbetsplaster och service som skola, förskola, kollektivtrafik och mötesplatser. Råneå centrum skall utvecklas med utgångspunkt från områdets egna kvaliteter och potential. Rörligheten på bostadsmarknaden skall underlättas genom en blandning av olika bostadstyper samt genom ett kontinuerligt tillskott av de bostäder det finns behov av. I Råneå finns behov av trygghetsboende samt mindre lägenheter för ungdomar. Bygg bostäder för äldre på landsbygden. Det skall finnas goda möjligheter att bo och verka på landsbygden. Råneå skall kunna fungera självständigt med samma mångfald och utbud som stadsdelarna inom stadsbygden. Råneå skall ha en bra kollektivtrafik till stadsbygden och goda förbindelser med omgivande byar. Större kommunala investeringar på landsbygden skall koncentreras till Råneå med omgivande byar. Hela Luleås stads- och landsbygd skall ha tillgång till snabb och stabil telefoni och bredband. Utrymme skall ges för verksamheter där bostäder, service och mötesplatser finns. Identifiera platser för landsbygdsutveckling i strandnära lägen längs Råneälven och i Råneå skärgård. Ta tillvara och ge möjligheter till vidareutveckling av platser som används för det rörliga friluftslivet och besöksnäringen till exempel Rörbäck. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>1) Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå och F - Resor och transporter. 2) Synpunkten stöds av programmen.</p>	2013-03-11		Råneå Socialdemokratiska förening
C, D, F	Områdesrekommendationer	<p>Skrivningar kring hamnen och sjöfarten som riksintresse bör konkretiseras enligt punkter som överlämnats vid träff den 5 mars. Farleden bör synas även på mark- och vattenanvändningskartan för landsbygden. I program C finns en kartbild på sid 24 där farlederna inte stämmer och bör därför justeras. Se fullständig skrivelse på v:</p>	Korrigeras.	2013-03-06	Korrigeras	Luleå Hamn
D		<p>Varför saknas kapitel om kommunens ansvarsområden, ex väghållning, vattenförsörjning, vattenplanering m.m. Varför har frågor om hushållning, ekonomi och avvägningar av politiska mål mot vad man har råd helt lyst med sin frånvaro. Bostadsbyggandet ska bära sina kostnader. Varje delområde ska i rimlig omfattning uttasa kostnader för behövlig kommunalteknik. Enhetliga regler ska eftersträvas så långt som möjligt. Gällande upphandlingsregler ska gälla och garantera att varje projekt hanteras rättvist. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Programmets syfte är att ge stöd för politiska avvägningar. I programmen finns textavsnitt om kommunens ansvarsområden, t ex om väghållning i program F - Resor och transporter. Ekonomisk hållbarhet är en grundläggande princip i programmen. Alla kommunal verksamhet ska uppfylla gällande lagkrav.</p>	2013-02-19		
D		5% tycker att den här framtidsvisionen är viktigast	Noteras	2013-02-19		Norrbottnens Markförädling
D	Sida 25	Vid byggandet av nya hyreshus och villor skulle jag vilja poängtera att så mycket som möjligt av grönområdena skulle bevaras. Luleå är en mycket vacker stad med sin natur!	Att bevara och stärka grönsstruktur är en viktig princip i program D - Plats för mer.	2013-02-19		Omröstning på NSD
						Privatperson

D	Sida 31	Antnäs ska ha utrymmer för service, badhus med restaurang.	Utrymme för service i Antnäs är en viktig princip i program D - Plats för mer.	2013-02-19	x	Privatperson
D	Sida 20	Vi hade på Tunastigen förr odlingslotter men efter renovering av hus och gårdar blev de borttagna. Jag själv var en flitig odlare, jag saknar en "liten lott" intill hemmet. Nu mera finns det bara gräsmattor.	Utrymme för odlingslotter inom stadsbygden är en viktig princip i program D - Plats för mer. På privat mark är det fastighetsägaren som bestämmer.	2013-02-19		Privatperson
D		Ämnet strandskydd bör ha minst lika stor tyngd i planering av staden som i planeringen på landet. En sund syn på vatten och planeringen av boende vid vatten bör vara den gemensamma utgångspunkten. Vattenspeglar i staden har höga estetiska och miljömässiga värden. I avvägningen mellan de positiva miljöfördelarna av vatten och dess kostnader gäller det att finna en bra balans. Att inte ta vara på vattnets miljöfördelar är oklokt och dålig ekonomi. Stadsbebyggelse i vattennära lägen ger mer varierade bebyggelseformer och effektivare stad. Bygg rätt sorts hus i rätt läge. Parkeringshus med sjöutsikt blir inte bättre parkeringshus men tar upp plats som kunde behövas bättre. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av program D - Plats för mer.	2013-02-19	x	
D		1: Strandnära vägar måste ibland finnas, men bör inte bli för många. Strandnära parker är bra och effektiva. Utnyttjar svåränvänd mark och ger goda miljövärden. 2. Berg som Mjölkuddsberget är för dyra som grönområden men lämpar sig väl för att bygga hus på. 3. Strandskydd i stad bör tolkas "varsamhet med stränder". Det var fel att ge Dykab evighetskontrakt på marken vid Bergnässon. "Varsamhet med stränder" bör vara en del av stadens aktiva markförsörjning. Det var fel att inte flytta Ångsågen till annat läge medan tid fanns. 4. Biologisk tillväxt sker genom årsringar, så borde det vara med städer också. Det är fel att ständigt leta fram "bästa bitarna" och låta resterna bli impediment. 5. Etapp 2 av Innerfjärdprojektet bör genomföras, i huvudsak enligt ursprungliga intentioner. Se fullständig skrivelse på v:	1. Synpunkten stöds av program D - Plats för mer. 2. Mjölkuddsberget behöver skyddas som kommunalt naturreservat för att säkra tillgången till natur och rekreation i stadsbygden. 3. Synpunkten stöds av program D - Plats för mer. 4. Synpunkten stöds av program D - Plats för mer. 5. Program D - Plats för mer säger att de öppna vattenspeglarna ska bevaras inom stadsbygden.	2013-02-19		Norrbottnens Markförädling
D	Mark- och vattenanvändningskarta för Luleå landsbygd	Jag vänder mig mot att Hertsölandet klassas som stadsnära by. Hertsölandet har aldrig varit en by och är det definitivt inte idag heller. Det är ett sommarstugeområde som är byggt på Hertsöbys skogsbetesmarker.	Stadsnära byar är områden där goda kommunikationer och tydligare mötesplatser är viktigt för utvecklingen. Hertsölandet är inte längre ett renodlat sommarstugeområde och andelen permanentboende ökar. Området har därför mycket gemensamt med andra utpekade stadsnära byar.	2013-02-19		Norrbottnens Markförädling
D		Jag undrar just nu bara vad det gråmarkerade området på kartan från lävågen över radhusen, skogen och fjärden över till Hällbacken innebär?. Område för störande verksamhet står det. Vad innebär det?	Det gråmarkerade områden ska visa utredningsområde för framtida koppling mellan Björkskatan och Hällbacken. En ändring av kartans färger och teckenförklaring ska göras.	2013-02-19	Korrigerig av karta	Privatperson
D	sidorna 21 och 23	1) Nya bostäder på Porsöudden (Noll-Kelvin i folkmun kallat) skulle bygga ihop Porsön mot Björkskatan, men gräsplätten är en populär grönplätt, som istället borde utvecklas. Området är idag lugnt, och störande verksamheter skulle förändra karaktären. Området bör istället utvecklas för friluft/spontanlek. 2) Vad för sorts verksamheter åsyftas egentligen för Storporsön/Porsölund? En flytt av industrierna i Ytterviken? Hur påverkas Holmsundet av detta? 3) Skrivelsen att inom campusområdet ska byggnader och anläggningar för universitetsrelaterade verksamheter prioriteras tolkar jag som att funktionssepareringen ska befästas och förstärkas. Campus bör istället utvecklas mot mer blandade funktioner, med fler bostäder och verksamhetslokaler (kontor, restauranger, pubar, etc, samtidigt som det integreras bättre med Aurorum. Campus behöver bli mer levande under hela året. En blandad kvartersstadsdel skulle kunna utvecklas utifrån campus. 4) På Ytterviken finns ett flertal verksamheter (bilverkstäder, biluthyrare) som det går att nå på gångavstånd från övriga Porsön, vilka har ett servicevärde för området som vore negativt att förlora. Dessa kan så klart integreras i en mer blandad bebyggelse, men ingen vill ju bo i anslutning till ett industriområde, så hur ska detta omlokalisering praktiskt gå till? Var ska området flyttas? Porsölund? Det är viktigt att området inte får fler barriärer, vilket skulle förutsätta ett kontinuerligt bebyggelsestråk från campus och rakt söderut. Delar av Ytterviken kan flyttas till ödetomterna och skogspartierna kring Luleå Energi och Ferruform.	1) Förtätning är en viktig princip i program D - Plats för mer vilket innebär att vissa gröna ytor kommer att bebyggas. Bedömningen är att det finns andra platser för friluft/spontanlek i närområdet. 2) Till Storporsön/Porsölund kan verksamheter som kan innebära en viss störning komma, vilket innebär att de inte bör blandas med bostäder. Holmsundet ska inte påverkas negativt. 3) På campus är syftet att direkta verksamheter för universitetet prioriteras men också indirekta, som exempelvis restaurang, ska kunna tillkomma. 4) Omvandling på Ytterviken kommer att ske kontinuerligt under en lång tid. Program D - Plats för mer visar viljeinriktningen.	2013-02-19		Privatperson

D	sidorna 21 och 23	<p>1. Snöupplaget ligger väl inte i Porsödalen, det ligger ju i det som på kartan kallas Porsölund/Storporsön (där ni skulle förlägga verksamheter)? "Parken som kallas Pampas"? Jag har aldrig någonsin hört någon benämna Porsöheden för Pampas, däremot "Heden". 2. Detta grönområde borde kunna utvecklas, för att kunna fungera under en större del av året. Området torkar sakta på våren, pga dålig avvattnings med igenväxta diken. På hösten förlorar området snabbt bärigheten pga höstregnet. Dammen, som i folkmun kallas "Pussen" svämmas över sina bräddar och parkanläggningen är oftast onyttig under i princip hela vårterminen, varför värdet är lågt för universitetets studenter. Upprustning av diken behövs göras, och anläggandet av ett täckdikensnät, för att snabbare avvattna området bör utredas. Heden används idag av framförallt discgolfutövare, vilket är en folksport för Porsöborna, det spelas varje dag och kväll under hela sommaren. Denna verksamhet måste säkerställas vid vidareutveckling av Heden till en allaktivitetspark.</p>	<p>Vi tittar över benämningarna i program D - Plats för mer. Detaljer kring skötsel och underhåll av specifika platser hanteras inte i programmen utan i nästa planeringskede.</p>	<p>2013-02-19 Översyn av benämningar, områdesrekommendationer</p>	
D		<p>Om jag förstått planerna rätt så är området närmast bron över till Björskkatan vikt för att bygga fler bostäder på. Området har en stor grön öppen yta nära vattnet som många skolor, förskolor och boende i området använder sig av. Kombinationen större öppen yta och vattnet gör det till ett attraktivt ställe att lägga sina "miniutflykter". Vi behöver öppna ytor och vatten som är tillgänglig för alla, så låt Porsön få ha denna yta orörd och öppen. Rusta hellre upp ytan och ta vara på vattnet och öppenheten där. Låt det bli ett picknickområde dit man kan åka och grilla korv och mysa. Vårt område behöver det. Ytan är bättre än det stora område som finns vid universitetet, eftersom det är torrare och har utsikt över vattnet. Ytan vid universitetet används av discgolven och många rastar även sina hundar där= ingen bra yta att mysa på. På Porsön finns det många som bor i lägenhet och för dem är det ännu viktigare att det finns ytor där man kan få vara ute, utan att känna att man är på någons bakgård eller instängd bland hus. Värna i stället om dessa guldkorn nära vattnet. Låt ytan var till för alla och bygg inte där.</p>	<p>Förtätning är en viktig princip i program D - Plats för mer vilket innebär att vissa gröna ytor kommer att bebyggas. Bedömningen är att det finns andra platser för friluftss/spotanlek i närområdet. Syftet med området vid universitetet är att det ska vara attraktivt för många slags aktiviteter.</p>	<p>2013-02-19</p>	<p>Privatperson</p>
D		<p>Avloppssystemet i Sörbyarna är idag underdimensionerat. Om Luleås invånarantal skall växa måste vi försöka ge byggnadslov där människorna själva väljer att bo. Alla vill inte bo inom stadsplanlagda områden. De flesta som bygger även utanför stadsplan, vill koppla in sig på kommunalt vatten och avlopp. Jag anser att avloppsproblemet i Sörbyarna måste lösas snabbt. Utveckla även byarna Måttsund, Ersnäs, Alvik genom att tillåta nybyggnation av bostäder, så kallad frimärksbebyggelse, och låt dem där det är möjligt koppla in sig på kommunala vatten och avloppssystemet. Alla vill inte bo i Kallax eller Antnäs. Kom ihåg att de närmaste småbåtshamnarna runt Antnäs ligger i Måttsund. Även Kallax har en småbåtshamn.</p>	<p>Det behövs stora insatser för vatten- och avloppskapaciteten i flera områden samtidigt. Vi har valt att prioritera utvecklingen inom stadsbygden under de närmsta åren. Detta följer program D - Plats för mers principer för förtätning. Utanför det kommunala VA-nätet behövs därför enskilda lösningar.</p>	<p>2013-03-06</p>	<p>Privatperson</p>
D, områdesrekommendationer	Områdesrekommendationer	<p>I Råneå är hyresköerna långa både till Lulebo och till privata fastighetsägare. De senaste åren har privata fastighetsägare genomfört flera större satsningar för att öka antalet hyresrätter genom ombyggnationer av befintliga hus. Men liknande insatser har inte genomförts i Lulebos fastigheter. Trots en ökande efterfrågan på hyreslägenheter har Lulebo inte valt att satsa på att upprätthålla en bra standard i sina befintliga fastigheter. I Luleå kommuns vision för de närmaste åtta åren beskrivs att Råneå ska kompletteras med bostäder, i första hand bostadsrätter och utrymme ska finnas för trygghetsboende. Det räcker inte, Råneå behöver både en upprustning av befintliga fastigheter och ett ökat antal hyresrätter nu. Det stora trycket på bostadsmarknaden som finns i Råneå och i hela kommunen skulle lätta avsevärt om - kommunens fastighetsbolag gick före och satsade på upprustning av befintliga fastigheter - kommunens fastighetsbolag satsade på nybyggnation av hyresrätter i de mindre orterna</p>	<p>Program D - Plats för mer prioriterar blandning och förtätning.</p>	<p>2013-03-06</p>	<p>Privatperson</p>
					<p>Privatperson</p>

D	Sida 75	Perspektivet på Sunderbyn är för begränsat. Sunderbyn tillhör i allra högsta grad nederluleå och har därför starka band till Rutvik och Gammelstad ända ut till Karlsvik. Denna del av staden bör ses som den helhet den är och ur utvecklingssynpunkt behandlas lika. Den stora resursen som finns i området är ju sjukhuset och avfallsanläggningen samt godsterminalen och Storhedens handelsplats. Dessutom finns världsarvet Kyrkbyn och det enligt FN bevarandevärda våtmarksområdet Gammelstadsviken som ju också är den finaste fågelsjön norr om Hornborgasjön. Hägnan och Malmbanans vänners museum tillhör de kulturhistoriska värdena som bör bevaras och exploateras för turismindustri och kultur. Den kommundel som ligger Nordväst om E4 an är en enhet som kopplar ihop Luleå och Boden vilket kan tillföra båda kommunerna ytterligare värden exempelvis genom utökad arbetsmarknad. Se fullständig skrivelse på v:	I program D - Plats för mer prioriteras S Sunderbyn som stadsnära by bl a på grund av sina goda kopplingar till Luleå stadsbygd och Boden samt närområdets kvaliteter.	2013-03-06		
D	Omådesrekommendationer, sida 69	Jag kan förstå att det behövs högstadieskola genom att det är flera byar som berörs och att Antnäs är lite av en central ort. Mitt förslag är att även bygga en simhall som jag saknar i byn.	Antnäs är prioriterad som en samlande by där vid behov större kommunala investeringar ska koncentreras. Vilka funktioner och kvaliteter som kan behövas är en fråga för fortsatt planering.	2013-03-06	Privatperson	
D	Tillväxt och hållbar utveckling	1) Flyttning av Malmhamnen från Svartön till Strömören som förberedelse för centrumområdets utveckling och utbyggnad av Svartöberget till en "superfin" stadsdel mot Luleälven. Hänvisning "utvecklingskraft" av Kjell Mickelsson. 2) Förvärv av försvarsanläggningen inne i Mjölkuddsberget för säkerställande av framtida hållbar utveckling av berggrummen och utveckling av ett stadsdelsområde med stor potential. Nu miljöförbättrad och ägd av Stadsberget Luleå AB. Senast, alternativt sätt att lösa Luleås vattenförsörjning på ett sätt som i högre grad tillvaratar naturliga förutsättningar för storskalig vattenproduktion och som innebär mycket stora markvärdevinster. Fördelspotentialen uppskattas till minst 200 miljoner kronor. Se fullständig skrivelse på v:	1) Svartöberget är utpekad som platsen för ett framtida bostadsområde. 2) Markförvärv och tekniska lösningar för vattenförsörjningen är inte en fråga på programmets strategiska nivå.	2013-03-06	Privatperson	
A, B, D, F		1) Alla lokaler i kommunens fastigheter/ skolor skall larmas och anpassas så att de kan användas som mötesplatser lokalt. 2) Sunderbyn behöver äldre och trygghetsboende för både äldre och handikappade. 3) Att Sunderbyn behöver ett mer varierat boende med både bostadsrätter och hyresrätter. 4) Man behöver skaffa boenden i närheten av Sjukhuset till studenter på läkarutbildningen, AT-läkare, m.fl. 5) Nysvenskar och invandrare bör beredas plats i Sunderby kulturen. 6) En service center för att sunderbyborna ska kunna ta del av kommunal information samt service, borde upprättas i byn. Först behövs en ordentlig anslagstavla som kanske borde placeras på NÄRA DIG affären i rondellen. 7) I en förlängning bör Sunderbyn ha en centrum bildning runt cirkulationsplatsen, Folkhögskolan, restaurangen och SSK huset. En plats där det är naturligt att stanna till och besöka. 8) Att promenadstråket längs älvstranden, hårdgörs och fräschas upp mellan Hammaren och Bränslan. 9) Trottoaren på Synderbyvägen förlängs från Kläppensskolan upp till byn. 10) Cykelvägen mellan Sunderbyvägen och Lergärdan etapp 1 är för kort, barn genar på Sunderbyvägen. 11) Ett skyddsräcke på bron över till Grundet bör snarast sättas upp på grund av riskerna att falla ner. 12) Att en utvecklingsgrupp för Sunderbyn sätts ihop med representanter från näringsidkare, pensionärer m.fl. Sjukhuset bör ingå. Finns behov av att det ge synpunkter på trafikfrågor, kollektivtrafik, m.m. 13) Bygga en rejäl och samlande lekplats där barn och hemmavarande föräldrar kan samlas för naturlig kontakt. 14) Öka bussturer förbi Bränslan, För se nya området mellan Bränslan och Bodvallen med LLT bussar. 15) Bron till Avan bör byggas snarast. 16) Ta bort "störande verksamhet" på norra sidan av sjukhuset. Se fullständig skrivelse på v:	1) Synpunkten stöds av program A - Alla jämlika och program B - Rum för möten. 2) Sunderbyn är inte prioriterad av programmen för nya trygghetsboenden. Gruppboende finns i området. 3) Synpunkten stöds av programmen. 4) Synpunkten stöds av programmen. 5) Asylfrågor råder kommunen inte över. 6) Synpunkten stöds av program A - Alla jämlika. 7) Centrumbildning prioriteras inte i en stadsnära by. Mötesplatser stöds av programmen. 8) Stråket är prioriterat som ett viktigt samband i program D - Plats för mer. Hur sambandet utformas kommer att bli en senare fråga. 9-11) Utformning av specifika vägavsnitt hanteras inte på programnivå. 12) Synpunkten stöds av program A - Alla jämlika. 13) Synpunkten stöds av programmen och detaljer kring utformning kommer senare. 14) Bättre möjligheter att åka kollektivt är en viktig princip i programmet. Önskemålet ligger dock på detaljnivå och vidarebefordras därför till gruppen som arbetar med fördubbling av kollektivtrafiken. 15) En bro är inte prioriterad av programmen. 16) Det finns ett behov av platser för störande verksamhet och detta område har bedömts som lämpligt.	2013-03-06, 2013-03-07	Förslag till ändring i program A (12.): vid framtagande av utvecklingsplaner bör bred representation från området finnas med	Norrbottens Markförädlingsförening

D		<p>1. Att i översiktsplanen för Sunderbyn ta bort området för "Störande verksamhet" på norra sidan av sjukhuset. Området är granne med exempelvis psykiatriska kliniken och i övrigt sjukhussalar med patienter är mera beroende av harmonisk natur än "störande verksamhet".</p> <p>2. Att i området nordöst om järnvägsstationen avsatt för "Nytt område för bostäder och arbetsplatser" noggrant ta hänsyn till de buller problem som kan uppkomma vid en järnväg speciellt kanske denna med all malm som fraktas till SSAB. 3. Att man också i det området speciellt arbetar för en snabbtågsförbindelse mellan Boden ,Sävast , Sunderbyn – Gammelstad och till Centrala staden –resecentrum . Detta skulle utöka möjligheterna för en dubbel arbetsmarknad i familjer boende vid sjukhuset och kollektiv kommunikation till Sunderby –Gammelstadsområdet. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>1. Det finns ett behov av platser för störande verksamhet och detta område har bedömts som lämpligt. Störande verksamheter är här inte bullrande och förorenande verksamheter utan har speciella behov som kan vara energi- och vattenkrävande. 2. När området planeras mer i detalj kommer hänsyn till buller mm att tas. 3. Bra kollektivtrafik är en av förutsättningarna för det nya området för bostäder och arbetsplatser.</p>	2013-03-06	Sunderby Socialdemokratiska förening
C, D, F	Områdeskartor	<p>1) Bergnäset. Det krävs tillstånd att uppföra byggnader 30 meter från vägområdet inte 300 meter från vägområdet som det står på sidan 61.</p> <p>2) Centrum. Inget i materialet visar på ambitionen att järnväg mellan Luleå och Boden ska vara dubbelspår. Resecentrum finns omnämnt i text men bör även finnas markerad i kartan. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>1) Tack för synpunkten, vi kommer att korrigera felet. 2)I program F - Resor och transporter under rubriken Framtida infrastruktur omnämns dubbelspår Boden -Luleå samt Resecentrum både i text och på karta. Reservat dubbelspår finns även på kartbild för rekommenderad mark- och vattenanvändning. En mening läggs till i program C - Kuststaden Luleå för att förtydliga intentionerna med dubbelspår.</p>	2013-03-06 Områdesrekommendationerna korrigeras och Program c - Kuststaden Luleå kompletteras med en mening om dubbelspår till Boden.	Trafikverket
F		<p>Riksintresset för farleder innefattar även buffertzoner och influensområden:</p> <p>Farleder av klass 1 och 2 redovisas som en yta baserad på farledens utmärkning av navigerbar djup med en omgivande buffertzona på 200 meter för att skydda denna utmärkning. Även buffertzonen skyddas mot att anläggningar eller konstruktioner anläggs som bedöms påverka sjöfarten negativt.</p> <p>Farleder av klass 3, avsedda för den mindre sjöfarten, är inte redovisade med ovan beskrivna farledsyta baserad på navigerbart område, utan har istället en farledslinje som mittlinje med en buffertzona på 100 meter på var sida. Redovisad yta har samma restriktioner mot påverkan som farleder av klass 1 och 2 ovan.</p> <p>I vissa fall är farledsutmärkningen, såsom till exempel fyrar och enslinjer, belägna utanför de ovan angivna buffertzoner. Dessa ingår då i riksintressets influensområde, och ska skyddas så att de inte skymms, riskerar att förväxlas eller påverkas av andra ljuspunkter eller konstruktioner som skadar dess nautiska funktion. Influensområdet utpekats eller redovisas inte som en yta utan ska skydda funktionen för riksintresset.</p> <p>För planområden belägna i direkt anslutning till farleder förutsätts att planerade åtgärder inte kommer att påverka möjligheten att underhålla och reparera anordningar för utmärkning av farleden. Detta gäller även tillfartsvägar till sjösäkerhetsanordningarna. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Kartor med farleder kommer att korrigeras med hänsyn till dessa synpunkter.</p>	<p>Kartor med farleder kommer att korrigeras med hänsyn till dessa synpunkter.</p>	Trafikverket (inkl Sjöfartsverket)

A, B		De mesta i programmen riktar sig till alla oavsett ålder. Den enda gruppen som lyfts fram lite extra är barn och unga i delar av program A - Alla jämlika, B - Rum för möten och E - Ledande nordlig region.	2013-03-07	Förtydliga att programmets innehåll gäller ALLA grupper i samhället i sammanfattningen av samrådsprocessen (bilaga 1). Gör ett förtydligande i första punktsatsen i strategiområdet Bredd och spets i program B - Rum för möten, ny lydelse: "...utveckla arbetet med prova på-aktiviteter i skola, i omsorg och för seniorer".	Kommunala Pensionärsrådet
D	1) När det gäller hela översiktsplanen delar vi det som Harry Person 2013-02-04 framför i sitt yttrande. Men inledningsvis beträffande alla program A till F i vision 2050. Programmen är så allmänt formulerade att alla kan hålla med om mycket av visionen. Genomgående i program är att alla skall vara med och särskilt de unga. Varför beaktas inte äldres behov och intressen lika mycket? De unga 2050 är ännu inte födda, äldre 2050 är de som i dag är programsamordnare. 2) Anmärkningsvärt är det också att i kartmaterialet till översiktsplanen vision 2050 är våra fastigheter och Mjölkuddsberget ett område för vidare utredning (planer för gynnade byggherrar kanske). I dag fungerar inte Mjölkuddsberget som ett allmänt besökt naturområde. Det jag möter på mina inspektionsrundor är hundägare som rastar sin hund, busliv, berusade och drogade ungdomar somliga under 15 år. Skadegörelsen på byggnader och anlagda strövstigar är total! Att genomföra vår vision om ett sparsamt byggande i naturområdet skulle vara en miljövinst på flera sätt. Flexibla byggnader i den omfattning jag visat med min modell och masterplan skulle innebära att det ständigt rör sig folk i naturområdet, skadegörelse skulle upphöra och naturområdet skulle bli den sociala miljön som säkert eftersträvat av Luleå kommun när man efter avmilitariseringen började kalla det för grönområde. Som vi ser det lägger heller inte den allmänt hållna texten i planen något hinder för framtida byggande och en detaljplan för Mjölkuddsberget enligt vår vision. Se fullständig skrivelse på v:	1) Delar av programmen prioriterar unga. Insatser som gynnar unga är också positiva för andra grupper. 2) Programmets kartmaterial visar en långsikt plan för markens användning oavsett ägarförhållanden. Skogsmarken på Mjölkuddsberget är kommunal mark och är ett viktigt rekreationsområde som ska utvecklas och bevaras.	2013-03-06	Stadsberget Luleå AB	
F	Parkering	Gratis parkering! Funkar bra i Kalix, Kiruna och Piteå. Drar mer shopping-turister, trevligare för de bofasta.	Erfarenheter från andra kommuner i Luleås storlek visar på att arbetande i centrum tar upp gratisplatser så att besökande till centrum får svårt att hitta en parkeringsplats.	Privatperson	
D	När Kronanområdet skall bebyggas med bostäder måste återvinningscentralen flyttas. Jag föreslår att återvinningscentralen flyttas till kommunens förråd vid Logementsgatan Lulsundet. Då kan man använda infarten på Logementsgatan och utfart vid nya rondellen på Bensbyvägen. Kommunförrådet flyttas till område vid Porsögården, Vänortsvägen. För att skydda mot insyn från bostadsområdet kan man tex. bygga garagelängormot återvinningscentralen. Återvinningscentralen får inte flyttas långt från centrum, då finns risken att avfall hamnar på någon olämplig plats.	Programmen tar inte ställning till lokaliseringen av en återvinningscentral. Flera olika alternativ utreds för detta. En av de viktigaste förutsättningarna för en bra plats är god tillgänglighet.	2013-03-06	Privatperson	

B, D	Utomhusmiljöer för möten, rörelser och rekreation, sida 71	Önskvärt är ett lätt tillgängligt gångstråk/spång/brygga ut till Persöfjärden från byn så att man kommer ut till vattnet med barn och barnvagn/rullstol. Gärna en avslutande del med större brygga med sittplatser och iläggingsplats för kajak. Detta för att man lätt ska kunna ta del av naturen med barn och tex fiska, se på fåglar och lära om vår lokala natur. Detta skulle kunna användas av både privatpersoner men även skolans verksamhet.	Persön är utpekad som en samlande by där bland annat mötesplatser och rekreationsvärden är viktiga faktorer. Vilka insatser som ska göras var och när är dock en fråga som tas i ett senare planeringsskede.	2013-03-06, 2013-03-18	Privatperson
D	Riksintressen och allmänna intressen	Politiker i Luleå har satt likhetstecken mellan utveckla- avverka, iaf när det gäller skog. Vi har en stad med dålig luft, då är inte svaret, Hugg ned den kvarvarande statsnära skogen. Tvärt om borde vi spara de skogsområden som ännu finns och dessutom planera fler träd. I det långa loppet lönar det sig att bevara så mycket natur som möjligt nära staden o. runt den. Vi mår bra av natur, blir friskare. Dessutom ska skogen inte vara "så städad" fåglar och insekter behöver buskage' för födosök. Tänk inte enbart på "fin utsikt" för oss människor. Skapa parker med växter för insekter, då blir staden en levande natur.	Programmets innehåll innebär att vi tydligare ska prioritera och utveckla de viktigaste stadsnära naturområdena.	2013-03-06	Privatperson
D, F		1) Jag vill påtala vikten av att utveckla ALLA byar i kommunen och inte bara vissa. Känns så snålt att bara satsa på enstaka byar... Jag bor i Alvik-Långnäs och ser gärna en satsning på utbyggnad av vatten och avlopp så byarna kan växa för framtiden. Jag har tomter att sälja. Åtta år ser jag som en lång tid... 2) Satsa på kommunikationerna så vi får ner antalet pendlingsbilar dagligen. 3) Utveckla Antnäs ännu mer, kanske en ishall i närheten av visionen Högstadium? 4) Ser gärna att fler företag etableras i Alvik-Långnäs och Antnäs. Just nu har vi "bara" Antnäs Möbler, Sörbyhallen, Alviks Pizzeria, Alviks Trafik, LIKO och Nyléns.Hugosons grisfarm. Ett gym är drömmen! Hälsan i fokus är ett säljande argument för att flytta till vår stad! 5) Tänk nytt tänk fritt och fokusera inte allt på närhet till Luleå centrum. HELA Luleå ska vara attraktivt och utvecklas!	1) Programmen koncentrerar de kommunala resurserna till utpekade byar så att så många medborgare som möjligt ska kunna använda dem. Detta innebär att andra byar har möjlighet att utforma egna lösningar. 2) Synpunkten är i linje med program D - Plats för mer intentioner. 3) Antnäs är prioriterad som en samlande by där vid behov större kommunala investeringar ska koncentreras. Vilka funktioner och kvaliteter som kan behövas är en fråga för fortsatt planering. 4) Synpunkter stöds av program D - Plats för mer. 5. Synpunkten stöds av program D - Plats för mer.	2013-03-06	Privatperson
D		Det finns inte mycket till omvärldsanalys. Det underliggande antaganden är att vi blir allt rikare och det mesta rullar på som vanligt. Det finns inga mörka moln på himlen över Luleå 2020. Mycket talar för att de mörka molen kommer tätna över världen och då även Sverige och Luleå. Kanske är hoten överdrivna och kanske de kommer lösa sig på något sätt, ny teknik till kommer och våra ledare kan fatta kloka beslut. Vi bör förbereda oss för allvarliga samhällsrisiker på samma sätt som vi har beredskap för det påstådda dammhaveriet. Att bara utgå från våra önsknings är ansvarslöst, det behövs en plan B. Det är bra att ett av programmen (program D) tar upp samhällets förmåga att klara av förändringar, vi noterar dock att det bara är ett av 26 strategiområden. Vi anser att resiliens – förmåga till återhämtning och förnyelse är en nyckelfaktor i framtidsplaneringen och bör bli ett övergripande mål. Det bör också utvecklas och konkretiseras. Hur gör vi systemen mer robusta? Hur ställer vi om till verklig hållbarhet? Hur hanterar vi en negativ utveckling med ekonomisk nedgång och social oro? Hur kan lokalsamhällets motståndskraft stärkas? Hela dokumentet finns att läsa på V:\SBK\Strategisk planering\Strategisk samhällsplanering\Plattform HUT\Program\Utställning programförslag jan - mars 2012\Resultat granskning	Programmen ska som en helhet hantera hållbar utveckling och ger uppdrag till alla verksamheter att göra detta. Programmen är ett första försök att hantera framtida ödesfrågor. Synpunkten är mycket viktig och arbetet kommer att fortsätta.	2013-03-06	Privatperson
B, D, F	Stadsdelar Mjölkudden och Notviken, sidor 39, 40, 41	1) Mycket BRA att man planerar cykelväg längs Storhedsvägen. Alla ska kunna ta sig på ett tryggt sätt till Storheden. Strandvägen/skogsvägen är bra när det är ljus ut men jag känner mig inte trygg och cykla eller gå där på kvällen. 2) Negativt att man ev. planerar bebyggelse vid Stickvägen. Ska vi inte vara rädd om den skog vi har i vårat när område. 3) Äntligen har man förstätt bibliotekets värde. Viktig för ung som gammal. Vi har ett bibliotek på området som borde vara för alla. Tur att vi har det som skolbibliotek nu. 4) Mjölkudds centrium är ett sorligt kapitel hoppas att kommun tar över det fort och att det händer något. Ett centrum ska leva ditt alla ska kunna komma. 5. Mycket positivt att man värnar om våran finna strand samt strandpromenad som går ända fram till"banken".	1) Roligt att du tycker detta är ett bra förslag. 2) Skogsområdet är viktig för området men vi har bedömt att det finns en möjlighet till viss förtätning utan att området förlorar sin funktion. 3) Synpunkten stöds av program B - Rum för möten. 4) Program D - Plats för mer syftar till attraktivare centrum i stadsdelarna inklusive Mjölkuddens centrum. 5. Tack för synpunkten.	2013-03-06	Privatperson

D		Att i översiktsplanen för Sunderbyn ta bort området för "Störande verksamhet" på norra sidan av sjukhuset. Området är granne med exempelvis psykiatriska kliniken och i övrigt sjukhussalar med patienter är mera beroende av harmonisk natur än "störande verksamhet". Att i området nordöst om järnvägsstationen avsatt för "Nytt område för bostäder och arbetsplatser" noggrant ta hänsyn till de buller problem som kan uppkomma vid en järnväg speciellt kanske denna med all malm som fraktas till SSAB Att man också i det området speciellt arbetar för en snabbtågsförbindelse mellan Boden ,Sävast , Sunderbyn – Gammelstad och till Centrala staden –resecentrum . Detta skulle utöka möjligheterna för en dubbel arbetsmarknad i familjer boende vid sjukhuset och kollektiv kommunikation till Sunderby –Gammelstadsområdet . Tilllägg till tidigare remiss från Sunderbyn. Hela finns att läsa på V:\SBK\Strategisk planering\Strategisk samhällsplanering\Plattform HUT\Program\Utställning programförslag jan - mars 2012\Resultat granskning	Det finns ett behov av platser för störande verksamhet och detta område har bedömts som lämpligt. Störande verksamheter är här inte bullrande och förorenande verksamheter utan har speciella behov som kan vara energi- och vattenkrävande. När området planeras mer i detalj kommer hänsyn till buller mm att tas. Bra kollektivtrafik är en av förutsättningarna för det nya området för bostäder och arbetsplatser.	2013-03-06	Sunderby Socialdemokratiska förening
D		I dokumenten anges endast en älvadal. Det finns två älvdalar i Råneå. Varför nämns inte detta och tankarna kring bägge.	Det finns två älvdalar i Luleå kommun och dessa finns beskrivna.	2013-03-06	Privatperson
D		Föreningen vill delta i arbetet med utvecklingsplan för Persön. Byn saknar en naturlig mötesplats. Det bör ingå i utvecklingen till nod. Ska Persön bli en nod måste tillgängligheten till byn förbättras. Det är bra att en gång- och cykelväg till Börjelslandet och Nickbyn planeras men övriga närliggande byar ska också få tillgänglighet utan att man ska vara beroende av bil. Bättre och tätare busstrafik med bussar som stannar på hållplatserna. En ny hållplats behövs vid Östra Persön. Cykel- och bilparkering önskas vid busshållplatsen. Cykelparkeringen ska ha tak.Utbyggnad av bredband till alla bybor.Vid utbyggnad av vatten och avlopp till Ängesbyn bör möjlighet finnas för Nickbyn att kopplas in.Persön ska fortsätta vara en jordbruksby. Det är viktigt att åkermarken bevaras. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkterna är viktiga men mer konkreta än programmets innehåll. Synpunkterna är viktiga i fortsatt arbete med utvecklingsplaner.	2013-03-06	Persö miljö- och kulturförening
D		I utredningsarbetet är det skrivet om stadsnära byar och Kallax pekas ut som en sådan, när man ser avgränsningen av byn i områdesrekommendationer förstår jag inte varför Kallaxhalvön hör till byn? I utredningen om Utvecklingsplan för tätortsnära fritidshusområden som fullmäktige godkände 30 augusti 2006, står det på sidan 6 följande: Accepterar kommunen en ökad permanentning måste kommunen därmed också acceptera ett ökat ansvar för områdets utveckling. Sidan 64: Kallaxhalvön ligger i direkt anslutning till Kallax by och utgör därför en logisk fortsättning av byakärnan. Det kommunala verksamhetsområdet för VA sträcker sig i dagsläget också ända till gränsen av Kallaxhalvön. Området bedöms på sikt vara till största delen omvandlat till ett område för permanent bostadsbebyggelse vilket dessutom underlättas av redan idag relativt generösa byggrätter. En eventuell ny detaljplan med syfte att öka byggrätterna ytterligare bör utreda möjligheten till ytterligare förtätning. Sedan utredningen gjordes har det blivit betydligt fler som bosätter sig permanent. Se över helheten i detaljplan för hela området och inte som det är idag med olika planer för olika vägar, skapar en orättvis behandling av området. Livskvalité är en avgörande faktor att många inte vill bo centralt, men ändå nära till centrum.	En utvecklingsplan ska på sikt tas fram för att ta ett helhetsgrepp över områdets utveckling.	2013-03-06	Privatperson
D	Bensbyn, sida 83	Vi blev så glada när vi läste om Bensbyn och hoppas det som skrivs blir verklighet. Vi bor i området Järnviken och för vår del är det helt avgörande att området omvandlas från fritidsområde till permanent boende. För att vi ska kunna bo kvar måste byggrätterna utökas och vi hoppas att en anslutning till kommunalt avlopp och vatten leder till att detta sker. Vi vill utöka familjen men på den lilla boyta vi får ha nu blir det svårt. För oss är det ingen alternativ att köpa en ny tomt och bygga nytt hus, vi har helt enkelt inte råd. Vill Luleå kommun ge alla människor samma chans krävs att man också ger möjlighet att köpa billigare äldre hus som man över tiden får repa och förändra, alla har inte råd att bygga nytt. Redan nu verkar kommunen också ge bygglov i Järnviken som vida överskrider de 70+40m2 på enplan som gäller. Efter vi flyttat hit 2008 har flera fullstora tvåplans villor byggts i området. Och det tycker vi känns lovande för framtiden, bara alla får samma chans. Vi började hoppas på förändring redan då vi flyttade hit och läste handlingsplanen kommunen gjort 2006. Äntligen är kanske förändring på gång. Vi ser med spänning fram emot framtiden, håller tummarna och hoppas vi kan bo kvar i Bensbyn/Luleå	Vad bra att ni tycker att förslaget är bra! Just nu pågår arbetet med en fördjupad översiktsplan för Bensbyn där det kommer att framgå vilka möjligheter till kommunalt VA som finns.	2013-03-06	Privatpersoner

D	LIS	<p>Som det ser ut nu så består Råneå älvadal av en by, Råneå. Vi som bor 24 km från Råneå i Niemisel känner inte att vi får ta del av utvecklingen i kommunen.</p> <p>Vi vill se att programmet omarbetas där vi inte anses tillhöra Råneå utan faktiskt utgör en egen samlad by som vi i verkligheten är.</p> <p>Våran by fungerar som ett centrum för norra delen av kommunen då vi har:</p> <p>Förskola och skola (Kvarnåfriskola)</p> <p>Affär som är både apotek-, bussgods- och systembolagsombud.</p> <p>Bensinstation</p> <p>Idrottsanläggningar</p> <p>Träffpunkter</p> <p>m.m.</p> <p>Niemisel är en centralort för övriga byar så som Bjurå, Orrbyn, Fällträsk, Ängesträsk, Krokträsk, Degersel, Fornäs, Mjöträsk, Forsträskhed, Niemholm med flera. För att en hållbart utveckling av hela Luleå kommun (socialt, ekologiskt och ekonomiskt) är det en förutsättning att det satsas på landsbygden. Eftersom så pass stor del av kommunen utgörs av landsbygd är det svårt att förstå att den har fått så lite utrymme i vision 2050. För att engagera fler människor och låta alla känna delaktighet tycker jag att det är viktigt att se fler aktiva byar än de som ni har pekat ut i programmet.</p>	<p>Vår bedömning är att Niemisel inte har förutsättningar att bli en samlande by, främst pga av lågt befolkningsunderlag. De kommunala resurserna är begränsade och måste användas så att så många medborgare som möjligt kan ta del av dem. Därför är bara tre byar utvalda som samlande byar. Detta innebär att andra byar har möjlighet att utforma egna lösningar. I program D - Plats för mer förordas också en utökad samverkan med grannkommunerna.</p>	2013-03-06	
D	Områderrekommendationer, sida 69	<p>1) Rekommendationer om Norrbothniabanan. Bra skrivning.</p> <p>2) Högstadieskola – bra – men när?</p> <p>Cykelförbindelser med närliggande byar – bra – när byggs de?</p> <p>Övrigt: Antnäs och Alvik ligger redan nu inpå varandra. Det är högst 200-300 meter mellan närmaste bebyggelse mellan byarna.</p> <p>Alån bör saneras och göras till ett rekreationsområde som börjar i Ale och utmynnar i havet. Bra kanotled, bra fiskevatten om sanering, bra vandringsmöjlighet.</p>	<p>1) Tack 2) Programmen ger rekommendationer på lång sikt och säkrar att det finns utrymme för ex högstadieskola. En utvecklingsplan ska på sikt tas fram för Antnäs där olika utvecklingsfrågor kommer att behandlas närmare.</p>	2013-03-06	Privatperson
D	Bensbyn, sida 83	<p>Jag blir glad när jag läser om planerna för Bensbyn! Att jordbruk och hästhållning ska prioriteras gör att byn fortsätter att vara just en by. Förbättrade ridvägar gör att det blir attraktivt att ha häst i Bensbyn. Detta är bra för byn, stallägarna får hyra ut stallplatser, markerna används som bete och foder odlas, vilket bidrar till ett öppet landskap. Förutom att förbättra ridvägarna skulle man kunna bygga en kommunal ridbana i byn för att verkligen profilera Bensbyn som en hästby. Vid hockeyplan finns gott om utrymme för en rejäl ridbana, belysning finns redan på hockeyplan och plogning skulle ske i samband med att hockeyplan plogas! Dessutom vore det inte fel att satsa lite på en tjejsport efter skejthallen och Cooparena bygget mm.</p>	<p>Tack för det! Just nu pågår arbetet med en fördjupad översiktsplan för Bensbyn där olika utvecklingsfrågor kommer att behandlas närmare.</p>	2013-03-06	Alvik-Långnäs Socialdemokratiska förening
D		<p>Låt Sinksundet vara som det är! Det är en förbindelseänk mellan Björkskatan och Ormbergets naturområde.</p>	<p>Även om en förtätning sker i området så är förbindelsen viktig att bevara.</p>	2013-03-06	Privatperson Privatperson
D		<p>Björkskataudden i norr skulle inte bebyggas. Det finns områden med bättre markförhållanden.</p>	<p>Innan ett slutgiltigt beslut att bebygga Bodskataudden kommer ex markförhållandena att utredas.</p>	2013-03-06	Privatperson
D	Pladn för landsbyggsutveckling, sidor 12-13	<p>I strandnära områden - Lövsjärn bibehålls med sina vackra senpirar. Skyltar med havsfiske sätts upp ex. Ljusterleden där man ljusterat Harrviken och fisket längs Lövsjärnsstranden. En gångstig till hamnkroa från Ljusterleden.</p>	<p>Detaljer hanteras i senare planeringsskede.</p>	2013-03-05	Privatperson
D	Hertsölandet	<p>En gångstig som följer vattnet och pirarna allra längst ut på Lövsjärn. Havsfisket gestaltas ex ljustering i Ljusterleden. Harrfiske i Harrviken. I infoskyltar.</p>	<p>Detaljer hanteras i senare planeringsskede.</p>	2013-03-05	Privatperson

D	Sidor 10 och 22	<p>Sid. 10; Antnäs, Alvik/Långnäs/Ale/Hällfors, Ersnäs och Måttsund bildar en fyrkant i sörbyarna med närhet mellan byarna. Utveckling sker i samverkan. Tillsammans utgör de ett stort invånarantal i Luleå. I Alvik/Långnäs finns flera medelstora företag som utvecklas i ekologisk symbios. (Liko, Alviksgrisen/bioteknikanläggning, Alviks Trafik, potatisodling i Långnäs mm). Strukturen skiljer sig från t.ex stadsnära boende genom att boendet består av mestadels gammal bebyggelse och villabebyggelse. Byar håller på att växa ihop. Mellan Antnäs och Alvik är det nu endast ca. 200 meter från industriområdet i Antnäs och bebyggelse i Alvik samt nytt villaområde i Antnäs och villaområde i Alvik. När Norrbottnia-banan växer upp och parkeringsplatser mm tillkommer mot Måttsund så kommer även dessa två byar att växa ihop liksom Ernäs vars östliga del inte ligger långt ifrån Alvik resp. dess västliga del kommer att växa ihop med Antnäs och Måttsund.</p> <p>Sid.22; Bra prioritering intill år 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prioritera naturvärden som bedöms som mycket höga och ge dem utrymme att utvecklas. - Prioritera odlingsbar jord så att den fortfarande kan användas för odling - Prioritera kulturmiljövärden som bedöms som mycket höga och ge dem utrymme att utvecklas mm <p>I Ale bör kvarnen tillhöra de kulturmiljövärden som måste få utrymme att utvecklas och som har ett mycket högt värde. Alån bör saneras och röjas för att ge stadsbor möjlighet att uppleva kulturmiljövärden i denna, kanotled och fritidsfiske samt för att ge stadsbor möjlighet till rekreation i form av friluftsområde. I Alvik finns stora skogsområden med stuga för utflykter som är nära tillgängligt till fotbollsplan. Sörbyarna har stora möjlighet att utvecklas ekologisk odling av grönsaker, potatis jfr Långnäs mm.</p> <p>I sörbyarna finns i flera byar värdefulla kulturminnesområden som inte har exploaterats men kan marknadsföras och exploateras. Strandnära områden finns i Måttsund, Ersnäs och Mörön vilka kan utvecklas och ge höga naturvärden för stadsbor. Se fullständig skrivelse på v:</p>	Synpunkterna stöds av program D - Plats för mer.	Alvik-Långnäs Socialdemokratiska förening	
D	Sidor 25, 29, 30	<p>Sid.25; Det här kommer Luleå Kommun att arbeta för till 2020</p> <p>Vi saknar att sörbyarna bör kompletteras med flera bostadstyper, service-funktioner, verksamheter/arbetsplatser och mötesplatser.</p> <p>I texten står bara alla stadsdelar och Råneå?</p> <p>Saknas görs också:</p> <ul style="list-style-type: none"> - att det bör byggas ett företagscentrum i sörbyarna - att det bör byggas fastigheter med lokaler för t.ex småföretag med bostäder ovanpå. Om t.ex service skall byggas ut i Antnäs så måste det finnas lokaler för serviceföretag som vill etablera sig i byn. <p>Sid 29: Vi saknar följande;</p> <p>Trygghetsboende måste byggas någonstans i sörbyarna.</p> <p>Bostäder för äldre eller personer med funktionsnedsättning bör byggas upp i sörbyarna.</p> <p>Människor boende på landsbygden bör kunna bo kvar fastän de blir äldre. Många äldre klarar inte av att bo i sina gamla bostäder pga. att de inte klarar av skottning och plogning, restaureringar mm. Därför behöver det byggas lägenheter till äldre.</p> <p>Sid.30</p> <p>Står: "Det behöver avsättas resurser för drift och skötsel av byggnader och gemensamma platser som kommunen är ansvarig för. Bra prioritering.</p> <p>I sörbyarna behöver vatten- och avloppsnetet byggas ut pga. att det idag är stora problem för boende samt det måste gå att bygga ut byarna. Utan ett större vatten- och avloppsnet kan vi glömma allt vad expansion heter. Vatten och avloppsnetets utbyggnad är den viktigaste frågan för sörbyarna. Vi behöver en tidsangivelse för när denna utbyggnad kan göras. Se fullständig skrivelse på v:</p>	s 25. Program D - Plats för mer syftar till att säkra utrymme i Antnäs för bostäder och arbetsplatser. s29. Trygghetsboende prioriteras inte i Antnäs. s30. Vi kan i dagsläget inte ge en tidsangivelse för utbyggnad av VA-nätet i sörbyarna. Under de kommande åren prioriteras stadsbygden.	2013-03-06	Alvik-Långnäs Socialdemokratiska förening

D	Sidor 35, 41, 43-45, 48	<p>Sid.35 Vi kan konstatera att expansion av bostadsbebyggelse inte görs och planeras i Råneå och i sörbyarna.</p> <p>Sid.41 Se även kommentar till sid. 30 angående vatten- och avloppsnätet i sörbyarna.</p> <p>Sid.43+45 Bothnia-banan är viktig för sörbyarnas utveckling. Pendeltrafik kan iscensättas. Miljön blir bättre genom att färre lastbilar och långtradare behöver åka förbi på E 4:an och pendlare kan åka tåg från Antnäs. Läget längs efter E 4:an är bra liksom att rälsdragningen ger utrymme för vatten- och avloppsnät.</p> <p>Sid 48 Industriområde bör planeras in i Alvik. Här finns flera stora företag/ medelstora företag med möjliga expensionsmöjligheter. Företag av medelstor klass idag är LIKO, ALVIKSGRISEN/HUGOSSONS ANLÄGGNING, BIOGASANLÄGGNING, ALVIKS TRAFIK, POTATISODLARE I LÅNGNÄS M.FL. Se fullständig skrivelse på v:</p>	s 35 Detta avsnitt handlar om stadsbygdens förtätning. s 43+45 Synpunkter stöds av program D - Plats för mer. s 48 En kommunal satsning på större verksamhetsområden i Alvik kan ske först då vatten- och avloppskapaciteten har lösts.	2013-03-06	Alvik-Långnäs Socialdemokratiska förening
D		<p>Övrigt som inte finns med i program D: Alla boende i sörbyarna har idag sin vårdcentral, distriktssköterskor och tandvård i Bergnäset, en längre sträcka och dåliga bussförbindelser för den som behöver besöka någon av inrättningarna. Att åka dit på morgonen innebär minst 4 timmars väntetid för att kunna åka tillbaka. Om Nu Antnäs skall bli en centralort i sörbyarna bör det övervägas tillsammans med NLL att återflytta dessa enheter till Antnäs. Bergnäsets Vårdcentral har idag en mycket stor belastning. Se fullständig skrivelse på v:</p>	Genom att peka ut Antnäs som samlande by hoppas kommunen att även andra verksamheter ska prioritera olika investeringar där.		Alvik-Långnäs Socialdemokratiska förening
D		<p>Vi, fastighetsägare på Trädgårdsvägen. ställer oss i huvudsak bakom visionens beskrivning av och rekommendationer rörande Hertsölandet. Områdets närhet till såväl centrum som skärgården gör det mycket attraktivt för permanentboende. Allt talar därför för att den successiva omvandlingen från fritidshus- till permanentbebyggelse som präglad de senaste decennierna kommer att fortsätta. Den nyligen anlagda gång- och cykelvägen samt den positiva satsningen på att utveckla naturreservatet mellan Hindersöstallarna och Ormberget gör området ännu mer lockande för permanentboende, något som bidrar till att öka Luleås attraktionskraft som boendeort.</p> <p>Samtidigt delar vi uppfattningen att det är olyckligt att förtätningen sker utan att vatten- och avloppsfrågor lösts, något som ur miljösynvinkel självfallet är otillfredsställande.</p> <p>Vi föreslår därför att Hertsölandet placeras i prioriteringszon 4 i avseende på kommunalt vatten och avlopp. Se fullständig skrivelse på v:</p>	Roligt att ni tycker att utvecklingen av Hertsölandet är bra! På lång sikt är tanken att omvandling ska ske men under de närmaste åren är prioriteringen att lösa VA-kapaciteten i stadsbygden. De kommunala resurserna är begränsade och måste användas så att så många medborgare som möjligt kan ta del av dem.	2013-03-06	Ffastighetsägare på Trädgårdsvägen
D		<p>1. Kan kommunen bidra till ökat byggande av flerfamiljshus på landsbygden genom kommunal borgen för den del av totala lånebehovet som annars skulle ha varit del av fastighetsägarens egen insats? 2.Jag vet inte hur det förhåller sig med nyttjade av (fjärr-)kyla i fastigheterna i centrum. Om nyttjadet av fjärrkyla är stort och/eller växande -då borde man göra en förstudie om det är möjligt att anlägga en ny mer centrumnära plats (bergrum?) för all snö som idag körs till upplaget bortanför Porsön. Kanske kan man bygga någon form av (billig) anläggning på tidigare malmupplaget på Svartön, dit det även nu körs snömassor! Se fullständig skrivelse på v:</p>	1. Program D - Plats för mer hanterar inte frågan 2. Hittills har behovet av fjärrkyla från snö inte visat sig vara tillräckligt, men tanken stöds av program D - Plats för mer.	2013-03-06	JES Consulting AB
D	Förbättrade samband	<p>Öppna vägen förbi Svartön till Svartöstan för biltrafik. Nu måste en hel stadsdel köra en lång omväg för att ta sig till stan och söderut mot flyget, Piteå o s v.</p>	När bebyggelsen på Svartöberget ska detaljplaneras kommer trafiklösningar att utredas. Prioritering kommer att ligga på kollektivtrafik och gång/cykel.	2013-03-06	JES Consulting AB

D	<p>Ge gärna exempel i det slutliga styrdokumentet på att klimatneutralt, resurssnålt byggande och nyttjande av nya industriella (prefab) byggtekniker är att bygga (mer) i trä. Det är otvetydigt så att alla andra byggmaterial har negativ påverkan på vår livsmiljö om man ser till såväl en byggnads hela livslängd som enskilda moment i bygglivscykelns olika faser, som t ex byggfasen och brukandefasen. Jämför gärna med och gör "bench-marking" mot framgångsrika kommuner inom detta område som framförallt Skellefteå och Växjö. Hållbart byggande i trä görs med stor fördel såväl i nyproduktion som vid påbyggnad. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Program D - Plats för mer säger att vi ska utveckla kvalitetskrav för byggnation i samverkan med bostadsaktörer- och exploatörer. I detta kan träbyggande ingå.</p>	2013-03-06	JES Consulting AB	
D	<p>Sidor 20, 22, 28, 29, 38, 46 och 49</p>	<p>s 20. Mycket väl skrivet om Anpassning till förändring och risker. I sista punkten, underlag för att hantera olika risker, skyddsavstånd m.m. får ni gärna hänvisa till, länsstyrelsens rekommendationer (Norrbotten, Länsstyrelsen, 2012). s 22 Skydda vattentäkter, behövt i "rätt nivå" så att skydd uppnås utan onödig inskränkning i människors rättigheter och liv uppnås. s 28 Äldreboende på landsbygden. Höga krav på säkerhet och utrymning. Utan tillgång till resursen räddningstjänst, eller snarare senare räddningstjänst, kan en brandteknisk nivå högre än grundkravet i bygglagstiftningen behöva hållas. Det går bara att kräva om Luleå kommun själv är byggherre, i övrigt bör inte verksamheter med stora hjälpbehov vid utrymning tillåtas på landsbygden. I detta sammanhang borde man också ta upp identifiering av särskilt riskutsatta personer som behöver särskild hänsyn vid bostadsanpassning eller boende i kommunens omsorgsboende. s 29 "Blanda bostäder för äldre eller personer med funktionsnedsättning med andra bostadstyper". En sådan blandning i samma byggnad ställer svåra krav i byggprocessen. s 38 "Sammanfattningsruta" bör innehålla något som beskriver riskhänsyn i planprocessen, alternativt att sista punkten utökas till "där buller eller industriella eller tranportmässiga risker är ett problem" Man ska inte bo i närheten av verksamheter som är farliga, detta är en av räddningstjänstens grundteser vid samhällsplanering. Men likafullt innehåller översiktsplanen flera förslag på nybyggnad eller förtätning i områden som är i närheten av farliga verksamheter, främst Svartöstan och Örnäset. Ta fram ett underlag för att beräkna och visa riskavstånd för riskfyllda verksamheter skulle kunna formuleras som Ta fram ett underlag för att beräkna och visualisera risker från riskfyllda verksamheter. Förutsättningarna är olika i olika delar av kommunen, men en riktigt fördjupad riskanalys på Svartöområdet som sedan översätts till GIS-skikt torde nog kunna underlätta en hel del i stadsplaneringsarbetet. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Länsstyrelsens rekommendationer kommer att vara en utgångspunkt i arbetet med att ta fram ett underlag för att hantera risker. När man ska bygga för grupper med stora hjälpbehov ställs särskilda säkerhetskrav oavsett vem som bygger. Vi bedömer att visa och visualisera är samma sak. När man bygger i närheten av riskfyllda verksamheter ska dessa risker hanteras på bästa sätt.</p>	2013-03-06	Räddningstjänsten

A, D, E, F	<p>1) Är det viktigt med vår image som med den natur vi har? Skulle det inte vara viktigare med vår identitet som en vänlig och öppen stad där alla är välkomna? Öppenhet, mångfald, ett inkluderande. Att skapa möjligheter för de utrikesfödda som kommit till vår stad, att hitta sin plats i samhället. Idag står många av våra flyktingar som kommit hit till oss, utanför den lokala arbetsmarknaden. Det är jätteviktigt att dessa får komma in i samhället på ett mer accepterande sätt än idag. Naturen njuter människor av ändå, men att arbeta emot faktiska mål som betyder något för människorna som bor här, utöver den vackra naturen hade för mig varit viktigare. 2) Att vara "ledande" som nordlig region, vet jag inte vad det betyder. Då ställer jag mig frågan: Vad skall vi vara ledande inom? Facebookshallsbyggande? Jag hade gärna sett däremot att vi varit ledande i den här samhällsomställningen som måste komma. Vissa kommuner i Sverige har redan börjat omställning till lokalsamhället som måste byggas upp inför framtiden. 3) Jag är alltså mest osäker på hur mycket hänsyn man har tagit till framtidens energibrist, hur denna kommer att påverka Europa, och Euländerna, de behöver alltså idag fossila bränslen för att bland annat värma sina hus, och ha el till hushållet. Detta till skillnad från Sverige som endast har 6% elproduktion från fossila bränslen. Däremot har vi 37% av vårt energibehov som kommer ifrån Olja. 4) Denna är slut redan 2030 så transporter är ett gigantiskt problem i framtiden, då vi inte hinner ersätta oljan med annan energiform tillräckligt snabbt. Vi kommer att påverkas av att länderna omkring oss får det mycket sämre. På grund av framtidens energikris får vi alltså en global ekonomisk kris. Denna kommer att påverka Sverige och Luleå enormt. Jag hade önskat man tar hänsyn till detta i planen. 5) Främst då genom att stödja samhällets omställning till ett samhälle som baserar sig på ett friskt, starkt och levande lokalsamhälle istället för att fundera för mycket på hur man skall profilera sig utåt. Med ett starkare lokalsamhälle är man mindre beroende av omvärldens kris som kommer. 6) Ett av alla konkreta exempel på saker som en kommun kan göra för att tex. stödja närproducerat.</p>	<p>Synpunkterna är viktiga och liknande resonemangen har vi fört under processens gång. Det är svårt att hitta kommunala möjligheter att lösa globala problem! 1) Hela program A - Alla jämlika , specifikt avsnittet Alla tillsammans lyfter behovet av att ta tillvara den mosaik av bakgrunder, religioner, etniska tillhörigheter, åldrar, kön, sexuell läggning, funktionsnedsättning och värderingar som finns i kommunen. 2) Ledande nordlig region handlar om vår regions position inom tillväxt, nytänkande, samverkan, lärande, teknik och entreprenörskap. 3) Programmen prioriterar förtätning som utvecklingsstrategi för att bli minska behovet av fossila bränslen. 4) Synpunkten är i linje med programmets intentioner. 5) Stöds av program A - Alla jämlika under avsnitt Alla tillsammans. 6) En mycket viktig fråga som inte fullt ut syns i programmen. I programmen finns rekommendationer att bevara ytor för lokal produktion av livsmedel och att vi ska arbeta för ökad lokal produktion av livsmedel. Frågan om kommunens förhållningssätt som inköpare behandlas inte.</p>	2013-03-06	Privatperson
D, F	<p>Många kommuner vill handla närproducerat men EUs regler förhindrar att man får specificera att maten ska komma från Sverige. Därför misslyckas också de flesta kommuner med att</p> <p>Saker som kan bli bättre: vägbelysning i stan till exempel efter storhedsvägen mellan notviken och storheden som är helt mörk och lite av en trafikfara samt björkstataleden som också är mycket trafik på och saknar belysning. På Porsön har det vid infarten till ica länge varit hål i vägen som varje sommar lagas tillfälligt och efter vintern är det hål igen, sådana saker borde kommunen se över bättre och laga ordentligt så man slipper olyckor. LLT skulle kunna bli bättre, t.ex bussen till rutvik borde ha fler avgångar varje dag.</p>	Synpunkterna hanteras inte på programnivå.	2013-02-19	Privatperson
D, F	<p>Nyttja mogna områden så länge som möjligt för att senare göra en mer omfattande och effektivare stadsdelsomvandling. (1) Hur ska mönstret för den tunga trafiken se ut på kort och på lång sikt? (2) Hertsövägen på aktuell sträcka har en mycket viktig uppgift för både tunga fordon och för fordon med miljöfarlig last – så länge Bergnälsbron är enklaste förbindelsen till Kallax flygfält. (3) Hur ska trafikmönster för centrumhalvön se ut? Vad man än väljer ger det konsekvenser långt utanför Centrum Förändringar samt bangårdar. Uppröjningen i logistiken för bangårdarna skulle kunna leda till fullskaleexploatering. Inte glömma bort förändringsbenägenheten i bostadsstandarden. Jag anser att stadsplaneprocessen borde tas på mycket större allvar av de som har den av politikerna tilldelade uppgiften att åstadkomma bra underlag för bästa beslut. Se fullständig skrivelse på v:</p>	Förtätning i befintlig bebyggelse är en viktig princip i program D - Plats för mer.	2013-02-19	Norrbottens Markförädling
D, F	<p>Bra att det händer saker i Rutvik men det kan hända mer. 1) Ser inte att det ska göras någon cyklevägen från Björsbykorsningen förbi snötippen fram till Univeristetet?? Ska det bli någon sådan? Idag är det farligt och osäkert att cykla över Björsbyn på småvägarna till Porsön. 2) Varför kan inte Rutvik som är Stadsnära by få Fjärrvärme? Stadsnära borde väl kunna få Fjärrvärme annars är det väl inte Stadsnära? 3) Tomterna som är i början på Svedahls väg vad är de tänkta för? Har hört att det är industri tomter?? Kan man inte förbereda för en Matbutik där? Precis i början på byn vore väl perfekt? Kommunen bygger ett hus och hyr ut till någon som vill driva butiken? Varför det inte fungerade med titigare butiker beror ju på att den fastighetsägaren var svindyr i hyra. När man ändå bygger kan man bugga för Kommunala gemensamma lokaler för t.ex. uthyrning. Det bli ju också nära till det nya området som ska bebyggas.</p>	<p>1) Rutvik tillhör de stadsnära byar som föreslås prioriteras för goda kommunikationer med stadsbygden. Arbetet med att bygga cykelväg längs Haparandavägen mellan Björsbykorsningen och Universitetet har nyligen igångsatts (i februari 2013). 2) Stadsnära byar bör få behålla sin småskalighet och karaktär som by. Detta betyder i Rutviks fall att en anslutning till Luleå energis fjärrvärmenät i dagsläget inte är tekniskt och ekonomiskt rimligt. 3) För stadsnära byar prioriteras kommunikationer så att service i stadsbygden lätt kan nås.</p>	2013-02-19, 2013-03-06	Privatperson

D, F	sidorna 21 och 23	<p>1. Luleå bör få tillstånd ett avskaffande av riksintresseklassningen för järnvägsreservatet efter Haparandavägen. I om att Norrbotten avslutas i Luleå och byggandet/upprustningen av Haparandabanan så är sannolikheten för att det någonsin byggs en kustjärnväg norrut från Luleå en utopi som bör begravas. Detta reservat är en död hand för utvecklingen av Aurorum/campus/Porsön. Ett borttagande av reservatet frigör värdefull mark för nya bostäder och verksamheter, som i form av ett sammanhållet stråk kan foga ihop Porsön med staden och Ytterviken med Porsödalen. Detta möjliggör även den nya campusplanen 2025. 2. Det står att Haparandavägen och Porsövägen ingår i huvudvägnätet för motordriven trafik, men de är därmed även barriärer. Barriäreffekter bör motarbetas, därför bör tex Haparandavägen mellan de två nordligaste cirkulationsplatserna byggs om till icke planskiljd boulevard, där bilar och GC samsas på lika villkor. Karaktären av området, med trafik- och funktionsseparering, bör försöka ändras. Bygg om Professors-, Docent- och Forskarvägen till smalare lokalgator med trottoarer och förtäta med funtionsblandade hus, med bostäder och lokaler i bottenplan, längsmed dessa gator. Uppgradera GC-vägarna tvärs genom området till trafikblandade gränder med gångfartskaraktär. Längs dessa vägar går redan idag pizzabudsbilar, snöröjning och mopedtrafik, en möjlighet att slippa köra runt halva Porsön, för att kunna ta sig med bil mellan Docent- och Forskarvägen, skulle höja bekvämligheten och värdet på området betydligt.</p>	<p>1. Programmen prioriterar möjligheten att knyta ihop hela Botniska korridoren som järnvägsänk. Reservatet för kustjärnvägen från Luleå till Haparanda är inte klassat som riksintresse, men däremot som kommunalt intresse. 2. Det behövs ett differentierat vägnät med både huvudvägar och lokalgator och gång-/cykelvägar för framkomlighet och trafiksäkerhet för olika trafikantgrupper.</p>	2013-02-19, 2013-03-06	Privatperson
B, F		<p>1) Vi och vi är många som bor i Karlsвик med omnejd som önskar att isbanan som går från Norra Hamn till Mjölkkudden också kan plogas fram till Karlsвик..Parkering finns det gott om så det är inga problem..För visst var det tänkt att från början att även Karlsвик skulle få ta del av isvägen!!! 2) En cykelväg från Avan till Bergnåset..Vem vågar cykla, gå, gå med barnvagnar efter denna FARLIGA smala väg..Dessutom får föräldrarna stup i ett skjutsa barnen till sina kompisar för de vågar inte släppa barnen efter vägen...Vi har två skolor, Avan skola och Hedskolan som skulle kunna nyttja cykelvägen och alla turister på Arcus Campingen på sommaren....Tycker att denna sida om älven är glömd... Eller.....Fram för bya utvecklingen även där!!! Tack för mig för denna gång!!! Jo, varför finns inte Bäling / Avan med när det gäller att ge synpunkter?</p>	<p>1) Det finns många önskemål om att isbanan ska utökas. Program B - Rum för möten föreslår att isbanan ska utvecklas under kommande år, men mer specifika åtgärder och prioriteringar hanteras i nästa planeringskede. 2) I programmen prioriteras gång-/cykelvägar till de prioriterade stadsnära byarna där vi bedömt att behovet är störst.</p>	2013-03-12, 2013-03-18	Privatperson
D, F		<p>Vi bygger hus på hällbacken och vi känner att man måste lösa lokaltrafikfrågan omgående. Efter samtal med både llt och länstrafiken så kunde ingen svara på hur eller när busstrafiken byggs ut i området, samt att beslut om hur det blir med en eventuell broförbindelse över fjärden.</p>	<p>Synpunkten stöds av programmen.</p>	2013-02-19	Privatperson
E	Entreprenörsskap	<p>14% tycker att den här framtidsvisionen är viktigast</p> <p>Det är för många punkter - satsa hellre ordentligt på färre aktiviteter med stor effekt. Det synes ha smugit sig in åtgärder som i och för sig är trevliga och önskvärda, men som har svag koppling till entreprenörsskap: Mötesplats för ännu inte etablerade inom kreativa näringar (hör till område B?), Etablering av en institution för dans (hör till område B?), samt Närproducerade Livsmedel (hör till område F?). Föreslår att stryka dessa för att inte ta fokus från mer verkamma åtgärder inom område E. Arbeta för att personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden samt verka för att vuxna med kort tidigare utbildning utbildar sig ... lovvärt, men har knappast med entreprenörsskap att göra. Ta bort från listan, eller skapa en ny rubrik "Kompetensförsörjning" där detta kan höra hemma? Ledande Stål- och Verkstads-region i Europa - det är lite svårt att se vad kommunen ska kunna åstadkomma för att skapa förutsättningar för det. Om det inte finns några bärande idéer för det så är det bättre at utelämna det. Skulle föredra "Dra nytta av Luleås ledande ställning inom europeisk forskning inom inbyggda system för processindustri (Europa-plattformen Artemis) för att skapa nya underleverantörer till befintlig industri men med Europa och världen som marknad". Saknar: "Dra nytta av Luleås framväxande ledande position för mycket stora datacenter för att skapa nya underleverantörer till dessa som även kan leverera till datacenter i resten av Europa".</p>	<p>Målet är en bred och växande arbetsmarknad. Näringslivet består av flera näringar varav konstnärliga och kreativa näringar samt livsmedelsbranschen är en del. Kompetensförsörjning är en viktig förutsättning för utveckling av företagen, där även icke etablerade är viktiga för nyttja regionens potential. Luleå kommun bidrar på flera sätt till målet om ledande stål och verstadsregion bl a genom teknikcollege och finansiering av utvecklingsprojekt inom detta område, fysisk planering mm. Programmet kompletteras med en punkt om att Luleå ska verka för fortsatt utveckling av stora datacenter.</p>		Omröstning på NSD

Privatperson

E	Interntionalisering, Teknik och innovationer	<p>Internationalisering. Föreslår: "Aktivt använda EU-medlemskapets möjligheter för att främja handel och samarbete med andra länder i Europa samt med Ryssland".</p> <p>Föreslår att utveckla punkten om öppna data: "Göra Luleå till en stad där kommunal digital data normalt görs öppet tillgänglig, för att göra det möjligt för lokala entreprenörer att komma först ut på marknaden med smarta funktions som gör livet lättare och mer miljövänligt". Okonkret: "Det bedrivs eftergymnasiala yrkesutbildningar som motsvarar arbetsmarknadens behov". Ta bort eller omformulera till något som mer direkt genererar konkreta aktiviteter? Lovvärt, men genererar inte innovationer: "skapa ett vägledningscentrum/karriärcentrum/mötesplats för unga vuxna Luleåbor". Ta bort, eller skapa en ny rubrik "Kompetensförsörjning" där detta kan höra hemma?</p>	<p>Enligt program E ska EU medel användas för att bidra till utveckling. I programmet prioriteras det internationella närområdet, USA och Kina. I det internationella närområdet ingår Bottenviksbågen, Östersjöområdet samt Barents. Frågan om öppen data är beaktad. Insatserna inom kompetensförsörjning är öppet hållna för att inrymma olika möjligheter för att det ska finnas eftergymnasiala utbildningar i Luleå.</p> <p>Synpunkter om inkludering och skola omhändertas i E. Synpunkterna om resor och transporter stödjer programmets intentioner. Mark för resecentrum i Råneå ryms inom reservat för järnväg.</p>			Privatperson Råneå Socialdemokratiska förening
E, F		<p>Ledande nordlig region, Program E</p> <p>Luleå kommun skall arbeta för att alla medborgare aktivt inkluderas för att skapa tillväxt. och företagande. Alla skall ges möjlighet att bidra. Luleå skall vara ett mångkulturellt samhälle som värnar och lyfter fram både små och stora gruppers kulturella egenart. Här kan Råneå vara en god förebild. Luleås skolor skall vara en nationell förebild när det gäller matematik, teknik, naturvetenskap och informations- och kommunikationsvetenskap. Luleå skall vara i framkant när det gäller teknikutveckling och teknikanvändande.</p> <p>Resor och transporter, Program F</p> <p>Arbetsplatser och service bör skapas på landsbygden för att hålla nere resebehovet. Planering och byggande skall ske med tanke på ett hållbart transportsystem. Kollektivtrafiken skall erbjuda en sammanhållen rese-möjlighet som omfattar lokaltrafik, länstrafik, skärgårdstrafik, tågtrafik, anropsstyrd trafik och särskild kollektivtrafik. Längs prioriterade stråk på landsbygden skall möjligheterna att resa kollektivt vara mycket goda med flertalet avgångar varje dag året runt.</p> <p>Lokala linjer med färre avgångar, alternativt anropsstyrd trafik skall ansluta till de prioriterade stråken från omgivande områden. Det skall vara möjligt för alla att resa med särskild kollektivtrafik som till exempel skolbussen. Viktigt att de i anslutning till de prioriterade stråken finns pendlarparkeringar med motorvärmare för bilar och väderskyddade cykelparkeringar. Man skall tryggt kunna färdas på cykel eller till fots inom Råneå och med cykel till närliggande byar. Järnvägsreservatet längs E4, fortsättningen på Norrbottenbanan, medför att mark behöver avsättas för resecentrum i Råneå. Se fullständig skrivelse på v:</p>				
D	sida 21	<p>Jag vill göra er uppmärksamma på våra värdefulla kulturmiljöer i Antnäs, dvs våra gamla fåbodvallar. Vi i Antnäs Byautvecklingsförening har arbetat med att rusta upp våra fyra fåbodvallar samt anlagt "Fåboddalen" och "Norrisskogens kulturled". Hoppas dessa miljöer i "Norrisskogen" också blir markerade som värdefulla kulturmiljöer. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Synpunkten stöder programmen. En inventering av kulturmiljöer kommer att göras.</p>	2013-03-06		Privatperson
F		<p>Bussar till förorter bör utökas mellan sista turerna och övergångar samt utvidgas så de går ihop med nattbussar. Bättre kollektivtrafik för förortsbor med utökad bussförbindelser mellan centrum och förorterna. Under fredag och lördag alltid bussturer mellan 21.00 och 02.00 till förorterna. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Synpunkten ligger i linje med programmet men är inte på en strategisk nivå och lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.</p>			Privatperson Norrbottens Markförädlings
F		<p>Ersätta eller bygga om Bergnäsbörn ev andra broar. Ställningstagande till äldre diksutabla infrastrukturprojekt bör t.ex centrumringen, Grandleden och Norrbottenbanan m.fl. tas upp till diskussion och ges begravningsattest. Ombyggnads behov av vägnätet för att klara framkomlighets- och miljökrav. Utredning för att flytta ytkrävande verksamheter. Utredning för att nyttiggöra impedimentartade ytor i stadskärnas närhet. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Behovet av de reservat som fanns med i tidigare översiktsplan har utretts och de som ansetts inaktuella har tagits bort. Mindre ombyggnader av vägnätet tas inte upp i programarbetet.</p>			
F		<p>25% tycker att den här framtidsvisionen är viktigast</p>	<p>Noteras</p>			Omröstning på NSD
F		<p>Korridorreservatet för tänkt Norrbottenbanan bör redigeras bort. Sedan tidigare har ju Trafikverket kommit underfund med att valet, om det blir något måste vara Väst för Öst.</p>	<p>Båda korridorerna har behållts eftersom kommunen ser stora fördelar med det östra alternativet.</p>			Norrbottens Markförädlings

F		Förslag lokaltrafik till sörbyarna Antnäs, Ersnäs och Måttsund. Spårvagnar Luleå centrum samt närliggande områden kring centrum, förbättra cykelvägarna i Luleå.	Förbättrad kollektivtrafik och gång- och cykelvägar är prioriterade frågor i program F - Resor och transporter. Förslagen om kollektivtrafiken är inte på en strategisk nivå utan lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.		Privatperson
F		Bättre gång- och cykelväg till och från Mjölkudden.	Synpunkten ligger i linje med program F - Resor och transporter.		Privatperson
F	Sida 16	Belysning efter vägen från Notviken till Storheden.	Synpunkter är inte på strategisk programnivå, men kommer att lämnas till ansvarig förvaltning.	Synpunkt lämnas till ansvarig verksamhet.	Privatperson
F	Framtida infrastruktur, sida 39	Eftersom kartan och utmärkningen av förbindelseplaceringen Hällbacken-Björkskatan är så grov och därmed oklart var den ev framtida broplaceringen tänkt bli, vill jag hänvisa till den skrivelse som vi från samfällighetsföreningen Lävögens småhus tidigare lämnat in (maj -12) med synpunkter kring detta.	En eventuell förbindelse mellan Hällbacken och Björkskatan är under utredning och i denna kommer olika placeringars fördelar och nackdelar vägas mot varandra.		Privatperson
F	sidor 3 och 7	Höga transporter till och från hamnen skall EJ vara möjliga via Sinksundet -Bensbyn p g a följande: 1. Sinksundet är kulturklassat område. 2. Det går en cykelväg från Sinksundet till Bensbyn. 3. Utsläppen från fordonen är en stor miljöfara för boende nära vägen. 4. Tunga fordon håller EJ hastighetsbegränsningen! 5. Privattrafiken ökar drastiskt p g a nybyggnationer på Hällbacka och Dalbo. VI KRÄVER ATT MAN OMPRIORITERAR DETTA ÄRENDE OM TUNG TRAFIK I OMRÅDESREKOMMENDATIONERNA SNARAST MÖJLIGT!!	Bensbyvägen är idag det enda alternativet för extra höga transporter att nå Svartöns industriområde. För tung trafik i övrigt rekommenderas väg E4, väg 97 samt Svartövägen.		Privatpersoner
F	Ett transportsystem för alla, sida 16	Att Luleå kommun idag har två transportsystem för kommunens invånare är urdåligt då det i sammanhanget inte ger någon service till de som bor utanför kommunens tätort. Vi som bor i Sörbyarna har ingen möjlighet att delta i det "kulturutbud" som så flitigt påtalas eftersom det inte finns någon möjlighet till allmän kommunikation på kvällar och helger. Dessutom är det en mycket orättvis utdebitering av transportkostnader så som månadskort. Vi som bor utanför stadskärnan måste köpa, först månadskort på länstrafiken som tar oss till Loet, sedan ett månadskort för lokaltrafiken. Detta är en verklig diskriminering av kommunens egna invånare som alla är med och betalar skatt till Luleå kommun. En fungerande kollektivtrafik är viktig för hela regionen men skall inte drabba kommunens egna invånare ekonomiskt bara för att man av olika skäl inte vill eller kan bo inne i centrala staden, oftast beroende på brist på hyreslägenheter. Detta är en av de stora infrastrukturella brister i kommunen.	Samordnat biljettsystem och information är ett mål i program F - Resor och transporter.		Privatpersoner
F	Sida 65	Bättre bussförbindelse mellan Råneå och Luleå. Dagtid fungerar det att åka buss till/från Luleå. För att vi Råneåbor ska ha möjlighet att delta i det kulturella utbudet, som ju finns i Luleå, måste vi kunna åka buss även på kvällstid. I dagsläget går sista bussen hem redan 21.10!!! Då blir det till att ta taxi (700:-) eller lita till nära och kära som kan hämta = en tur- och returresa = kostsamt för både miljö och börs.	Förbättrad kollektivtrafik till och från Råneå är en prioriterad fråga i program F - Resor och transporter. Förslaget är inte på en strategisk nivå utan lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	Synpunkten lämnas vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	Privatperson
F		Önskar att den befintliga traktorvägen som finns mellan Sundomskorsningen och Hundpensionatet i Persön blir skottad även vintertid, så är det inte idag, trist när vägen ändå finns. Den behövs för sakta gående fordon typ traktorer. Har sett när det varit otroligt nära att hända olyckor på E4 vid ett flertal tillfällen när jordbrukstraktorer färdats på E4 där det är enfiligt i vajerräckena. Bara ren tur att bilisterna hunnit panikbromsa...trots att traktrerna har "traktorskyt på".	Traktorvägen är en enskild väg som inte underhålls av Luleå kommun. Frågan om behov av parallellvägar till väg E4 överlämnas till Trafikverket.	Frågan lämnas över till Trafikverket.	Privatperson
F		Bättre pendlingsanpassade tider med buss måste till. Även helg-morgon/sen kväll. Då kan fler tänka sig att bo i denna fina by.	Förbättrad kollektivtrafik till och från Råneå är en prioriterad fråga i program F - Resor och transporter. Förslaget är inte på en strategisk nivå utan lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	Synpunkten lämnas vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	Privatperson

F		Skärgårdsvägen i Bensbyn fungerar i praktiken som genomfartsled vilket den inte är dimensionerad för. Genomsnittlig hastighet förbipasserande fordon håller är betydligt högre än tillåtna 30 km/h. Mitt förslag är att: 1. Kommunen inför farthinder i närtid. 2. Kommunen drar om Likskärsvägen så att den inte ansluter till Skärgårdsvägen utan rundar bebyggelsen på utsidan av byn.	Skärgårdsvägen är inte kommunens väg utan en enskild väg. För närvarande pågår ett arbete med att ta fram en fördjupad översiktsplan för Bensbyn. Väghållaransvar och möjlig omdragning av Likskärsvägen kommer att behandlas där.			Privatperson
F		Bra att utveckla Råneå , flera önskemål som vi har som bor söder om Råneå: Förbättra Sandlåvägen, sätt upp mer belysningsstolpar längs Sandlåvägen - vi alla så aktiva ute också på vintern. Gärna Bredband dit, lite mer bussförbindelse mellan Luleå-Råneå-Luleå, speciellt på kvällen mellan 17.10 och 18.40 (för de som pendlar och lämnar bilen hemma eller på underbara gratis parkeringsplatsen vid bussen)	Önskemålet om belysning kommer att lämnas till ansvarig förvaltning. Förbättrad kollektivtrafik till och från Råneå är en prioriterad fråga i program F - Resor och transporter.	Frågan som gäller belysning kommer att lämnas till ansvarig förvaltning.		Privatperson
F		Jag känner en viss oro gällande den nya genomfartsleden Bergnäset-Lulsundet. Detta speciellt eftersom vi har vårt nya hus på tomten närmast den lilla rondellen vid kronanbacken.	Kronanvägen är tänkt att utformas med hänsyn till att det finns bostäder på båda sidor om vägen.			Privatperson
F	Sida 139	Förstår inte varför kommunen inte släpper järnvägsreservatet norrut. Det kommer aldrig bli nån järnväg där, det är en ren utopi! Det enda detta gör idag är att hindrar utvecklingen av Porsön (som ju redan idag har en "pendeltågsstation"). Jag anser att kommunen istället bör stötta de intressen som är i konflikt med reservatet och verka för ett avskaffande av riksintresset.	Det stämmer att reservat förhindrar annan utveckling. För alla reservat har en avvägning mellan dessa intressen gjorts. I detta fall har järnvägsintresset vägt tyngst.			Privatperson
F	Sida 1	Det står att Bensbyn har många lämningar och kulturhistoriska arv som präglar byns karaktär. Det står också att man avser att bevara och utveckla naturliga ströv/häst stigar. Som jag förstår detaljplanen så finns markområden reserverade för en framtida väg väster om Bensbyn. Vägsträckningen som passerar "åkern" skär rakt över såväl häst och strövstig samt 5-10 kulturarv, Jag utgår från att vägen inte planeras passera rakt igenom nybyggt villa område väster om "åkern" utan istället planeras passera rakt igenom högsta punkt på höjden som ni kallar "åkern". Vad är motiven till att planera för en ny vägsträcka överhuvudtaget. Finns det skäl att tro att trafiken genom Bensbyn skall öka väsentligt ? Bor själv i en norrbottensgård med anor från 1856 och är naturligtvis road att på sikt få en ny väg som närmsta granne.	Vägens exakta dragning är inte bestämd utan detta utreds först i samband med ett eventuellt genomförande. Motivet att behålla reservatet är att Bensbyn bedömts ha en potential att växa.			Privatperson
F		Var är planerna för de mindre byarna runt Råneå? Vi i Jämtön behöver en cykelväg upp till E4 med belysning för att våra barn och ungdomar ska kunna ta sig till bussen på ett säkert sätt. Ett billigt förslag är att asfaltera den gamla vägen upp mot E4:an och fixa belysning där efter. Det är vansinnigt att vi alla som vill gå och cykla ska behöva färdas efter en 90 väg som ofta är tungt trafikerad. Ett till förslag är att göra en allmän lekplats i byn till alla barn, men cykelvägen är prio ett!	Önskemålet om cykelväg lämnas vidare till Trafikverket som är väghållare för väg 691.	Frågan lämnas vidare till Trafikverket.		Privatperson
F	Sida 1	Hej Jag bor och arbetar inom Gammelstadsområdet oc har ett önskemål både vad det gäller äldre (svärmor) och kunder (barnen på min förskola) önskvärt om busslinje 1 eller 2 skulle kunna gå genom kyrbyn för att öka besöksmöjligheten för dem som har svårare att röra sig längre sträckor. I nuläget måste de ta sig till Stadsö centrum för att kunna ta linje 9.	Linje 1 och 2 är tänkta att vara "snabblinjer" mellan centrum och Stadsön/Sunderbyn.			Privatperson
F	Smarta resor och transporter, sida 18	Vad gäller cykelnätet till de stadsnära byarna, ex Bensbyn bör de byggas så de når alla bybor. Vi som bor utanför själva "byakärnan", (ca 1 km mot Brändön) har ingen stor nytta av den fina cykelväg som byggts till Bensbyn. Vi måste fara längs Bensbyvägen där hastigheten är 70 km/h och många kör fortare, dessutom finns typ ingen väggren. Ofta ser man barnvagnar, barn, hundar och ryttare färdas längs den livsfarliga väg som belastas även av lastbilar. Jag menar alltså att cykelvägen till Bensbyn ska förlängas till alla bybors nytta och glädje. Se på hur Finland gör det, cykelväg i varje liten by och många flitiga motionärer efter dem.	I program F - Resor och transporter mfl prioriteras gång-/cykelvägar till de prioriterade stadsnära byarna där vi bedömt att behovet är störst. Synpunkten vidarebefordras till Trafikverket som är ansvariga för cykelvägar längs det statliga vägnätet.	Synpunkten vidarebefordras till Trafikverket som är ansvariga för cykelvägar längs det statliga vägnätet		Privatperson
F	Smarta resor och transporter, sida 18	Lokaltrafiken bör även köra ut till byarna Sinksundet, Bensbyn, Öarna, Brändön m.m. Som det ser ut nu går det två bussar in till stan kring 7 tiden på morgonen och 2 på eftermiddagen. Det bäddar för att man inte tar bussen utan tar egen bil istället...förmodligen får även gymnasieeleverna det lite jobbigare då deras skoltider kan variera kraftigt.	Förbättrad kollektivtrafik är en prioriterad fråga i program F - Resor och transporter. Förslaget är inte på en strategisk nivå utan lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	Synpunkten lämnas vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.		Privatperson

F		<p>Indikatorerna i program F visar på en hög och bra målsättning att minska biltrafiken men kopplingen till texten skulle kunna göras tydligare. Kommunen ger dubbla budskap när det gäller parkeringsfrågorna. Förklaringen kan vara att besökande ska enkelt nå stadens utbud medans arbetspendlarna helst ska åka kollektivt men i så fall framgår inte det i texten. Angående strategin för "God livsmiljö" anser Trafikverket att nya bostäder bör klara riksdagens utpekade riktvärden för buller. Trafikverket tycker att kommunen bör tydliggöra sin inställning med tanke på buller och hur en god livsmiljö för nya bostäder ska uppnås. Kommunen bör tydliggöra problembilden med dålig luftkvalité och tydligt visa att de kommer att ta sitt ansvar och att detta är en viktig hälsofråga. I nulägesbeskrivningen väljer kommunen att belysa vissa fakta. Som ett exempel så redovisas de kommunala gatorna med hur många km som finns inom kommunen medans de enskilda vägnätet som har en stor betydelse för landsbygden inte beskrivs med samma detaljeringsgrad. Det finns en otydlighet kring skrivningen på sidan 16. Tidigare översiktsplan ersätts av detta program, översiktsplanen ersätts väl av de 6 programmen? Nulägesbeskrivningen skulle kunna kompletteras med en eller flera kartor direkt i programmet vilket skulle göra läsningen enklare. Riksintressen för kommunikationer finns inte redovisade i programmen utan redovisas i en bilaga till program F. I bilagan är korridoren för Norrbotniabanan ej redovisat som det riksintresse det är. I bilagan finns Luleå kombiterminal omnämnd, den är utpekad som en central terminal. Avsnittet kring kombiterminalen borde utvecklas. I bilagan finns Luleå hamn omnämnd, den är förutom ingående i TEN-T även utpekad som Core-hamn vilket har en ännu högre status. Avsnitten kring hamnen borde utvecklas. I programmet står det att kommunen ska arbeta för att transporter med farligt gods genom centrum upphör (sid 35). Det bör klargöras att det är farligt gods på väg som menas. Se fullständig skrivelse på v:</p>	Tack för många bra synpunkter. Förtydligande och tillägg kommer att göras i programmet.	Förtydligande och tillägg kommer att göras i programmet.	
F	Ett transportsystem för alla, sida 30	<p>"Luleå kombiterminal färdigställdes 2003 och är av riksintresse enligt Miljöbalken 3 kap 8 §." "Den nationella transportplanen fastställs av regeringen. Planen visar på inventeringar i transportsystemet. Nuvarande plan gäller för 2010-2021. Transportsystemet ska vara tillgängligt för alla och bidra till att förenkla för både människor och företag. Hela resan ska fungera och de olika trafikslagen måste därför komplettera varandra". Hur tänker kommunen i frågan om kombitrafik framöver? Prioriteringen som central kombiterminal är snart historia om inte kommunen engagerar sig. Hur får man fler förbindelser till terminalen? I annat fall blir det förmodligen andra orters terminaler som tex Haparanda, Bastuträsk, mfl som i framtiden blir aktuella att ta över gods från norr. Synd i så fall på en så påkostad terminal som den i Gammelstad. "Luleå kommun ska verka för fortsatt drift av kombiterminalen" är visserligen en bra utgångspunkt men räcker det verkligen som vision. Hur gör man på andra orter?</p>	Program F - Resor och transporter visar på intentioner på strategisk nivå. Hänsyn kommer att tas till denna synpunkt genom förtydligande av dessa intentioner. Fortsatt arbete får visa på mer konkreta åtgärder.		Trafikverket
B, F		<p>Jag skriver angående cykelvägar i Antnäs. Jag tycker det är väldigt bra med fler cykelvägar och tycker även att de kan vara asfalterade helt eller delvis. Då kan man åka inlines där så får man bort inlinesåkarna från centrala stans gång/cykelvägar som ibland har varit förenat med livsfara för gångtrafikanter. Jag tror att inlines åkarna kan fara en bit utanför centrum för att utöva sitt träningsintresse på hjul. Har sett att de åker mycket mellan Bensbyn och Ormberget också vilket är bra. Sen skulle en ev. liten vallabod vara bra att ha i Antnäs i anslutning till det fina skidspår som finns där.</p>	Synpunkten ligger i linje med principer i Program B - Rum för möten, men är på en mer detaljerad nivå som hanteras i nästa planeringsskede.	2013-03-18	Privatperson Privatperson
F		<p>Billigare buss resor exvis mellan 7-9 och 15-17 för att minska biltrafiken under dessa tider 100:-/mån</p>	Förslaget är inte på en strategisk nivå utan lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.		Synpunkten lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande. Privatperson

F	Smarta resor och transporter, sida 8	För att få bättre luftmiljö i Luleå och fler som åker kollektivt med buss istället för bil så tycker jag att Luleå likt andra kommuner i länet skulle erbjuda "gratis" buss, eller i vart fall som ex i Kiruna att det kostar 100 kr per år/halvår för ett busskort.	Förslaget är inte på en strategisk nivå utan lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	Synpunkten lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	
F		Ett par olika lösningar och erbjudanden är: <ul style="list-style-type: none"> - Mer avisningskapacitet i Luleå - Underhåll i Luleå - Personal som säkerställer över natten att fordonen inte fryser fast på morgonen - Eventuell fordonsreserv som placeras ut i Luleå - Eventuellt fler fordon som reserver (Y1or) - Fokusera fordonstyper som kan rulla på sträckorna Umeå-Luleå-Kiruna - Utbildning av personal på samtliga fordonstyper - Internet ombord på samtliga av de nya tågen (X62or) - Samarbete med andra trafikslag (buss) gällande biljettsystem som ska innebära smidigare resa för allmänheten - Marknadsföringsaktiviteter som ska innebära att fler väljer att ta tåget ist för bilen - Serviceinriktade kundvärdar - Dialog med politiker och andra samarbetspartners (allmänhetens representanter) där vi är lyhörda för deras synpunkter Kontakta oss gärna för ytterligare samarbete.	Väl fungerande tågtrafik är en viktig del av kollektivtrafikresandet. Program F - Resor och transporter är dock på en strategisk nivå och behandlar inte detaljfrågor.		Privatperson Botniatåg AB
F	Smarta resor och transporter, sida 4	Gör en väderskyddad busshållplats efter Smedjegatan där man kan värma sig på vintern när allt annat är stängt. Viktigt för att det ska bli fler som åker med LLT.	Förslaget är inte på en strategisk nivå utan lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	Synpunkten lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	
F		För att människor ska åka mer kollektivt måste det förs och främst vara BILLIGT att resa kollektivt. Så länge det är dyrare för en familj att ta bussen kommer de fortsätta ta bilen. Sänk kostnaden för kollektivtrafiken rejält!.	Förslaget är inte på en strategisk nivå utan lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	Synpunkten lämnas därför vidare till arbetsgruppen för fördubblat kollektivtrafikresande.	Privatperson Privatperson
F	Sidan 24	Något måste göras ganska snabbt kring Kungsgatan där nu nästan alla cyklar på de smala trottoarerna. Cykelväg i båda ändar av Kungsgatan blir trottoar utan hänvisningar. Avfasade trottoarkanter gör att man cyklar på övergångsställen. Tydlighet behövs. Jag skulle gärna delta och ge synpunkter, då jag bor mitt i centrum och ofta promenerar där, cyklar också: cathrin.astrom@skol.lula.se	Förslaget överensstämmer med program F - Resor och transporters intentioner att utöka det kommunala cykelnätet. Kungsgatan är utpekad som en del av framtida huvudnät för cykeltrafik.		Privatperson
F	Sida 16	Jag tycker att det är jättebra att man planerar att bygga ut cykelbanor. Cykeln är ett bra sätt att färdas på och det tar bort bilavgaser samt buller.	Kul att du tycker det.		Privatperson
F	Smarta resor och transporter	Jag tror att medan kollektivtrafiken och alternativet att ta sig fram med cykel/till fots är det inställningen till kollektivtrafik är det som förändras. Inte bara ungdomar ska informeras om hur bilar kan skada miljön och kollektivtrafiken utan även vuxna.	Synpunkten stödjer Program F - Resor och transporters intentioner.		Privatperson

F	Sidor 11, 24, 29, 32 och 35-36	<p>1) Halkolycka för gående person är ej en trafikolycka. Vad baseras statistiken på? IDA och socialstyrelsens register över personskador ger lite annorlunda data. 2) Det är viktigt att Räddningstjänsten har god framkomlighet vid utryckningar. Detta är viktigt och korrekt. Tyvärr skapas ofta trafik hinder som påverkar tung trafik särskilt svårt, t.ex. brandbilar. 3) Andelen singelolyckor bland oskyddade trafikanter ska minska, bra! 4) Restriktioner gällande närhet till bebyggelse för farligt gods leder, kanon! 5) Rubriken Farliga transporter med lägre risk ter sig konstig, kanske lämpliga genomfarter för farliga transporter. Fastställa hur vi ska förhålla oss till farligt gods leder vid planering av ny bebyggelse. Mycket positivt, detta kommenteras ovan också. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>1) Statistiken baseras på STRADA (nationell databas) där både polisen och sjukvården registrerar trafikolyckor. 2) I programmet utpekade ett huvudnät där god framkomlighet för motorfordon prioriteras. 3-4) Bra att vi är överens. 5) Medför ingen ändring av programmet.</p>	Korrigerig av rubrik.	Räddningstjänsten
F	Karta över planerad mark och vattenanvändning i Luleå stadsbygd och områdesrekommendationer för Lerbäcken-Hertsön.	<p>Vi är negativa till det föreslagna reservatet för Norrleden. Reservatet ligger inte mer än 50 m från befintliga bostäder på Bancovägen och sträcker sig delvis över Lulebos hyresbostäder på Valörvägen. Vi vill inte att en väg tänkt för farligt gods och tung trafik placeras så nära bostäderna på Lerbäcken och planerade bostäder på Hertsöheden. Vi förstår syftet med vägen och att den lösning som finns idag inte är bra med tanke på risker med farligt gods och närheten till befintliga bostäder, skolor, anläggningar. Planerar man för en ny lösning bör man dock tänka till så att andra bostadsområden inte blir utsatta för risker med avseende på farligt gods, blir utsatta för bullerstörningar eller för andra risker med tung trafik t.ex. att barn inte kan leka fritt i sin närmiljö på grund av närheten till en tungt trafikerad väg. En väg för tung trafik och farligt gods inom reservatet skulle också innebära en barriär mellan Lerbäcken och det nya planerade området Hertsöheden. Vägen skulle också göra negativ påverkan på det stadsnära naturreservatet Ormberget-Hertsölandet och utgöra en barriär mellan Lerbäcken och Hertsölandet. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>På kartan är reservatet bredare än vägområdet kommer att bli vid byggnation. Mer exakt dragning fastställs senare. Hänsyn kommer då att tas till olika faktorer som boende, naturområden m m.</p>		Privatpersoner
A, D ,F		<p>Program F - Resor och transporter I program F har två trafikplatser för påfart till väg 97 i Sunderbyn märkts ut. Påfarten vid Sunderbybäcken är en positiv lösning. Trafikplats vid nedfart till Avans färjeläge är markerad precis i korsningen väg 97 och Färjeledsvägen. Som markeringen är gjord på den karta som finns i program F, kommer trafikplatsen att gå över vår fastighet. I kontakt med programansvarig har vi fått veta att någon platsstudie inte har utförts utan gamla uppgifter har använts. Innan något beslut fattas i frågan om trafikplatsens placering måste förslag på placering med konsekvensanalys göras, och dialog med berörda dvs. undertecknad och eventuellt andra fastighetsägare genomföras. Program D Bästa boendet – levande landsbygd. Vid förändringar i infrastruktur i befintliga bostadsområden är det viktigt att förändringarna görs på ett sätt som inte inkräktar på befintlig boendemiljö. Program A Bostadsområdet som grund för medskapande processer i samhällsbyggandet. I programmet beskrivs hur former för dialog och samhällsinformation skall utvecklas. Denna dialog borde redan ha ägt rum innan program F gjorde sin beskrivning av trafikplats vid Avans färjeläge. Synpunkter på placeringen av nämnda trafikplats lämnades redan vid förra utställningen på biblioteket i kulturens hus. Någon kontakt med undertecknad har därefter inte tagits av programansvarig. Vi förväntar oss att bli kontaktade i samband med att platsstudie görs och innan beslut fattas om trafikplatsens placering. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Program D - Plats för mer: Förändringar innebär både positiva och negativa konsekvenser och syftet är alltid att minimera de negativa konsekvenserna. Kartan i program F - Resor och transporter redovisar ungefärlig placering av trafikplats. Trafikplatsen är inte planerad att ligga i nuvarande korsning mellan väg 97 och vägen till färjeläget utan lite längre söderut. Korrigerig görs på kartan i program F - Resor och transporter. När ombyggnad blir aktuell kontaktas berörda fastighetsägare.</p>	2013-03-06 Korrigerig av karta	Privatpersoner
LIS		<p>Vi lämnade in en LIS-ansökan för Bäckerskärsgrundet i Råneå. Ansökan lämnades in år 2010. 2011 vet vi fortfarande inte vad som hänt med den, pratar med Gunilla Sehlén och blir nöjda med svaret vi får. Skälet med ansökan är kommunens avsikt att peka ut LIS-områden i kommande översiktsplan. År 2012 pratar med Anna Lindh Wikblad som säger att ett arbete pågår med LIS-områden. 2013 tar vi del av utställningen specifikt för LIS-områden och ser att vår ansökan saknas. Varför finns den inte med? Vad händer med den nu? Hela dokumentet finns att läsa på V:\SBK\Strategisk planering\Strategisk samhällsplanering\Plattform HUT\Program\Utställning programförslag jan - mars 2012\Resultat granskning Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>De LIS-områden som pekas ut är valda för att pröva de kriterier och motiv som utarbetats. Innan vi vet hur Länsstyrelsen kommer att ställa sig till detta första förslag kommer vi inte att gå vidare med fler områden.</p>	2013-03-06	Privatperson

Områdesrekommendationer	<p>På sikt finns utrymme för minst 1000 personer med hänsyn till VA- kapaciteten. Ny bebyggelse och åtgärder för friluftsliv och naturupplevelser skall prioriteras. Utrymme för trygghetsboende skall finnas. Ny bostadsbebyggelse skall i första hand ske på redan detaljplanlagt område och nya verksamheter skall lokaliseras till befintligt industriområde och planlagt område. Biblioteket, medborgarkontoret och deras funktion som mötesplats skall prioriteras. Vid E4 reserveras mark för ett framtida stationsområde. Cykelförbindelser med närliggande byar skall prioriteras med en cykelparkering i anslutning till busstationen. En utvecklingsplan för Råneå älvdal skall tas fram. Se fullständig skrivelse på v:</p>	Synpunkten stöder förslaget	2013-03-06	Råneå Socialdemokratiska förening
D, F, Områdesrekommendationer	<p>Generellt, sidor 9, 47, 51</p> <p>1) Att höga flöden och 100-års vattenstånd ska beaktas vid bebyggelse är genomtänkt och positivt. Räddningstjänsten funderar dock över valet av att generellt använda just 100-års flöde, som i vissa fall kan vara mycket krävande, och hur detta har relaterats till eventuella klimaförändringar såväl som landhöjningens påverkan? Finns det en djupare analys på området? 2) Att bensinstationer i möjligaste mån flyttas från centrum är mycket positivt, både gällande riskpotentialen för spill, brand eller explosion vid anläggningen, såväl som riskerna och problemen med farligt gods transporter. 3) Svartövägen utgör primär led för farligt gods och den lilla cirkulationsplatsen Svartövägen/Rundgatan utgör ett hinder, framförallt för denna tunga trafik. Det är viktigt att underlätta transporten på de rekommenderade vägarna, så att inte åkarna hittar andra vägar som är minst lika enkla att färdas på (läs Hertsövägen/Södra hamnleden mot centrum). 4) Hänsyn ska tas till tung industri och rekommendationen 1 500 meter anges. Detta är mycket viktigt ur ett samhällsplanerat säkerhetsperspektiv. Men hur går detta ihop med förtätning av Örnäset, Svartöberget/brinken och nya områden på Hertsön? Särskilt Svartöstan är svårevakuerad, hur hanteras frågan om evakuering av dessa områden? 5) Verksamheter som inte bör blandas med bostäder: Under denna rubrik bör såväl transportleder på väg och järnväg för farligt gods nämnas. Länsstyrelsen har tillskrivit kommunerna i Norrbotten om en allmän rekommendation för skyddsavstånd till transportleder med farligt gods (Norrbotten, Länsstyrelsen, 2012) och avser att under 2013 utarbeta en vägledning om detta. Luleå kommun bör självklart använda sig av de rekommenderade skyddsavstånden vid planarbete. Rekommendationerna indelas i 4 klasser, 0-30m, 30-70m, 70-150m och över 150 m, med tillhörande "begränsningar". Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>1) 100-årsflöden är rekommendation från myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Klimatförändringarna innebär på lång sikt att effekterna av landhöjningen avtar. 2) Synpunkten stöds av programmen. 3) I programmet utpekade ett huvudnät där god framkomlighet för motorfordon prioriteras, däri ingår Svartövägen. 4) Vid all planering ska hänsyn tas till risker. 5) Ett underlag för att hantera risker ska tas fram.</p>	2013-03-06	Räddningstjänsten
B, D, F	<ol style="list-style-type: none"> Vi önskar större samarbeten med bl.a Trafikverket ang. allmänna vägar samt Luleå Kommun Vi önskar större samarbete mellan Länstrafiken, Kusttrafiken och LLT angående busslinjer. Busslinjerna är Inte bra idag. Tidsscheman är inte bra! Bättre uppskylltning efter E 4:an att detta är en trafikled där inte cykeltrafik är tillåten. Traktortrafik?? Bättre cykelväg parallellt med E 4:an in till centrum. Idag vräks det på sten på vägen. Det punkterar cyklar. Cykelväg mellan Antnäs och Måttsund Vi saknar Avan och Bälinge i planeringen? Vi saknar kulturarrangemang i byarna Se fullständig skrivelse på v: 	<p>1) Noteras 2) Synpunkten är i linje med programmets intentioner om att "hela resan" ska fungera, dvs. bla. byten mellan olika bussar. 3-4) Trafikverket är väghållare på E4. 5) I programmen anges att kommunen ska verka för cykelvägar från Antnäs till närliggande byar. 6) Avan och Bälinge är inte prioriterade som samlande eller stadsnära by, vilket inte hindrar en fortsatt utveckling av byarna. 7) I strategiområde Vilja uppleva i program B - Rum för möten står det att kommunen ska stärka förutsättningar för arrangemang och evenemang i samlande byar. (Antnäs, Persön, Råneå).</p>	2013-03-06	Alvik-Långnäs Socialdemokratiska förening
C	<p>I Norra hamn - gör vattnet tillgängligt genom att cementera alla vassa stenar som ligger närmast vatten. På så sätt kan man bada och sola i ett större område.</p>	<p>Norra och Södra hamn är prioriterade områden för utveckling av bättre funktion och levande stadsliv. Detaljer hanteras i senare planeringsskeden.</p>	2013-03-05	Privatperson

C, LIS	Livet vid vattnet	<p>Vi har från Hindersön lämnat synpunkter på programmet och planen under samrådstitiden. Vi vill nu framföra nedanstående kompletteringar.</p> <p>1) En väsentlig förutsättning för utveckling av skärgården är en bra infrastruktur både sommar och vinter. Detta är också beaktat på ett positivt sätt i programmet.</p> <p>2) Vi vill emellertid fästa uppmärksamheten på att det under de senaste åren har varit problematiskt att anlägga isvägarna pga väderförhållandena. Huruvida detta beror på tillfälliga variationer eller bestående klimatförändringar kan vi självklart inte bedöma. Detta kan bli ett problem i framtiden och vi vill därför att kommunen tittar närmare på hur detta kan lösas de vintrar när det är problematiska väderförhållanden. Isvägarna är av utomordentligt stor betydelse för skärgården. Detta gäller för såväl boende, näringsidkare som besökare i allmänhet. Tack vare isvägarna söker sig åtskilliga besökande ut i skärgården vintertid, sannolikt i minst samma omfattning som under sommaren. Vi ser positivt på den ambition med isvägarna som kommer till uttryck på sid 23 i programmet och ser fram emot att detta utvecklingsarbete snarast påbörjas.</p> <p>3) Med hänvisning till vårt yttrande under samrådstitiden föreslår vi att Fjuksön ska utgå som planerat besöksmål, se sid 40-41 i programmet.</p> <p>4) På sid 24 i planen för LIS-områden anges avsikten med Hindersöns LIS-område bl a vara att stärka Hindersön som prioriterat område för bebyggelseutveckling. Vi föreslår därför att rekommendationen på sid 25 kompletteras med att bebyggelseutveckling ska kunna ske på kommunens mark på Björkögårdsvikens norra sida.</p> <p>5) I vårt samrådsyttrande berörde vi hur skärgårdsfrågorna är organiserade. Vi vill även nu poängtera att dessa frågor måste hanteras på ett mer samlat och prioriterat sätt än vad som nu är fallet om kommunens lovvärda ambitioner med skärgården ska kunna uppnås. Vi har inget förslag till organisation men vi föreslår att frågan snarast utreds och vi är även intresserade av att lämna synpunkter på ett utredningsförslag.</p> <p>6) Programmets avsnitt om "Kuststadens skärgårdsidentitet" utgörs nästan uteslutande av förslag till strategier för utveckling av öarna i skärgården. I kapitlet "Bebyggelseutveckling i</p>	<p>1) Synpunkten stöds av programmen</p> <p>2) Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå. Detaljer hanteras i nästa planeringskede.</p> <p>3) Beaktas inte.</p> <p>4) De LIS-områden som pekas ut är valda för att pröva de kriterier och motiv som utarbetats. Innan vi vet hur Länsstyrelsen kommer att ställa sig till detta första förslag kommer vi inte att gå vidare med fler områden.</p> <p>5) Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå</p> <p>6) Beaktas inte. Småbåtshamnarna prioriterades i skärgårdsstrategin redan 2008.</p>	2013-03-06	Hindersöns intressegrupp
C, D, F	Trafikverket Se fullständig skrivelse på v:		<p>Program C - Kuststaden Luleå har förtydligat avsikterna kring planerad trafikutredningar och minskad biltrafik.</p> <p>I program F - Resor och transporter kommer förtydligande och tillägg att göras med hänsyn till Trafikverkets synpunkter.</p>	2013-03-05	Förtydligande och tillägg kommer att göras med hänsyn till Trafikverkets synpunkter.
C	Diari nr 2013.29-80 Se fullständig skrivelse på v:		<p>1) Under dialog- och samrådsperioden har det varit två öppna dialogtillfällen där skärgårdsfrågor har belyst, en kvällstid i maj och en dagtid i augusti. Det har dessutom varit en träff med representanter från Luleå skärgårdsförening där det framkom att ytterligare träffar inte behövdes. Det har även varit kontakter med enskilda och grupper där skärgårdsfrågor har diskuterats.</p>	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diari nr 2013.29-80 Se fullständig skrivelse på v:		<p>2) Noteras.</p>	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diari nr 2013.29-80 Se fullständig skrivelse på v:		<p>3) Program C - Kuststaden Luleå utgör en översiktsplan och är därmed mer "svepande" och "utan exakta tidsbestämningar" än tidigare skärgårdsstrategi. Detaljer och resurser planeras i nästa skede. Ett förtydligande om natur- och kulturresevat. Det är i skötselplanen som ev ramar, möjligheter, förutsättningar och begränsningar formuleras. Resevat innebär inte bara begränsningar för utveckling av skärgården utan också möjligheter.</p>	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diari nr 2013.29-80 Se fullständig skrivelse på v:		<p>4) Slutrapport för projektet Levande skärgård finns diari nr 04.80-83 och finns att hämta ut för alla intresserade. Material om Bottenvikens skärgård återfinns på diari nr 10.192-83. Kommunen sammanställer rapporter utifrån genomförda projekt. I samband med tids- och resurssättning av insatser kopplat till program C -Kuststaden Luleå kommer en utvärdering/analys att ske av genomförda åtgärder utifrån tidigare skärgårdstrategi.</p>	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening

C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	6) Många synpunkter är relaterade till skärgårdsfrågor.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	7) För närvarande pågår arbete med att ta fram så väl nationellt som regionalt landsbygdsprogram. Planen är att dessa ska vara fastställda under senare delen av 2014. Det kan ha annan benämning än landsbygdsprogram.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	8) Inriktningen för kommande planperiod är att skärgårds- och centrumfrågor ska tydligare kopplas ihop. Exempelvis kan Stadsmiljöprogrammet kan ställa högre krav på skärgårdsprofil i utsmyckning och utformning av offentlig miljö. Porten till skärgården börjar i centrum, Visitors center etc.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	9) Definitionen för skärgård är hämtad för tidigare skärgårdstrategi och är därmed inte en ny definition. Definitionen är antagen av kommunfullmäktige 2008.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	10) Namnet är ett arbetsnamn. Södrahamnplan kommer att utvecklas många år framöver. Planer för byggnaden pågår.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	11) Nämda hamnar i kustbyarna prioriterades redan i skärgårdsstrategin och inriktningen står kvar i program C - Kuststaden Luleå och är kopplade till prioriterade byar i program D - Plats för mer.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	12) Beaktas. Lägg till Bergön, Kallaxön och Långön eftersom dessa privata vägar får finansiering fastställda av fullmäktige.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	13) En småbåtshamnsutredning pågår. Ärendet hanteras politiskt inom kort.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	14) Vid planering av större "bostadsområden" är inriktningen att det ska ske i prioriterade byar. Däremot ska kommunen verka för bebyggelseutveckling ske på utvalda öar. 15) Skärgård innefattar även kustbyar, enligt fastställd definition.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	16) Länsstyrelsen och Naturvårdsverket hanterar frågor om sälar och mårhundar.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	17) Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå i att utveckla besöksnäring och turistiska produkter.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	18) Avsnittet om Besöksnäring under Livet vid vattnet i program C - Kuststaden Luleå handlar generellt om utveckling av Luleå som destination. I det ligger att använda våra unika förutsättningar i bl a centrum, kustland och skärgård.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C	Diariendr 2013.29-80	Se fullständig skrivelse på v:	19) Arbete med att sälja anläggningar pågår.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening

C		Diariernr 2013.29-80 Se fullständig skrivelse på v:	20) Strandskyddet styrs enligt lag och hanteras av Länsstyrelsen i slutändan. Generösa finansieringsvillkor med kommunala skattemedel strider mot kommunallag och konkurrenslagstiftningen.	2013-03-11	Luleå skärgårdsförening
C		Diariernr 2013.29-80 Se fullständig skrivelse på v:	21) Beaktas. Programmets utprickade badplatser är något missvisande och tas därför bort.	2013-03-11	Korrigerig av karta Luleå skärgårdsförening
A		I vårt land har vi barn med föräldrar som inte är så bra utbildade. I vissa städer försöker vi stötta dem genom "reading metors"- vi läser och pratar med dem för att förbättra deras tyska språkkunskaper. Vissa städer arbetar med "hyrda" mor- och farföräldrar. Vi har många seniorer som passar och tycker om att vara med barn. Vissa företag stöttar barnen (anställda arbetar med dem) som behöver hjälp som en del av deras CSR strategi och kanske kan några av barnen jobba på dessa företag senare. Vissa dagis och lågstadieskolor ligger nära äldreboenden. Det är intressant när för båda när barnen besöker de äldre och man för ihop två olika generationer. Jag vet att erat socialsystem är bättre än vårt så ni kanske inte behöver det. Jag arbetar (frivilligt) som en "grön dam" (labbrocken är grön) på ett sjukhus och pratar/hjälper patienter so känner sig lite ensama- de flesta "gröna damer" och "gentlemen" är pensionerade med aktiva personer. Jag såg att hälsa är en intresse ökande ämne (samma i vårt land) - kanske en special träning för barnen som en stor hälsoförsäkring erbjuder till specilla hälsofall.	Intressanta synpunkter som tas med i det fortsatta arbetet.	2013-03-14	Privatperson
C, E	Livet vid vattnet, Entreprenörskap	Jag saknar verkligen guidade turer på öarna eller åtminstone informations skyltar för att lära sig mer om naturen (på Sandön). I Tyskland är "Wellness" väldigt populärt, kanske skulle det kunna vara intressant för Luleå att utveckla detta, eller arbeta lite mer med de intressant samiskarötterna. Jag vet att det finns butiker med samiska special hantverk men det är inte det jag menar.	I progam E - Ledande nordlig region finns förslag om att stödja turismnäringen på en mer övergripande nivå. Mångkulturellt samhälle som lyfter små och stora gruppers kulturella egenart är viktiga och minoritetsspråken och kulturen ska stärkas. Synpunkten ligger även i linje med Program C - Kuststaden Luleå. Detaljer hanteras inte på programnivå men är intressanta för att utveckla besöksnäringen i stort.	2013-03-11	Privatperson
D		Jag vet att er stad behöver mer lägenheter och sånt. Jag är inte säker på att höghus är en så bra idé.	Noteras		Privatperson
F	Smarta resor och transporter	I Tyskland är idén om "stadscyklar" väldigt populär. I olika delar av staden hittar man stationer där man kan hyra dem. http://stadtrad.hamburg.de/kundenbuchung/process.php?proc=index&&changeto=511 - den är på engelska. En annan idé kan vara att hyra cyklar på turist informationen.	Synpunkten är ej på strategisk nivå utan vidarebefordras till berörd förvaltning.		Synpunkten vidarebefodras till ansvarig verksamhet. Privatperson
A, B, D, E, F		Angående ekologisk hållbarhet, kanske ett "slow food" event i staden. Man kan bjuda in bra kockar och bönder för att presentera sitt arbete och förklara att bra mat och hög kvalite är värdefullt.	Synpunkterna stödjer programmets principer. Detaljer som rör enskilda arrangemang hanteras i nästa planeringskede.	2013-03-12	Privatperson

F	<p>1) Utfarten till E4:an upplevs som osäker både vid utfart och vid infart till Sundom. Det bör påpekas att Smedsbyvägen även är flitigt använd för transporter till Boden och byarna däremellan. 2) I samband med Smedsbykorset finns även en befintlig parkeringsplats med motorvärmare för pendlare som med denna lösning smidigt skulle kunna nyttjas av både resande även från Börjelslandet och Sundom. Detta skulle sannolikt öka intresset för att nyttja kollektivtrafik vid exempelvis resor till och från arbete. 3) För att kunna nyttja kollektivtrafiken krävs en utökad transittrafik från och till E4:an för vidare färd till ankomstmål. Ett stadigt växande Sundom kräver förbättrade förbindelser med kollektivtrafik, inte minst för skolungdomarna samt yrkesarbetande och hemmavarande är betjänta av utökad transittrafik. Kollektivtrafiken måste även ta ett ansvar genom sin prissättning för att boende på landsbygden skall finna det värt att åka buss. Det måste vara prisvärt med hänsyn till att det kan vara något mer besvärligt att resa dit man skall med kollektivtrafik än med bil. Zonindelningar med stora prisskillnader slår hårt mot ungdomar på landsbygden eftersom de sällan har mer pengar att röra sig med än sina kamrater i stadsnära områden samtidigt som de naturligtvis inte, såsom vuxna, kan påverka kostnaderna genom ett annat val av bostad. 4) I Sundom finns en tradition av företagande, men för ett fortsatt företagande krävs investeringar i vägnätet. Det är mycket viktigt att det finns ett fungerande vägnät i Sundom för att näringsverksamheterna skall kunna växa och utvecklas. Det är minst lika viktigt med en väl fungerande infrastruktur på landsbygden och i byarna som i den centrala staden. 5) Bättre belysning inom Sundom. 6) Promenadstråk/cykelväg mellan Sundom/Börjelslandet och Persön bör prioriteras för att knyta byarna och samhällsfunktionerna närmare varandra. Se I remissunderlaget till översiktsplanen beskrivs utförligt att det skall finnas promenadstråk, närhet till friluftsliv och mötesplatser i stadsnära miljöer. Rimligtvis borde Luleå kommun även engagera sig för att tillse att även boende på landsbygden har tillgång till lekplatser, gångstråk etc.</p>	<p>1) Synpunkten skickas vidare till Trafikverket. 2-3) Synpunkten är i linje med program F - Resor och transporters intentioner. Frågan om prissättning skickas vidare till den regionala kollektivtrafikmyndigheten. 4-5) Synpunkten är ej på strategisk nivå och vidarebefordras till berörd förvaltning. 6) I områdesbeskrivningen framgår att kommunen ska verka för cykelväg mellan Persön och Börjelslandet. Avståndet Persön-Sundom bedöms som för långt för att en cykelväg där ska kunna prioriteras.</p>	<p>1) Synpunkten skickas vidare till Trafikverket. 2) Frågan om prissättning skickas vidare till den regionala kollektivtrafikmyndigheten. 4-5) Synpunkten är ej på strategisk nivå och vidarebefordras till berörd förvaltning.</p>	<p>Sundoms Byautvecklingsgrupp</p>
C, E	<p>1) För att stärka besöksnäringen i Luleå och i länet bör Luleå verka för att utveckla samarbetet med andra kommuner i Norrbotten. Luleå skulle på ett utökat sätt kunna gynna och dra nytta av de olika turistverksamheter som bedrivs i länet för att utöka konkurrenskraften i Luleå och Norrbotten som besöksmål. 2) Det kan även vara en idé att turistnäringen uppmärksammar att många inte kan sova i vårt unika ljus under sommarhalvåret och därför skulle värdesätta mörkläggningsgardiner som kan täcka fönsterna på nätterna. 3) Luleå och norrbottenskusten har en unik skärgård som skulle kunna lämpa sig för båtluftning med övernattnig. Det skulle exempelvis vara möjligt att knyta olika mål/hamnar till olika reseprogram. 4) Det är många boende i kommunen som har båtar och nyttjar skärgården som ett rekreativområde. Det vore därmed även önskvärt att kommunen åtminstone till viss del, kunde bistå vid muddring av aktiva hamnar inom kommunen såsom hamnen i Sundom 5) Det är viktigt att en balans mellan nyttjande och bevarande av kustmiljöerna främjas. Stränder och kustområden utgör stora naturvärden med känslig miljö. Orörda stränder och kustlinjer medför ett stort värde för djurliv och fauna, men även för allmänheten och för besöksnäringen. Hela kuststräckan har emellertid inte sådant skyddsvärde ur natur/djurliv, allmänheten eller besöksnäringen att den inte borde kunna bebyggas. I vissa fall kan till och med tillgängligheten till kuststräckorna gynnas genom att exempelvis fritidsbebyggelse tillåts. 6) Då Sundom ligger vid kusten med turistnäringar och båthamn, är transporter över vattnet en viktig fråga. Luleå kommun bör verka för utökade kollektiva transporter över vattnet, vilket skulle ge möjlighet till exempelvis båtluftning.</p>	<p>1) Synpunkten stödjer så väl program B - Rum för möten, C - Kuststaden Luleå och E - Ledande nordlig region. Besöksnäring och samverkan är prioriterat. 2) Noteras. 3) Synpunkten stödjer programmen. Detaljer hanteras i nästa planeringsskede. 4) Program C - Kuststaden Luleå säger att prioritering av angöringar/hamnar och farleder ska göras för underhåll och utveckling. Specifika platser kommer i nästa planeringsskede. 5) Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå, särskilt under Natur- och kulturmiljöer och Bebyggelseutveckling i skärgården. 6) Sundom hillhör en av de prioriterade hamnarna och utgör därmed ett särskilt skäl för landsbygds- och skärgårdsutveckling. Detaljer kommer i nästa planeringsskede.</p>	<p>2013-03-11</p>	<p>Sundoms Byautvecklingsgrupp</p>

B	<p>Luleå kommun bör verka för att medborgarna uppmuntras och ges möjligheter både till spontanidrott och till organiserad idrott på fritiden. Spontanidrotten genom mindre idrottsplatser såsom fotbollsplan/isbana/streetbasketplan etc förläggs med inte alltför långa avstånd inne på bostadsområdena. Det förutsätter även att det skall finnas möjligheter till spontanidrott ute i byarna. Persöskolans skolgård bör få en förbättrad utemiljö som uppmuntrar till spontanidrott under skoltid och på fritid. I skolan bör alla barn ha ett rörelsepass per dag för att säkra hälsa och bättre studieresultat. Vidare bör Luleå kommun verka för att de ideella idrottsföreningarna inte skall behöva ta ut alltför höga avgifter så att barn och ungdomar skall ha ekonomisk möjlighet att utöva idrott. Även kulturutövande är viktig för kommunen och individernas utveckling. Även där måste kommunen verka för att det finns utrymme för spontan och organiserad kulturutövning. I första hand skall barn och ungdomars kulturutövning prioriteras så att möjlighet och ekonomiska förutsättningar finns för barn och ungdomars kulturutövning. Exempelvis kunde det vara möjligt för barn och ungdomar att få möjlighet att använda skolornas musikutrustning för musicerande, eller kanske möjlighet till sysalar eller slöjdsalar för verksamhet under översyn av vuxen.</p>	<p>Synpunkterna pekar på viktiga frågor, och stöder program B - Rum för möten.</p>	2013-02-26	<p>Sundoms Byautvecklingsgrupp</p>
B	<p>En nödvändig investering är en större och bättre sporthall i Persön vilken idag utnyttjas så mycket det går. Byarna kring Persön samarbetar bland annat inom det idrottsliga området och turas om att samla ungdomarna för kroppslig aktivitet. Idag finns köer till exempelvis barngymnastiken vars verksamhet begränsas av utrymmesbristen i idrottshallen. Detta leder redan idag till att viss verksamhet förläggs på annan ort med ökat resande som följd. Utnyttjandet av den befintliga sporthallen begränsas ytterligare av att skolan använder sporthallen till samlingslokal och flera gånger per år håller föreställningar i sporthallen vilket gör att sporthallen ibland inte kan nyttjas på 1-2 veckor åt gången på kvällstid. Till en ny sporthall bör därför även en samlingslokal för skolan byggas så att sporthallen kan nyttjas maximalt. Detta för att barn, ungdomar och vuxna inte skall behöva söka sig till centrala Luleå för att idrotta, hålla studiecirklar eller bedriva föreningsverksamhet. Det skall vara enkelt att boka lokaler både för idrottsliga aktiviteter som för studiecirklar eller annan föreningsverksamhet. En ny sporthall/samlingslokal skulle öka möjligheterna för både idrottsarrangemang och andra evenemang i Persön. Lekmiljöer och näraaktivitetsytor behöver utvecklas inte bara i bostadområden utan även ute i byarna. Det bör finnas möjlighet för byarna att söka medel för att bygga och underhålla lekplatser och idrottsplatser.</p>	<p>Persön är i program B - Rum för möten utpekad som en samlande by, och kommunala investeringar ska göras så att så många medborgare som möjligt får nytta av dem. Vilka investeringar som ska göras var och när är dock en fråga som tas i ett senare planeringskede.</p>	2013-03-12	<p>Petra Wennberg, Sundoms Byautvecklingsgrupp</p>
D	<p>Luleå kommun bör satsa på närodlad mat i sina verksamheter för att minska transporter och öka tillgängligt odlingslandskap. Detta skulle även öka företagandet inom jordbrukssektorn och göra regionen mer självförsörjande. För ökade möjligheter att bo, studera och arbeta i Sundom är det nödvändigt med en satsning på bredband genom fiber. Den mobila telefonin behöver utvecklas i centrala Sundom då det ofta är dålig täckning för mobiler, i synnerhet vid lågtryck.</p>	<p>Program D - Plats för mer säger att vi ska spara jordbeuksmark för att säkra möjligheterna till livsmedelsförsörjning. Programmet lyfter också telefoni- och bredbandsförsörjning i kommunen</p>		<p>Sundoms Byautvecklingsgrupp</p>

D	<p>För att motverka den demografiska utvecklingen samt en stagnation och kompetensförlust inom näringsliv och offentlig sektor bör åtgärder för att inte ungdomar skall flytta och om de gör det, ha möjlighet att flytta tillbaka. Idag motverkas återflyttning genom bostadsbrist och en svag arbetsmarknad för kvalificerade arbeten. Det är därför viktigt att kommunen fortsätter att satsa på bostads- och samhällsbyggande. Inte enbart i större bostadsområden utan även ute i byarna. Det är viktigt att tillse att även de byar som inte ses som samlande byar, har ett behov av varierade bostäder som hyresrätter och bostadsrätter utöver boende i egna hem. I många byar är det en efterfrågan och ett behov av bostäder både för äldre och yngre. Att äldre får bo kvar i byarna är en samhällsekonomisk vinst då det i byarna ofta finns en social gemenskap som ger goda förutsättningar för god hälsa bland äldre. De umgås, motionerar, sysselsätter sig tillsammans och ingår i ett socialt sammanhang som uppmuntrar till en bättre hälsa. Vi tycker att tanken bakom de så kallade generationsboenden var och är fortfarande mycket bra! Ute på landsbygden finns ett behov av bostäder för äldre. Kring bostäder för äldre bör emellertid ett större perspektiv användas så att fokuset inte enbart blir på äldre utan även på unga. Dessa behov av bostad sammanfaller ofta då båda grupperna eftersöker mindre lägenheter. Det vore olyckligt om exempelvis ungdomar blir exkluderade från bostäderna eftersom de inte tillhör den äldre generationen. På landsbygden krävs att ett mer extensivt tänkande kring bostäder men det vore även olyckligt att skapa "reservat" för olika åldersgrupper inom stadsbygden. Till se att även Sundom och andra byar har tillgång till hyreslägenheter som fyller både unga och gamlas behov är en kommunalangelägenhet vilken borde framgå av Lulebo ABs ägardirektiv. Vid byggande av bostäder i Sundom är det angeläget att byggandet sker så att den gamla bymiljön bevaras, genom så kallad frimärksbebyggelse snarare än bostadsområden. Sundom ligger i kustnära område där det är angeläget om att möjliggöra strandnära bebyggelse på de områden där det är lämpligt utan att tumma på natur och friluftsvärden. Det är vanligt att familjer med barn som bosatt sig på landsbygden flyttar till stadsbygd när barnen kommer upp i högstadieskoleåldern för att komma närmare en bättre skola och fritidsaktiviteter. Det är därför viktigt att Persöskolans idrottshall byggs ut och förbättras då den idag håller sådan standard att</p>	<p>Synpunkten innehåller viktiga delar som också finns med i program D - Plats för mer. Programmen koncentrerar dock de kommunala resurserna till utpekade byar så att så många medborgare som möjligt ska kunna använda dem. Detta innebär att andra byar har möjlighet att utforma egna lösningar.</p>	<p>Sundoms Byautvecklingsgrupp</p>	
A	<p>Det är viktigt att barn med funktionsnedsättningar ges de förutsättningar som krävs för att de skall kunna verka jämlikt med andra i stunden och i den framtid så de blivit vuxna. Det är ytterst viktigt att det finns resurser under barn- och ungdomsåren för att mildra och kanske avhjälpa de funktionsnedsättningar barn kan lida av. Det skall inte vara beroende på föräldrarnas ständiga engagemang om barnen skall få den hjälp de har rätt till. Förskola/skola och andra kommunala myndigheter måste vara progressiva och drivande i frågan om alla barns rättighet till hjälp med sina svårigheter och funktionsnedsättningar och inte bromsa och vänta på att föräldrarna skall göra återkommande påstötningar i frågan innan något händer. Social bakgrund skall inte vara avgörande om barn skall få den hjälp de behöver eller inte. Det innebär att barn som inte har någon diagnos men som ändå behöver ett utökat stöd, skall få den hjälp de behöver. Detta kräver tydliga planer på kvalitetssäkring av skolans verksamheter. Stöd i föräldraskap skall erbjudas lokalt så att föräldrar inte skall behöva besöka andra stadsdelar för att ta del av föreläsningar etc. Det är viktigt att det finns högstadieskolor med bra kvalitet som ligger geografiskt på sådant sätt att de täcker kommunens behov. I områden med få akademiker bör särskilda resurser läggas på högstadieskolorna för att uppmuntra vidare studier. I en värld där föräldrarna kan välja vilken skola som deras ungdomar skall bedriva sin utbildning, ställs än högre krav på skolorna. För att barn och ungdomar skall ha en alkohol- narkotika-doping- och tobaksfri start och uppväxt krävs ett nära samarbete mellan skola, socialtjänst och polis. Kommunen bör verka för att behålla mer av den kompetens som utbildas vid universitetet. Detta kan exempelvis ske genom att kommunen som en uttalad strategi skapar och erbjuder studenter projektanställningar som kan leda till fasta arbeten eller arbetslivserfarenhet. Med fördel kan Luleå kommun samverka med kringliggande kommuner i frågan för att täcka både regionala och lokala behov.</p>	<p>Stöds av program A - Alla jämlika. Alla barn och föräldrar ska utifrån sina behov erbjudas stöd, vilket inkluderar även funktionsnedsatta. Föräldrastödsarbetet ska ske på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Stöds även av program E - Ledande nordlig region. Arbeta för att personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden kan hitta en väg in och att bidra till att sociala företag startar och fortlever.</p>	<p>2013-03-14</p>	<p>Sundoms Byautvecklingsgrupp</p>

C	<p>1) Luleå stadskärna är begränsad till en relativt liten yta, avgränsad av vatten. Det ställer stora krav på förtätning och planering för ett attraktivare centrum.</p> <p>2) Luleå har redan sedan tidigare rivit en stor del av de gamla hus som fanns i stadskärnan och måste därför försöka förtäta utan att all gammal arkitektur försvinner. Kommunen bör ställa arkitektoniska krav på det som byggs, då Luleå knappast är känd för att vara en särskilt mysig stad.</p> <p>3) Vid förtätningen måste även ett helhetsgrepp angående parkeringar tas för ett levande centrum. Redan idag är det stor brist på parkeringsplatser i centrum, något som missgynnar både möjligheterna att förlägga arbetsplatser som handelsplatser i centrum. Centrum skall vara tillgängligt även för bosatta i byarna. Handeln i centrum utarmas om det blir alltför svårt och dyrt att parkera i centrum för de som inte har möjlighet att åka buss. Då är det mycket lättare och att åka till Storheden där det är gratis att parkera. Ute på Storheden är det viktigt att det blir bättre gångstråk och övergångar för gångtrafikanter.</p> <p>4) Luleå kommun skall fortsätta att försköna allmänna ytor i kommunen men måste bli bättre på att klippa gräs och ta bort skräp på kommunala ytor som exempelvis skolor, även under de tider som det inte bedrivs någon verksamhet. Ett ovårdat intryck av utemiljön gör att besökande och förbipasserande inte tar samma ansvar för miljön som om det vore välklippt och snyggt, med ökade kostnader som följd.</p> <p>5) Samverkan mellan olika verksamheter och ändamål skall om möjligt eftersträvas, exempelvis kan det vara möjligt att förlägga en förskola i bottenplan på ett trygghetsboende.</p> <p>6) Många som passerar Luleå via E4:an men som inte besökt staden värderar Luleå som stad utifrån det de ser. Luleå kommun bör därför lägga energi på att få Luleå att se stort och attraktivt ut vid en genomfart på E4:an. Exempelvis bör skogen avverkas vid Storheden mot Luleå stad samt strandremsan mot centrala Luleå skimra av ljus. Hela brevet med alla delar finns att läsa på V:\SBK\Strategisk planering\Strategisk samhällsplanering\Plattform HUT\Program\Utställning programförslag jan - mars 2012\Resultat granskning</p>	<p>1) Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå.</p> <p>2) Synpunkter stöds av program C - Kuststaden Luleå, särskilt avsnittet om Arkitektur och kulturmiljö.</p> <p>3) Strategiområdet Levande stadsliv handlar om att skapa puls och liv i staden. Nuvarande biltrafik i centrum måste minska för att bli förbättra den dåliga luftskvaliteten i centrum. Ambitionen i programmen är att öka andelen som åker kollektivt. Program C - Kuststaden Luleå innehåller åtgärder för utveckla centrumhandel, effektiviserad parkering och förbättrade möjligheter till alternativa transportsätt. En utredning av parkeringssituationen visar att det finns minst 500 lediga parkeringsplatser i centrum, även vid lönehelger.</p> <p>4) Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå.</p> <p>5) Noteras. Detaljer kommer i nästa planeringsskede. Programarbetets huvudintentioner är att hitta samordning och korsbefruktning.</p> <p>6) Synpunkten stöds principiellt av program C - Kuststaden Luleå, men bör förtydligas i programmets punktsats om välkomnande entréer.</p>	2013-03-11	Komplettering i texten kring välkomnande entréer.	Sundoms Byautvecklingsgrupp
A, B, C, D, E, F	Synpunkter har kommit in från Tekniska förvaltningen, omfattande dokument som finns på v:	<p>Program C - Kuststaden Luleå, program B - Rum för möten och program D - Plats för mer har kommenterat och gör nödvändiga ändringar.</p> <p>Program F: Kartor och text kommer att ändras och tydliggöras vad gäller: kartor på huvudnät för cykeltrafik respektive biltrafik, text om 30-säkring för oskyddade trafikanter, text om bulleråtgärder tydliggörs men däremot införs inget tillägg för ytterligare åtgärder för att klar bullernivåer utomhus i befintliga miljöer. Trafikplats Ersnäs tas bort som framtida reservat. Inget tillägg görs med anledning av synpunkten om prioriterat busstråk till Svartön. Kollektivtrafik ska även finnas utanför de prioriterade stråken i stadsbygden. Busstrafik till Svartöns industriområde handlar mer om turer som anpassas till arbetstider i området än om linjer med hög turtäthet.</p>	2013-03-11	Programmen korrigeras i vissa fall i enlighet med synpunkterna.	Tekniska förvaltningen, Luleå kommun

F	Smarta resor och transporter	<p>Mycket positivt att det finns en långsiktig vision för utveckling av "cykelvägar" i Luleå och även ambitionen att säkra utvecklingen i samarbete med Trafikverket. Vi i Cykelfrämjandet anser det mycket viktigt att visionen bryts ner till konkret cykelplan med tre års intervaller. OBS! Finns såvitt vi vet ingen cykelplan framtagen och godkänd för Luleå. En stor brist. I visionen saknas planer att bygga "cykelvägar". Med det menar vi att det är hög tid även för Luleå att påbörja med byggandet av cykelvägar separerade från övriga trafikanter. Det som kallas Cykelhuvudstråk i visionen är vad vi kan utläsa inte separata cykelvägar. Ambitionen att cykelhuvudnätet ska ha god framkomlighet, vara gent och ha hög trafiksäkerhet låter mycket bra och kommer bidra till hållbarare transporter och bättre luft och hälsa. Många, hoppas vi, kommer att prioritera cykeln som transportmedel framför bilen, i takt med att visionen blir verklighet</p> <p>De stråk som bör få prioritet för byggande av separerade huvudcykelstråk är: Antnäs-Kallax-Måttsund till Centrum Väg 97-Sunderbyn-Gammelstad-Centrum Hertsön-Centrum Porsön-Centrum Bensbyn-Hällan-Centrum.</p> <p>Mycket viktigt att standarden på cykelvägnätet får samma status för kvalitet och underhåll som huvudvägnäten, gäller inte minst vinterväghållningen.</p>	Tekniska förvaltningen har tagit fram en plan för hur cykelvägnätet i Luleå ska byggas ut, objekt från denna prioriteras i den treåriga investeringsplanen. Utanför centrum är flödena av gående och cyklister ej så stora att vi i dagsläget ser behov av att separera dessa från varandra. Vi tror också att en satsning på cykelvägnätet får fler att cykla. Vi håller med om att huvudnätet för cykeltrafik ska ha god standard vad gäller kvalitet och underhåll. Kommunens huvudnät för cykeltrafik prioriteras redan idag högt vad gäller drift och underhåll.			Cykelfrämjandet Norrbotten
C	Levande stadsliv	Vid planering av resecentrum och utveckling av Smedjegatan (hållplatsen för lokaltrafiken) vill Luleå Lokaltrafik i ett tidigt skede vara delaktig i planeringsprocessen. Luleå Lokaltrafik ser i det inte möjligt att alla linjer ska kunna passera resecentrum. Alternativt kan en linje mellan Hälsans Hus/Smedjegatan vidare till resecentrum inrättas. Se fullständig skrivelse på v:	Program C föreslår en ny punktsats om utvecklad kollektivtrafik i centrum.	2013-03-11	Tillegg av punktsats.	Luleå Lokaltrafik AB, Midgårdsvägen 20, 973 34 Luleå
F	Smarta resor och transporter	Enligt förslag i program F ska Luleå kommun aktivt arbeta med att fördubbla antalet resande till år 2020. Luleå Lokaltrafik anser att målet kan vara svårt att uppfylla till 2020 med hänsyn till befintligt linjenät och turtäthet. Ökningen för 2012 var 4,2% och en ökning för att uppfylla fördubblingen skulle för LLT innebära en ökning på 9% under 2013 för att fördubbla till 2020. Beräkningarna baseras på 2006 års utgångsläge. Se fullständig skrivelse på v:	Det är ett högt ställt mål och för att nå målet kommer det att behövas satsningar av olika slag.			Luleå Lokaltrafik AB, Midgårdsvägen 20, 973 34 Luleå
A, B, C, D, E, F		Luleå Lokaltrafik ser positivt på programförslagen och vill gärna vara delaktiga i planeringsprocesserna och utvecklingen av Luleå kommun. Kollektivtrafiken har fått en central och betydelsefull roll i programmen. Se fullständig skrivelse på v:	Självklart är LLT en viktig aktör i samhällsbyggandet.	2013-03-11		Luleå Lokaltrafik AB, Midgårdsvägen 20, 973 34 Luleå
D		I program D står det att samverkan ska ske för att byar utan naturlig koppling till en samlande by ska kunna ta del av ett större serviceutbud i en annan kommun och tvärt om. I program E står det att Luleå kommun arbeta strategiskt och offensivt med marknadsföring av platsen Luleå och Luleåregionen fram till 2020. Det är bra förslag och i arbetet med att stärka regionen är landsbygdsutveckling ett strategiskt verktyg, ett "kitt" som stärker såväl helheten som delarna.	Synpunkten stöds av program D - Plats för mer.			Utvecklingskontoret
F	Sida 33	Vi föreslår vi att skrivningen ändras till att vi ska verka för att utveckla Luleå Airport istället för den nuvarande som syftar till att bibehålla Luleå Airport som navet för flygtrafik till och från den nordliga regionen.	Luleås läge gör att flyget är viktigt för våra kommunikationer, i program F - Resor och transporter prioriteras dock hållbara resor högre.			Utvecklingskontoret

D	Förbättrade samband	<p>Säkerhetsaspekten för alla som bor i området Svartöstan, Älvnäset, Svartön. Att som det nu är med vägen avstängd vid isbrytarna/gamla LKAB-kajen så är alla innevånare i denna del av Luleå inspärrade på en begränsad yta om det händer en svår olycka vid SSAB. Det finns ett flertal olika scenario som kan innebära att både tillskyndande räddningsfordon och de som vill komma bort från området inte tar sig någonstans pga att vägen är avspärrad enligt nuvarande lösning. Jag tycker det är otroligt märkligt att högsta ansvariga räddningsledare inom såväl brandförvar, räddningstjänst och SSAB tillåter kommunen att spärra av vägen förbi isbrytarna. Vägen borde definitivt öppnas för genomfartstrafik.</p> <p>Det gamla och "förfallna" argumentet att trafiken är farlig för de som jobbar på bangården mellan Cementa och Ångsågen gäller inte längre. Detta eftersom en absolut majoritet av all vagnsväxling numera sker vid kombiterminalen i Gammelstad. Se fullständig skrivelse på v:</p>	Det är en viktig fråga som kommer att hanteras i kommande planeringsarbete.			JES Consulting AB
D		<p>Piteå kommun vill framhäva utvecklingen i Luleås södra kommundel som en strategisk sådan. En närmare bebyggelse mellan kommunerna skapar en upplevelse av ett kortare avstånd och gynnar befolkningsutvecklingen i båda kommunerna. I Antnäs, som den samlande byn för sörbyarna, föreslås (i den bifogade beskrivningen av hur kommunen vill utveckla byarna) avsättas mark för ett nytt reningsverk. Utifrån den beskrivna strategiska nyttan bör en sådan utveckling prioriteras högre i kommunens utbyggnadstakt av vatten och avloppssystem, då den beskrivs som avgörande för kommunens totala utbyggnadstakt i den södra delen. Piteå kommun ser gärna ett fortsatt samarbete i utvecklingen av service i den delen av kommunen. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Roligt att ni tycker att vårt upplägg är bra! Vi tycker också att samverkan mellan våra kommuner är mycket viktigt. Då det gäller utbyggnaden av VA i södra kommundelen så måste vi göra hårda prioriteringar eftersom vi har stora behov av investeringar i hela VA-nätet, även i stadsbygden. Prioritering måste därför i första hand ske genom investeringar som så många som möjligt kan ta del av. Det innebär att fram till 2020 kommer VA-utbyggnad att fokuseras till stadsbygden.</p>			Piteå kommun
F	Framtida infrastrukturer	<p>Piteå kommun ser positivt på den ansatsen att öka möjligheten för kollektivtrafik. Ett nytt resecentrum underlättar också för pendling mellan våra orter. Piteå kommun delar Luleå kommuns uppfattning om vikten av en kustjärnväg, och förordar liksom Luleå en östliga dragningen. Det är av stor vikt att mark avsätts för utveckling av den regionala flygplatsen. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Synpunkten är i linje med program F - Resor och transporters intentioner.</p>			Piteå kommun
A, B, C, D, E, F		<p>1) Tillgänglighetsrådet saknar en tydlig strategi hur man har implementerat funktionshindersperspektivet vid framställandet av samtliga program i Luleå kommuns visions- och programarbete. Funktionshindersperspektivet måste genomsyra samtliga program, det innebär:</p> <p>att i all planering och i allt genomförande av programmen (samhällsförändringar), måste man utgå från att människor är olika och har olika förutsättningar, behov och önskemål samt att generella lösningar (Universell design) som fungerar för alla ska vara det första alternativet. Om generella lösningar inte räcker till för att skapa förutsättningar för delaktighet och jämlikhet för alla, ska särskilda insatser och individuella stöd övervägas.</p> <p>2) Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och Kvinnokonventionen måste vara strategiska dokument i kommunens fortsatta konkreta genomförande av programarbetet.</p> <p>3) Det fortsatta arbetet med programmen bör uppmärksamma att begreppet funktionsnedsättning definieras olika i olika lagstiftningar så som diskrimineringslagen, plan- och bygglagen och lagstiftningen inom det sociala området. Det fordras därför en tydlig definition i programmen av olika begrepp och lagar inom området tillgänglighet.</p> <p>4) Luleå kommun bör anta centrala och heltäckande riktlinjer för att förbättra möjligheterna på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Dessa riktlinjer måste förstås ha FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt. Både konventionen och den svenska diskrimineringslagen uppmanar till lika villkor samt förbjuder all form av diskriminering på arbetsmarknaden.</p> <p>5) Vi vill också ha med ett förtydligande: Handisam är en myndighet för handikappolitisk</p>	<p>Programmen präglas av tankarna på universell utformning och tillgänglighet. Tillgänglighetsaspekten har också varit en av bedömningsgrunderna för konsekvensbeskrivningen.1) Programmen är för alla, dvs oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, trosuppfattning osv.</p> <p>2) Håller med</p> <p>3) Frågan hanteras i respektive nämnd/förvaltning i det fortsatta arbetet</p> <p>4) Se kolumn "Ändra/Vidarebefordra"</p> <p>5) Noteras, se sidan 13 program A - Alla jämlika.</p>	2013-03-14	Fråga 4: Angelägen fråga som vidarebefodras till ansvariga förvaltningar	Kommunala Tillgänglighetsrådet

D		Måttsunds Socialdemokratiska förening anser att sörbyarna och den södra kommundelen i stort sett inte finns med i planeringen i programförslagen (förutom Antnäs). De accepterar att Antnäs är en av de "samlande byarna", dvs vårt centrum för samhällsservice. De vill däremot att även övriga byar såsom Måttsund, Ersnäs och Alvik ska vara nämnda som möjliga byar för villabyggande. Detta för att få en fortsatt bra utveckling i byarna så att vi kan bibehålla skola, förskola, få nya unga som flyttar in, fler och nya företag som etablerar sig på landsbygden. Byarna är attraktiva att bosätta sig i. Se fullständig skrivelse på v:	Det är möjligt att bygga villor på landsbygden – i alla byar. Däremot uttrycker program D - Plats för mer en tydlig prioritering för de större kommunala investeringarna som ska riktas till ett mindre antal, samlande byar varav Antnäs är en.		Måttsunds Socialdemokratiska förening
D, områdesr ekommen dationer		Den viktigaste frågan för Måttsund och sörbyarna är VA-investeringar både för befintlig och nyttillkommande bebyggelse. Det är grund för den fortsatta utvecklingen och möjliggör att fler kan bygga och bo i byarna vilket bidrar till att 10000-målet kan nås. En översyn av VA med nya VA-ledningar alt. nytt reningsverk är därför ytterst angelägen. Området omfattar minst ca 3800 personer och hundratals arbetsplatser och har stor potential för nybyggnationer. Många vill bygga i området. VA- investeringar här bör prioriteras framför idag mindre befolkningstäta byar som i programmet benämns som expansiva. Se fullständig skrivelse på v:	Kommunen har begränsade resurser och stora behov av investeringar i hela VA-nätet. Prioritering måste därför i första hand ske genom investeringar som så många som möjligt kan ta del av. Det innebär att fram till 2020 kommer VA-utbyggnad att fokuseras till stadsbygden.		Måttsunds Socialdemokratiska förening
F	Smarta resor och transporter	Måttsunds Socialdemokratiska förening anser att närliggande byar som Måttsund, Ersnäs och Alvik bör ingå i underlaget och ha goda förbindelser för kollektivtrafik och cykel. Se fullständig skrivelse på v:	Ersnäs och Alvik ligger längs program F - Resor och transporters prioriterade stråk för kollektivtrafik. För att få hög turtäthet krävs att vissa stråk prioriteras men även utanför dessa stråk kommer det att finnas kollektivtrafik. I programmet anges att kommunen ska arbeta för cykelväg mellan alla dessa byar och den samlande byn Antnäs.		Måttsunds Socialdemokratiska förening
F	Smarta resor och transporter	Måttsunds Socialdemokratiska förening vill att en cykelväg tas med i planen mellan Antnäs genom Måttsund till Kallax. Det är ett gammalt krav till kommunen och vägverket sedan 10 år tillbaka. Vägen är smal utan vägrenar och starkt trafikerad av genomfartstrafik för de som kommer söderifrån och ska till flyget. En cykelväg som är säkrare för barnen att ta sig till skolan och till byns olika aktiviteter är ett stort behov. Dessutom har barnen kamrater och aktiviteter (bl.a idrott) i Antnäs respektive Måttsund. Det skall vara möjligt att cykla till Luleå där många arbetar, bl.a på flyget och F21, liksom en cykelväg till Antnäs för att få tillgång till den service och arbetsplatser som finns där. Se fullständig skrivelse på v:	I program F - Resor och transporter anges att kommunen ska arbeta för en cykelväg mellan Måttsund och den samlande byn Antnäs. Kallax föreslås kopplas mot stadsbygden.		Måttsunds Socialdemokratiska förening
D, områdesr ekommen dationer		Måttsunds Socialdemokratiska förening vill förutom Trygghetsboendet i Antnäs behålla antalet Vård- och omsorgsplatserna som finns i Antnäs, 24 st och i Alvik 18 st. I noden Antnäs bör distriktssköterska, mödra- och barnavårdscentral finnas. Seniorboende och vanliga lägenheter i byarna utöver noderna är viktigt för att möjliggöra för äldre och yngre att bo kvar. Detta skulle väsentligt underlätta generationsväxling och att hus kan överlåtas till en yngre generation. På så sätt kan villor frigöras. Det skulle även underlätta att föräldrar och barn kan bo kvar. Se fullständig skrivelse på v:	Antnäs är prioriterad som en samlande by där service ska samlas. Detta innebär en långsiktig prioritering och i dagsläget är det svårt att säga vilka specifika verksamheter det kan innebära.		Måttsunds Socialdemokratiska förening
A, B, C, D, E, F		Miljöpartiet anser att programmen brister på en viktig punkt - de beskriver inte åtgärdernas påverkan på miljön på ett tillräckligt tydligt sätt. Programmet och miljökonsekvensbeskrivningen bör innehålla en bättre beskrivning av nuvarande förutsättningar (miljöförhållanden) samt hur planen påverkar dessa förhållanden. I programmens bilagor beskrivs övergripande konsekvenser av programmens genomförande men bedömningen av just miljöpåverkan är otillräcklig. Vidare anser Miljöpartiet att miljöbedömningen inte tillräckligt tydligt beskriver hur relevanta miljö kvalitetsmål och dess måluppfyllelse beaktas. Se fullständig skrivelse på v:	Hållbarhetsbedömningen baseras på en omfattande nulägesbeskrivning och bedömningsprocessen har genomsyrat hela processen. Hållbarhet är grunden för hela programarbetet. Bedömningen har visat att om vi genomför föreslagna strategier så får vi en mer hållbar tillväxt. Den största konflikten är mellan förtätning och behovet av grönska, ren luft och bullerfria miljöer. Detta kommer att förstärkas i konsekvensbeskrivningen.	Konflikten förtätning-grönska, luft, buller förstärks i konsekvensbeskrivningen.	Miljöpartiet de gröna i Luleå
A		Gemensamt för alla program är också att det saknas ett genusperspektiv. Det är en stor brist mot bakgrund av att det råder ett stort och växande glapp när det gäller unga kvinnor/unga män, men även i yngre medelålder. Många problem, bland annat just att det finns ett kvinnounderskott i Luleå, nämns i nulägesbeskrivningarna men följs aldrig upp. Se fullständig skrivelse på v:	Genusperspektivet är ett av de perspektiv i begreppet "alla jämlika" som ska genomsyra all verksamhet. Insatser för en bred och växande arbetsmarknad syftar till att skapa en robust och attraktiv arbetsmarknad för både kvinnor och män.	2013-03-14	Miljöpartiet de gröna i Luleå

A, D, E, F		<p>1) Ett problem med att visionen och översiktsplanen är uppdelad i olika mer eller mindre fristående program är att det är svårt att få en överblick. Det är inte sällan man får bläddra febrilt i flera olika program i försök att hitta en viss fråga. Vi anser också att en helhetlig andemening eller känsla i det kommunen ska sträva mot saknas, både när det gäller stadsplanering i ett brett perspektiv (hur får vi människor att trivas, känna sig trygga, glada och kreativa?) men också gällande den vision som programmen faktiskt utgår ifrån. På samma sätt som programmen konkretiserar visionen bör visionen genomsyra programmen.</p> <p>En del i denna problematik är att någonting kan uttryckas i ett program men inte gå igen i övriga program - ett konkret exempel är när det i program A tydligt framgår att "Barnperspektivet ska beaktas i allt beslutsfattande inom samtliga kommunala verksamheter", medan det i många övriga program finns stora brister när det gäller just det framtida barnperspektivet, som exempelvis i program D.</p> <p>Energifrågan berörs i flera program i alla fall vikten av energieffektivisering och behovet av att fasa ut fossila bränslen det är bra. Men det är även här svårt att hitta en tydlig och samlad bild av kommunens vad kommunen vill, som man kan se i en energiplan / energiprogram. Vi saknar också en skrivning som berör fullmäktiges budget beslut 2012. Där slår vi fast att kommunen ska sträva mot 100% förnyelsebar energi.</p> <p>Under rubriken 100% förnyelsebart står det punktat</p> <ul style="list-style-type: none"> • En strategiplan tas fram för hur man går vidare med förnyelsebara bränslen i kommunen, där biogas och förnyelsebar el är bärande delar. Planen ska redovisa hur vi går vidare med steg två den komposterbara fraktionen, eventuella samarbeten med andra aktörer/kommuner, hur mycket av biogasen som ska gå till bussar respektive övriga fordon. 	Vi håller med om att materialet är svårt att överblicka, och detta planerar vi att lösa genom bättre digital sökbart efter det att programmen är beslutade. Alla ska vara delaktiga i samhällsbyggandet, vilket även inkluderar barnperspektivet. I program D - Plats för mer står det att den totala användningen av fossila bränslen ska halveras under kommande 20 år. Aktiviteterna i punktlistan har stöd i programmet. Vi gör dock ett förtydligande om Luleå kommuns ansvar som organisation.	förtydligande om Luleå kommuns ansvar som organisation.	Miljöpartiet de gröna i Luleå
A, D, E, F		Den verklighetsbild som målas upp av framtiden är också generellt sett väldigt positiv och det saknas ett helhetsperspektiv på framtidens klimatförändringar och vad som bör göras för att på bästa sätt hantera den problematiken. Förvisso bör en vision aldrig bli dystopisk men att vi framöver kommer att behöva hantera en ökad problematik gällande nederbörd, drivmedel, livsmedel med mera är att betrakta som ett faktum, också i vår del av världen. Se fullständig skrivelse på v:	Program D - Plats för mer talar om helhetsperspektivet utifrån kommunens rådighet. Bedömningarna har gjorts utifrån ett 8-20-årsperspektiv.		Miljöpartiet de gröna i Luleå
A		Miljöpartiet anser att program A har stort fokus på barn, ungdomar och unga vuxna. Detta är förvisso viktigt, men personer 60+ och tillgängligheten för personer med funktionshinder glöms bort. Det står heller inte mycket om hur Luleå ska arbeta med integration framöver. Se fullständig skrivelse på v:	Program A - Alla jämlika riktar sig till alla, den enda prioriterade gruppen är barn och unga.	2013-03-14	Miljöpartiet de gröna i Luleå
A		Målen och indikatorerna är generellt sett tämligen diffusa och/eller få. Området är "mjukt" och kvalitativt vilket innebär att det är problematiskt att utvärdera, men det kommer att bli ännu svårare att arbeta om det inte finns tydligare ramar från början. Se fullständig skrivelse på v:	Samtliga indikatorer ska brytas ner för kön och andra grupper för att mäta jämlikhet. För varje vald indikator finns specifika frågeställningar tydliggjorda.	2013-03-14	Miljöpartiet de gröna i Luleå
A	Start och uppväxt för alla	Vi ser positivt på att arbetet med barn och unga ska samordnas och bedrivs utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men detta bör ju gälla all social verksamhet. Finns det med någonstans? Se fullständig skrivelse på v:	Noterat	2013-03-14	Miljöpartiet de gröna i Luleå
A	Start och uppväxt för alla	Vi förhåller oss också något kritiska till att det ska utvecklas en "systematik för att följa barn och ungas utveckling". Tanken är väl att skolan ska se till utbildning, skolhälsovården till psykisk och fysisk hälsa etc. Vi tror att det finns en systematik, men att det saknas personal och vuxna. Det nämns också längre ner att det behövs fler närvarande vuxna, vilket är bra, men vi tror inte det behövs mer systematik och administration - dock behövs, för att få en större helhetssyn, en bättre samverkan, vilket också poängteras. Se fullständig skrivelse på v:	Noterat	2013-03-14	Miljöpartiet de gröna i Luleå
A	Alla ungas väg till arbete	Biblioteken nämns på s. 33 som en viktig del vilket är bra, men här saknas konkreta satsningar; ska de byggas ut, behövs det fler bibliotekarier? Ett sådant konkret mått för att följa upp satsningen är att det (i enlighet med gällande lag) finns en god tillgång till bibliotek vid alla skolor i Luleå kommun. Se fullständig skrivelse på v:	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter	2013-03-14	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter Miljöpartiet de gröna i Luleå

A, B	Mer rörelse och rekreation	Det är väldigt svårt att skapa möten eller mötesplatser, det går bara att underlätta för dem och stimulera för dem. Folk väljer själva var de möts. Det är dock viktigt att det finns utrymme för spontana möten människor emellan över etniska gränser och generationsgränser. (Ett konkret förslag som är på idéstadiet vid fritidsgården i Råneå är att anlägga en BDx-bana eller liknande med en ramp som är så hög att det går att använda baksidan på den som klättervägg. Placera sedan en boulebana och en grillplats i anslutning till fritidsgården och cykelrampen så har vi en mötesplats där unga och gamla oavsett ålder och etniskt ursprung kan samlas.) Det behöver inte alltid vara så väl tillrättat - huvudsaken är att möjligheten finns och att det finns tillgänglighet till ytor för spontanidrott/sport/lek. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöder principellt program B - Rum för möten. Detaljer som specifika projekt etc hanteras dock inte på programnivå.	2013-03-13		Miljöpartiet de gröna i Luleå
A, B	Alla ungas medskapande, Fler tillsammans	Det är också en aning udda att flera olika program tydliggör vikten av digitala mötesplatser, utan att tydligt anlägga ett kritiskt perspektiv. Exempelvis nämns aldrig att 1,5 miljoner svenskar står helt eller delvis utanför internet idag. När det gäller reell möjlighet att koppla upp sig bör det även utanför hemmet, exempelvis på caféer, finnas wifi - inte minst för studenter och turister för att de ska trivas i stan och lätt få tillgång till information. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöder program B - Rum för möten och program A - Alla jämlika vänder sig till alla. Kommunen ska verka för att alla ska ges likvärdiga förutsättningar för att kunna använda digitala verktyg.	2013-03-13	Kompletera under Fler tillsammans.	Miljöpartiet de gröna i Luleå
B	Fler tillsammans	En idé är att utnyttja skol- och fritidslokaler mer effektivt för annan verksamhet där olika föreningar kan hyra in sig på ett enkelt sätt när lokalerna står tomma. Det är också möjligt att tillvarata alla bostadsområdets olika förutsättningar att göra lokala mötesplatser på innergårdarna i samarbete med respektive bostadsbolag eller bostadsrättsförening. Det finns många goda idéer som stupar på att det inte finns ekonomiska förutsättningar för att genomföra dessa, eller att man inte vet vem man skall vända sig till med sin idé. Se fullständig skrivelse på v:	Kommunen vill skapa förutsättningar och uppmuntra aktiviteter och effektivt nyttjande av lokaler. När det gäller bostadsbolag, bostadsrättsföreningar och deras mötesplatser, så ligger dessa utanför kommunens rådighet.	2013-03-12		Miljöpartiet de gröna i Luleå
B	Vilja uppleva	Miljöpartiet är inte heller positiva till ytterligare "en arena som klarar stora arrangemang/evenemang". Vi anser att det som behövs är småscener, där små lokala kulturinitiativ (det som levandegör en stad) kan verka. Vad är det för typ av artist som fyller en stor arena? Inte majoriteten av en stads kulturutövare. Dessa behöver dock också någonstans att nå ut. Med fler stora arenor riskerar kommunen att ytterligare bidra till en likriktning och dessutom kommer kommunen att gå back eftersom det är svårt att fylla arenor av det slaget medan underhåll alltid kostar. Det är bättre att istället på allvar ta i de svåra frågorna gällande att fördela pengar till kulturen istället för att satsa allt på en arena. Se fullständig skrivelse på v:	Program B - Rum för möten föreslår att det ska finnas en arena som klarar stora arrangemang, och menar då en utomhusarena, vilket behöver förtydligas. För kulturlivet har dock även de små och mellanstora arenorna stor betydelse. Det står också i program B att det är viktigt att förbättra informationen om vilka arenor som finns och hur man kan få tillgång till dem.	2013-03-12, 2013-03-18	Noteras, kommer att omformuleras.	Miljöpartiet de gröna i Luleå
B		Många av de punkter som kommunen vill arbeta med i detta program är väldigt diffusa och likaså indikatorerna. Hur främjas t. ex. "bildningssträvanden och eget skapande" - och hur ska detta mätas? Kulturdelen är överlag tämligen visionslös och även om det är bra med ett barnfokus finns det annan typ av kultur som hade behövt större utrymme. Se fullständig skrivelse på v:	Noteras, och frasen om "bildningssträvanden och eget skapande" kommer omformuleras.	2013-03-12, 2013-03-18	Noteras, kommer att omformuleras.	Miljöpartiet de gröna i Luleå
C		Liksom i program D med flera program anser Miljöpartiet dock att programmet och miljöbedömningen bör innehålla en bättre beskrivning av nuvarande förutsättningar (miljöförhållanden) samt hur planen påverkar dessa. Bland annat bör beskrivning göras av luftkvaliteten (överskriden miljökvalitetsnorm), den höga exploateringsgraden av fastlandskusten, den fortgående förlusten av byggnader med höga kulturvärden m.m. Dessa förutsättningar sätter rammar för kommunens utveckling och bör beskrivas eftersom det i stor grad avgör hur programmet/översiktplanen ska utformas. Se fullständig skrivelse på v:	På programnivån är åtgärderna relativt generellt hållna varvid att bedömning också blir övergripande. För åtgärderna i nästa planeringskede måste hållbarhetsbedömning.	2013-03-18		Miljöpartiet de gröna i Luleå
C, D	Rätt plats för arbete, Livet vid vattnet	Greppet att göra en strategisk hållbarhetsbedömning som alternativ form av miljökonsekvensbeskrivning (MKB) anser Miljöpartiet är nytänkande men bedömningen av programmets miljöpåverkan inom denna är otillräcklig. En miljöbedömning av några relativt konkreta åtgärder i programmet anser vi saknas. T.ex. bör det beskrivas hur miljöförhållandena påverkas av de tre större framtida exploateringsområdena på centrumhalvön (Skutviken/Robertsvik, Östra stranden, Södra hamn), vad innebär detta med avseende på bland annat luftkvalitet, buller, stadsbild m.m.? Det bör även utredas vilken miljöpåverkan den utökade skärgårdstrafiken kan leda till. Se fullständig skrivelse på v:	På programnivån är åtgärderna relativt generellt hållna varvid att bedömning också blir övergripande. Hållbarhetsbedömningen ses över. För åtgärderna i nästa planeringskede måste hållbarhetsbedömning också göras.	2013-03-11		Miljöpartiet de gröna i Luleå

C	Livet vid vattnet	Hur ett mer enhetligt transportsystem för skärgården ska utvecklas bör också finnas med i programmet. För att öka tillgängligheten i skärgården bör det utredas om LLT ska vara huvudman för turbotrafiken och vara huvudman för upphandlingen av båt- svävare- helikoptertrafik till och från öarna för åretruntrafik. Som ett led i det bör man titta på om biljettsystemet skall vara samma som LLT använder och LLT-kortet skall fungera som ett av betalningsmedlen. Vid en ökad turtäthet och en förenkling att ta sig till och från skärgården ökar man tillgängligheten både för besöksnäringen och underlättar för att fler åretrunboende bosätter sig ute i skärgården. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stödjer program C - Kuststaden Luleå. Detaljer hanteras i nästa planeringsskede. Ambitionen är att till sommaren 2013 ha ett samma biljettsystem som LLT. Pga av bristande teknik har det tagit två år att få lösningen att fungera. Huvudmannaskapet kommer att diskuteras i det fortsatta arbetet.	2013-03-11		Miljöpartiet de gröna i Luleå
C	Levande stadsliv	Vid förtätningen av bebyggelsen i centrumhalvön bör följande beaktas: I stället för att ta befintliga marktytor i anspråk för parkeringsplatser bör möjligheten undersökas att lägga på våningar på existerande parkeringshus, exempelvis P-huset Karpen. De nya våningsplanen kan öronmärkas för boende på centrumhalvön som permanent parkering. Idag finns ett stort behov av parkeringsmöjligheter för boende och det lär inte minska vid en förtätning av bostadsbeståndet även om trafiken i centrum på sikt skall minskas. De boende på centrumhalvön behöver någonstans att ställa bilen när den inte används och står den i ett P-hus en bit bort från bostaden så känns behovet av att använda bilen mindre än om den står på en P-ruta utanför porten. Se fullständig skrivelse på v:	I en trafikutredning för centrum och i en ny parkeringsstrategi kommer frågan om biltrafiken att beaktas. Synpunkten stöds principiellt av program C - Kuststaden Luleå.	2013-03-11		Miljöpartiet de gröna i Luleå
C	Levande stadsliv	Miljöpartiet tycker det är bra att Grönstruktur behandlas under eget stycke. Naturområden inom tätorterna är viktiga för människors hälsa, biologisk mångfald och för ekosystemtjänster, som t.ex. klimatanpassning av städer och tätorter genom hantering av dagvatten och rening av luft. Däremot anser vi det bör framställas mer konkret och precist hur grönstrukturstråken ska bevaras och utvecklas i staden. Kartan på sidan 62 redovisar förekomsten av grönområden i dagsläget. En motsvarande karta bör göras där det framgår hur grönstråken (t.ex. i de tre större framtida exploateringsområdena) ska utvecklas. Detta skulle lämpligtvis göras i ett grönstrukturprogram. Därför föreslår Miljöpartiet att ytterligare en åtgärd läggs till: Upprätta ett grönstrukturprogram. Se fullständig skrivelse på v:	Kommunens benämning på "grönstrukturprogram" är grönplan. Synpunkten stöds av intentionerna i program C - Kuststaden Luleå. Vikten av att även utveckla det vita och det blå ska också beaktas i utvecklingen av staden.	2013-03-11		Miljöpartiet de gröna i Luleå
C	Levande stadsliv	Vid om- och tillbyggnad får inte personer med olika funktionsnedsättningarglömmas bort utan centrumhalvön skall göras tillgänglig för alla medborgare. Se fullständig skrivelse på v:	Program C - Kuststaden Luleå gäller för alla. Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå.	2013-03-11		Miljöpartiet de gröna i Luleå
C	Levande stadsliv	Miljöpartiet ser mycket positivt på att arkitektur och kulturmiljö lyfts fram i ett eget stycke. Vi anser att de båda åtgärderna "Upprätta en arkitekturstrategi..." och "Bevara värdefulla byggnader och kulturmiljöer i centrum" är mycket bra. Däremot tycker vi det även borde stå att ett kulturmiljöprogram ska tas fram. Dagens samhällsutveckling har ofta en negativ påverkan på bebyggelse och kulturlandskap; program och strategier för tillvaratagande och utveckling av kulturhistoriska värden ger underlag för att i den fysiska planeringen hantera dessa frågor. Därför föreslår Miljöpartiet att ytterligare en åtgärd läggs till: Upprätta ett kulturmiljöprogram. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten beaktas.	2013-03-18	Lägg till text.	Miljöpartiet de gröna i Luleå
C	Levande stadsliv	1) Under stycket Utveckling och förtätning anges på sidan 50 att "Inom rutnätsstaden ska förhållningssättet fortsättningsvis vara 4-5 våningar och efter en särskild prövning kan maximalt 10-12 våningar tillåtas för enskilda projekt." Vad innebär "särskild prövning"? Så är det väl även i dagsläget, att detaljplaner prövas från fall till fall? 2) På sidan 52 redovisas tre större framtida exploateringsområden där högre bebyggelse kan komma att tillåtas. Miljöpartiet tillstyrker dessa och bedömer att de bör vara lämpliga att ha hög exploateringsgrad men att effekterna av detta bör utredas bättre (se ovan). 3) Däremot anser vi att det även bör redovisas vad som gäller för bebyggelsen inom de delar av centrumhalvön som varken ingår i rutnätsstaden eller i de tre utpekade exploateringsområdena, t. ex. Varvet och Östermalm. Vilka byggnadshöjder bör gälla på Varvet? Hur säkerställs karaktären av "trädgårdsstad" på t.ex. Östermalm? Miljöpartiet anser att höga byggnadshöjder ej bör tillåtas på t.ex. Varvet och vid vattnet väster om Gültzau (väster om kvarteret Svanen), eftersom det skapar en barriär gentemot vattnet för närboende och allmänheten. Se fullständig skrivelse på v:	1) Så är det i princip i dagsläget. Men det är bra att förtydliga att det är under en särskild prövning som högre exploateringar är möjliga att genomföra. Synpunkten medför inga förändringar. 2) Instämmer, noteras! 3) Det blir svårt att bli så detaljerade gällande rimliga hushöjder för övriga områden i centrum. Åtminstone i denna utredning. På ex Gültzaudden finns gällande detaljplan som reglerar karaktären relativt hårt. Det är också föga troligt att projekt med högre exploateringsgrad dyker upp på Gültzaudden eller Östermalm, och det är lättare att argumentera emot detta i dessa delområden. Delar av Varvet är lämplig för högre exploateringar. Synpunkten beaktas ej.	2013-03-18		Miljöpartiet de gröna i Luleå

C, D	Levande stadsliv	Miljöpartiet tycker att det är positivt att framhålla Centrumhalvön för handel framöver, så som det står under Levande stadsliv: "Centrumhalvön ska vara en levande stadskärna och navet för handel och möten." Men som utvecklingen sett ut den senaste tiden så har livsmedelshandeln i centrum minskat till förmån för storköpen utanför stan. Det är en oroande utveckling. Därför är det viktigt att värna livsmedelshandeln i centrum och inte tillåta en utökning av dagligvaruhandeln i externa handelsområden som storheden. Se fullständig skrivelse på v:	Program C - Kuststaden Luleå vill utveckla handeln i centrum. Program D - Plats för mer innefattar utvecklingen av handeln i Luleå. Synpunkten stödjer principiellt programmen. Branscher inom handel utvecklas till största del av privata aktörer.	2013-03-11		Miljöpartiet de gröna i Luleå
C	Levande stadsliv	Miljöpartiet tycker att det är positivt det som står i brödtexten i program C vad det gäller kollektivtrafik och gång och cykel. Men vi saknar tempo. I det som kommunen lovar att göra fram till 2020 finns för få objekt på förbättringar för gång och cykel utpekade. Här vill vi se en skärpning. Det kommer att vara en konkurrensfördel för att få människor att vilja bo här, om kommunen har en genomtänkt cykelplan och ett väl utbyggt cykelnät inte bara till centrum utan också i centrum. Vi vill dessutom föreslå cykelparkering inomhus i eller i anslutning till det planerade nya resecentrat. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds principiellt av program C - Kuststaden Luleå. I föreslagen parkeringsstrategi kommer cykelparkering särskilt att beaktas.	2013-03-11		Miljöpartiet de gröna i Luleå
D	Klara av förändring	Miljöpartiet saknar även här helhetsperspektiv och visioner för hur Luleås "anda" ska vara. Vad är det som gör att folk vill flytta hit och bo här? Hur får vi hit kreativa, intiativrika människor? Vad definierar staden, kommunen? Dessutom är vissa av målen väl otydliga, t. ex. "prioritera återanvändning före återvinning" (s. 20) - det är ett ganska stort jobb, i alla fall om människor ska inkluderas i detta. Ett grundläggande problem är givetvis dessutom att det finns för få bostäder i nuläget. Idag 13 februari har Lulebo en ledig lägenhet i centrum, sex lägenheter i ytterområdena och en lägenhet i Råneå - ett ganska normalt utbud hos Lulebo. Hur detta ska lösas bör lyftas fram ytterligare. Se fullständig skrivelse på v:	I både vision, riktningar och programmens strategiområden beskrivs "anda" och viktiga kvaliteter för Luleås utveckling. Att prioritera återanvändning håller vi med är svårtolkad, det beskrivs i principerna men punktsatsen tas bort.		Punktsatsen tas bort från punktlistan.	Miljöpartiet de gröna i Luleå
D		Miljöpartiet anser även att programmet brister i att det inte beskriver dess påverkan på miljön på ett tillräckligt tydligt sätt. Programmet och miljöbedömningen bör innehålla en bättre beskrivning av nuvarande förutsättningar (miljöförhållanden) samt hur planen påverkar dessa. Bland annat bör beskrivning göras av luftkvaliteten (överskriden miljökvalitetsnorm), vattenkvaliteten (beskrivning av vattenförekomsterna), den höga exploateringsgraden av fastlandskusten, bristande service på landsbygden, flygverksamheten m.m. Dessa förutsättningar sätter ju ramar för kommunens utveckling och bör beskrivas eftersom det i stor grad avgör hur programmet/översiktsplanen ska utformas. Se fullständig skrivelse på v:	Hållbarhet är grunden för hela programarbetet. Bedömningen har visat att om vi genomför föreslagna strategier så får vi en mer hållbar tillväxt. Den största konflikten är mellan förtätning och behovet av grönska, ren luft och bullerfria miljöer. Detta kommer att förstärkas i konsekvensbeskrivningen. Flera av aspekterna som Miljöpartiet nämner hanteras mer specifikt i områdesrekommendationerna.			Miljöpartiet de gröna i Luleå

D		<p>I programmets Bilaga 3 – Beskrivning av konsekvenser, beskrivs övergripande konsekvenser av programmets genomförande. Greppet att göra en strategisk hållbarhetsbedömning som alternativ form av miljökonsekvensbeskrivning (MKB) anser Miljöpartiet är nytänkande men anser bedömningen av programmets miljöpåverkan inom denna är otillräcklig. Några relativt konkreta åtgärder i programmet anser vi saknas. Till exempel bör det beskrivas hur miljöförhållandena (vattenkvaliteten) påverkas av åtgärden att bevara innerfjärdarnas karaktär som öppna vattenspeglar (sid. 56). Dessa öppna vattenspeglar upprätthålls i dagsläget m.h.a. ett par dammar. Dessa dammar bidrar till att vattenkvaliteten ej uppnår god ekologisk status (miljökvalitetsnormen nås ej i några vattenförekomster). Denna åtgärd står därmed också i strid med det som anges för Porsön i Områdesrekommendationerna (sid. 13): ”Inga åtgärder eller verksamheter som riskerar Björnsbyfjärdens eller Björkskatafjärdens ekologiska och kemiska status ska tillåtas”. Ett annat exempel är utpekandet av det yttre handelsstråket. Vilka eventuella positiva och negativa effekter har det på t. ex. luftkvalitet, klimatpåverkande utsläpp, buller?</p> <p>Vidare anser Miljöpartiet att miljöbedömningen inte tillräckligt beskriver hur relevanta miljökvalitetsmål beaktas. Programmet bör betydligt mer ingående beskriva hur åtgärderna i programmet påverkar miljökvalitetsmålen och deras måluppfyllelse. För exempelvis miljökvalitetsmålet Frisk luft står det: ”Positiv inverkan genom övergripande strategier för närhet och förtätning”. Men övergripande strategier för förtätning innebär inte nödvändigtvis att problemet med dålig luftkvalitet på centrumhalvön minskas. Den nämnda trafikutredningen borde ha färdigställts innan programmet tagits fram, för att därmed utgöra underlag till bedömningar av denna typ. För Levande sjöar och vattendrag anges ”Positiv inverkan genom övergripande strategier för fler skyddade områden”. Detta anser vi är otillräckligt då det exempelvis inte beskrivs hur den ekologiska och kemiska statusen påverkas av programmet (inte minst med tanke på problematiken med innerfjärdarna). Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Innerfjärdarnas ekologiska status beror bl a på att de ligger i en urban miljö. Program D - Plats för mer menar att inga åtgärder som försämrar kvaliteten ska göras. Programmet är tydlig kring att externhandels utveckling ska begränsas till det redan existerande yttre handelsstråket. Detta för att begränsa negativa miljökonsekvenser. Konflikten mellan förtätning och behovet av grönska, ren luft och bullerfria miljöer kommer att hanteras tydligare i konsekvensbeskrivningen.</p>	Miljöpartiet de gröna i Luleå
D	Bästa boendet	<p>Miljöpartiet anser att barnperspektivet bör lyftas fram mer i programmet. Vi anser även att man borde fokusera mer på trygga och säkra boendemiljöer. För att göra detta har vi ett förslag på ytterligare ett stycke under kapitlet ”Bästa boendet”. Det kunde förslagsvis heta ”Trygga bostadsområden” och ett par förslag på åtgärder under detta: ”- Prioritera bilfria gator vid planering av nya bostadsområden; - Ökad hänsyn till barnen vid samhälls/detaljplaneringen (alternativt – Utföra barnkonsekvensanalyser vid all fysisk planering/upprättandet av detaljplaner)”. Ytterligare åtgärder inom detta borde kunna framarbetas. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Alla ska vara delaktiga i samhällsbyggandet, vilket även inkluderar barnperspektivet.</p>	Miljöpartiet de gröna i Luleå
D	Klara av förändring	<p>Miljöpartiet tycker det är bra att det lyfts fram åtgärder om värdefull odlingsmark. Vi anser dock att det även bör stå att kommunen ska arbeta mer strategiskt med detta problem. Arealen odlingsbar jordbruksmark minskar, konkurrens från annan markanvändning påverkar arealen odlingsbar jordbruksmark. Utan insatser för att aktivt bevara den odlingsbara jordbruksmarken kommer sannolikt arealen även fortsättningsvis att minska. I ett strategiskt dokument skulle frågan kunna belysas bättre och mer ingående, bland annat genom att kartera värdefull odlingsmark samt peka ut områden som bör bevaras för det ändamålet. Miljöpartiet föreslår därför att ytterligare en åtgärd läggs till: Upprätta ett program eller strategi angående bevarande av värdefull odlingsmark. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Vi gör bedömningen att säkra odlingsbar jord genom att inte exploatera är den viktigaste åtgärden.</p>	Miljöpartiet de gröna i Luleå
D	Mer stad på samma yta	<p>Åtgärdsförslagen under kapitlet Mer stad på samma yta anser Miljöpartiet är bra och relevanta. Däremot anser vi att det bör redovisas tydligare vad detta har för effekter på till exempel grönområden, buller, byggnader och boendemiljöer med höga kulturmiljöer, stadsbilden m.m., samt hur kommunen ska se till att dessa värden inte drabbas. Dessa frågor har åtminstone i viss grad utretts för centrum i Program C men saknas i stort sett för staden i övrigt. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Konflikten mellan förtätning och behovet av grönska, ren luft och bullerfria miljöer kommer att hanteras tydligare i konsekvensbeskrivningen.</p>	Miljöpartiet de gröna i Luleå
D		<p>Miljöpartiet föreslår i vårt yttrande till program C att det bör stå att det ska tas fram ett Grönstrukturprogram samt ett Kulturmiljöprogram; dessa bör så klart behandla hela kommunen, inte bara stan. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>En plan för de gröna miljöerna ska tas fram enligt programmen. En inventering ska göras av kulturmiljöer.</p>	Miljöpartiet de gröna i Luleå
D		<p>Åtgärderna under stycket Handel anser de är bra men bör kompletteras med en åtgärd om gång- och cykelvägar i det yttre handelsstråket, förslagsvis: ”Säkerställa trygga gång- och cykelvägar i tillräcklig omfattning i det yttre handelsstråket.” Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Detta finns i områdesbeskrivningen för det yttre handelsstråket</p>	Miljöpartiet de gröna i Luleå

E		<p>I detta program, men också i fler av de övriga, saknar Miljöpartiet ett bredare perspektiv på framtida utmaningar.</p> <p>Ett exempel: på sidan 14 (Trender och Utmaningar) kan man läsa att Sveriges och EU:s klimatmål om minskad klimatpåverkan bidrar till ökade produktions- och transportkostnader vilket anses som en utmaning. Inte att klimatförändringen i sig kommer att vara en stor utmaning för såväl näringslivet som samhället i stort, där ökade produktion- och transportkostnader bara en del. Skrivningen ger uttryck för att försöken att politiskt begränsa klimatförändringen är problemet - inte klimatförändringen i sig, vilket ger fel fokus. Här vill vi se en annan skrivning. Däremot är det helt riktigt att regioner som inte kan erbjuda alternativa (t.ex. spårbundna) transportlösningar riskerar att få en försämrad konkurrenskraft då priset på fossila bränslen ökar.</p> <p>Under rubriken Trender och Utmaningar bör det också tydliggöras vilka faktorer som faktiskt driver på råvarupriserna och vilka utmaningar/möjligheter det kommer att medföra för vårt län. Det är inte bara priset på råolja som stiger utan också efterfrågan på mineraler och alternativ till olja. På sikt också tillgången till jordbruksmark och rent vatten. Vad får det för konsekvenser? Hur rustade är vi inför ett ökat exploateringstryck ur flera aspekter? Hur robust och väl utbyggd är vår infrastruktur i det sammanhanget när vi både står inför utmaningen av en ökad efterfrågan på transporter och ett förändrat klimat som kan medföra stora störningar i form av extremt väder? Hur säkrar vi våra ekosystemtjänster för framtiden? Vilka påfrestningar kommer samhället och vi som enskilda individer att ställas inför? Vad är viktigast om olika näringar, olika utvecklingsscenarier ställs mot varandra? Det behövs en tydligare problemformulering kring det ekologiska systemets gränser. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>För Luleåregionen är bedömningen att ökade produktions- och transportkostnader är den största utmaningen. Ökade produktions- och transportkostnader är delvis ett politiskt svar på klimatförändringarna. Klimatförändringen i sig kommer att ha mindre betydelse för Luleåregionen än andra delar av Europa. När det gäller etableringar och transporter är Norrbotniabanan en viktig faktor för att regionen ska vara rustad och mer konkurrensneutral. Frågan om Norrbotniabanan och infrastruktur/transporter behandlas i program F - Resor och transporter och D - Plats för mer. Hållbar utveckling med de tre perspektiven genomsyrar programarbetet och har inte ställts mot varandra.</p>		Miljöpartiet de gröna i Luleå
A,B,C,E,F		<p>Miljöpartiet saknar också ett helhetsgrepp på universitetets betydelse för Luleå och vice versa, något som blir en naturlig parallell till frågeställningarna i föregående stycke. Det krävs fler kunskapsområden än bara de inom teknik för att klara den utmaningen. Vi måste ha goda kunskaper inom såväl naturvetenskap som samhällsvetenskap och humaniora för att förstå och kunna motstå påfrestningar. Vi behöver bli duktiga på att tolka framtida behov och bygga kompetens för förändring. Det kräver en helhetssyn, inte bara spetskompetens inom området teknik. Det är någonting vi vill framhålla och något som borde genomsyra hela program E. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Nulägesbeskrivningen för program E - Ledande nordlig region kompletteras med ett stycke kring LTUs betydelse för regionen. I program E finns ett flertal förslag till samverkan och aktiviteter som syftar till Luleå ska kunna dra nytta av möjligheterna som ett universitet ger.</p>	Komplettering av text.	Miljöpartiet de gröna i Luleå
E	Entreprenörskap	<p>I programmet saknar Miljöpartiet ett tydligt och brett fokus på kreativa näringar. Ett förslag är att under rubriken Entreprenörskap nämna "kreativa näringar" som exempel inom "en bredd av branscher". Ett tillägg bör också göras om att stärka branscher som är attraktiva för kvinnor. Luleå kommun skulle också kunna verka för att universitetet breddar sitt utbud av utbildningar i kommunen. Dock är lösningen inte enbart att verka för att bredda utbudet av utbildningar, frågan är mer komplex än så. Sjuksköterskeutbildningen t. ex. kommer att få 20 nya platser, men bör vi verkligen verka för att alla som börjar där är kvinnor? Snarare att det så att det behövs en satsning på att generellt inom alla typer av företag och verksamheter arbeta med genusfrågor. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Begreppet upplevelsenäringar innefattar områdena besöksnäring samt kulturella och kreativa sektorn och är en av sex prioriterade tillväxtområden. Vi har valt att prioritera ett antal branscher som är viktiga för regionens utveckling och inom dessa branscher behövs både män och kvinnor. Sedan behövs även andra branscher som exempelvis offentlig förvaltning, och insatser inom dessa är inte uteslutna.</p>		Miljöpartiet de gröna i Luleå
E, B	Entreprenörskap	<p>Även här, liksom i övriga program där kultur berörs, saknas en helhetssyn på kultur och kulturbegreppet. Dessutom saknas en bredare syn på livslångt lärande och informationskompetens. Om vi beaktar EU:s nyckelkompetenser för livslångt lärande är det mycket som lämnas därhän, framförallt gällande det som kallas digital kompetens samt lära att lära och som inkluderar sådant som att förstå komplexa problem och förhålla sig källkritisk. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>I program E - Ledande nordlig region är fokus på tillväxt och ökad sysselsättning inom de kulturella och kreativa näringarna. En av principerna under Teknik och innovation revideras med den bredare termen digital kompetens (Luleås skolor ska vara en nationell förebild när det gäller matematik, teknik, naturvetenskap och digital kompetens). Program B syftar bland annat till att förutsättningarna för både kulturkonsumenter och de kreativa näringarna förbättras.</p>	Revidering i program	Miljöpartiet de gröna i Luleå

E	Teknik och innovationer	Miljöpartiet håller alltså med om det som står om könsskillnader under kapitlet Teknik och innovationer men förutom att locka fler kvinnor till teknikområdet anser vi också att männens utbildningar och yrkesval är strategiskt viktiga. Vi behöver fler manliga förebilder inom tidigare traditionellt ”kvinnliga” yrkesval. Vi behöver lära oss mer om könsroller för att förstå vad de har för påverkan på utvecklingen. Se fullständig skrivelse på v:	Arbetet för ökad jämställdhet är viktig, här har vi valt att under 8 år fokusera extra på insatser som lockar fler kvinnor till teknikområdet.		Miljöpartiet de gröna i Luleå
E	Teknik och innovationer	Därutöver anser Miljöpartiet inte att Luleå bör utöka sitt arbete med militär testverksamhet. Vidsel med ett övningsområde lika stort som Blekinge har varit en naturlig plats för militärtest och övningsverksamhet och Arvidsjaur har blivit ett test- och övningscenter för både militära och civila köldtester och militära övningar i subarktisk miljö. En näraliggande verksamhet finns alltså redan. Se fullständig skrivelse på v:	Luleå utgör genom F21 en nod för regionens test- och övningsverksamhet Här finns unika förutsättningar som regionen kan nyttiggöra.		Miljöpartiet de gröna i Luleå
F		I programmet saknas kollektivtrafikfrågorna kopplat till den regionala kollektivtrafikmyndigheten, som har ansvar för att regional kollektivtrafik. Se fullständig skrivelse på v:	Samråd med ansvariga för regional kollektivtrafik har genomförts under programmets framtagande. Programmet visar kommunens ställningstaganden, inte ansvarsfördelning och samverkan mellan olika aktörer vilket kommer i ett senare skede.		Miljöpartiet de gröna i Luleå
F		Alla är överens om att flygbränsletransporterna genom stan icke är önskvärda. Ett förslag på utredning av en pipeline från Uddebo bör tas med i programmet. Se fullständig skrivelse på v:	Utredning av pipeline har utförts och man konstaterade då att detta är för kostsamt.		Miljöpartiet de gröna i Luleå
F	Smarta resor och transporter	På sidan 27 föreslår vi att åtgärden om fördubblat antal resande med kollektivtrafik ändras till ”Aktivt arbeta för att fördubbla andelen resande med kollektivtrafiken i stads- och landsbygd.” Andel är mer relevant än antal. Se fullständig skrivelse på v:	Fördubblingsmålet till 2020 är ett nationellt mål som säger att antalet kollektivtrafikresor ska fördubblas, syftet i program F - Resor och transporter är att Luleå kommun ska ansluta sig till det målet. Det finns dock även ett mål i programmet om att andelen resor med cykel, kollektivtrafik och till fots ska öka till 50 % av det totala resandet i Luleå.		Miljöpartiet de gröna i Luleå
F	Framtida infrastruktur	I kapitlet Framtida infrastrukturer finns många förslag som ter sig omotiverade och som orsakar stora negativa effekter på bland annat natur- och friluftsvärden. Bland annat anges ett reservat för en parallell landningsbana på flygplatsen. Miljöpartiet ställer sig väldigt tveksam till om ett sådant behov verkligen finns. Det finns även avsatt reservat för Norrleden mellan Bensbyn och Hertsön. Detta vägförslag går rakt genom naturreservatet Ormberget -Herstölandet. Finns verkligen behovet av denna väg? Miljöpartiet anser även att vägförslaget Söderleden alternativ 2 (Gäddvik norra - bro över älven - väg 616) bör strykas. Det skär rakt genom det populära friluftsområdet vid niporna. Se fullständig skrivelse på v:	I kapitlet Framtida infrastruktur redovisas reservat för eventuellt framtida behov av mark -och vattenområden för kommunikationer. Andra aktörer som bl a Trafikverket har medverkat vid framtagande av vilka reservat som behöver behållas. Respektive objekt kommer att utredas och miljökonsekvensbeskrivas om de blir aktuella för byggnation.		Miljöpartiet de gröna i Luleå
F		I Bilaga 3 till Program F – Resultat av hållbarhetsbedömning, beskrivs övergripande konsekvenser av programmets genomförande. Greppet att göra en strategisk hållbarhetsbedömning som alternativ form av miljökonsekvensbeskrivning (MKB) anser Miljöpartiet är nytänkande men bedömningen är otillräcklig. Inte minst bör konsekvenser av de stora trafiksatsningarna som anges i kapitlet Framtida infrastrukturer utredas och redovisas. Grandenleden ser vi gärna som cykelväg men inte för biltrafik. Se fullständig skrivelse på v:	Vid fortsatt utredningar om dessa vägar kommer deras miljökonsekvenser att utredas.		Miljöpartiet de gröna i Luleå
D - omr.rek.		Om Svartöstan och Svartöberget står att bostäder och arbetsplatser ska prioriteras samt förtätning utredas. Vidare står det: ”Hänsyn ska tas till närheten till tung industri”. Miljöpartiet anser det bättre bör redovisas eventuella risker p.g.a. närheten till den tunga industrin, t.ex. försämrade luftkvalitet, explosionsrisk, gasutsläpp m.m. Se fullständig skrivelse på v:	I program D - Plats för mer anges att vi ska ta fram ett bättre underlag för att hantera risker.		Miljöpartiet de gröna i Luleå
D - Omr.rek.		Om Persön står bl.a. att jordbruk ska prioriteras. Miljöpartiet håller med om det men anser det bör utredas vilka eventuella effekter detta kan ha på vattenkvaliteten samt hur denna påverkan ska minimeras. Vattnet i Persöfjärden har problem med övergödning och försurning. Surstötter med mycket låga pH-värden har periodvis bl. a. lett till omfattande fiskdöd. Orsaker till problemet handlar delvis om en kombination av sura jordar, väderförhållanden samt verksamheter (bl. a. jordbruksåtgärder) i omgivningen. Persöfjärden når ej miljökvalitetsnormen för vattenkvalitet. Om detta står ingenting i dokumentet. Se fullständig skrivelse på v:	Vi kompletterar med en rekommendation för Persöfjärden.	Vi kompletterar med en rekommendation för Persöfjärden.	Miljöpartiet de gröna i Luleå

B	Vilja uppleva	Teknikens Hus är idag en väl använd mötesplats för skola, familjer, barnlediga föräldrar, studenter och grupper av vuxna från föreningsliv och näringsliv. Med Nya Teknikens Hus kommer denna roll att ytterligare förstärkas i en anläggning som blir ett av landets större science center. Teknikens hus kommer förstärkas genom följande: 1. Utveckling av befintliga utställningar och nya teman. 2. Mer plats för tillfälliga utställningar. 3. Nytt planetarium och kupolbiograf. 4. Attraktiv arena för LTU, näringsliv och organisationer. Sammantaget gör detta att Nya Teknikens Hus väl svarar mot förslaget om en ”större upplevelseattraktion som attraherar barnfamiljer och andra grupper med barnasinne”. Se fullständig skrivelse på v:	Teknikens hus är ett av Luleås viktigaste besöksmål, och ingår i Program B - Rum för möten (under Vilja uppleva) som en del av ett prioriterat upplevelsestråk mellan Världsarvet i Gammelstad och universitetsområdet.	2013-03-12, 2013-03-18	s.23 pkt 1 lägg till Teknikens hus efter LTU. Pkt 3. Bredare utbud av små och stora upplevelseattraktioner som attraherar barnfamiljer och andra med barnasinne.	Teknikens Hus
E	Teknik och innovationer	Lärande, fortbildning och folkbildning i teknik och naturvetenskap är Teknikens Hus huvuduppgift och med detta bidrar vi till såväl rekryteringen till Luleå tekniska universitet som till skapandet av goda skolor i regionen. I programförslagets nulägesbeskrivning pekas på flera samarbeten och projekt där Teknikens Hus har en viktig roll i skolutveckling, entreprenöriellt lärande, lärarfortbildning etc. Med Nya Teknikens Hus kommer denna roll att ytterligare förstärkas och ungas delaktighet samt entreprenörskap och innovation kommer att genomsyra verksamheten. Åtgärder: 1. Utökad länsverksamhet. 2. Fritidsverksamhet. 3. Utställningsproduktion och vandringsutställningar. Teknikens Hus fortsätter att fortbilda och inspirera lärare och elever. Med Nya Teknikens Hus vidareutvecklar vi vår roll som plattform för samverkan mellan skola och näringsliv, stärker det entreprenöriella lärandet och bidrar till en ledande nordlig region. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stödjer program E - Ledande nordlig region.			Teknikens Hus
A, E		Ge ungdomarna ett jobb genom att sänka pensionsåldern för de anställda i kommunen. (FB)	Noterat. Insatser för ungas inträde på arbetsmarknaden är prioriterade.	2013-03-14		Privatperson
F		Tram system. Get rid of all busses. (FB)	God kollektivtrafik är en viktig fråga i program F - Resor och transporter. Viktiga faktorer i nuläget är dock turtäthet, genlinjesträckning, god framkomlighet m.m. och detta kan uppnås även med busstrafik.			Privatperson
D	Klara av förändring	Något Luleå skulle behöva är biogas. (FB)	Synpunkten stöds av programmen.			Privatperson
C	Livet vid vattnet	En bra satsning är att skaffa en bastudagbok 2.0 i varje kommunalt ägd bastu i den ljusa skärgården. (FB)	Noteras.	2013-03-11		Privatperson
B	Mer rörelse och rekreation	Varför inte ordna utomhusbad på Hertsön... Vi måste åka så långt på sommaren för att bada. Hertsön är ju ett stort område och det bor ju 7000 personer minst och många barnfamiljer. (FB)	Programmet föreslår att utreda möjligheten till en badplats på Hertsön.	2013-03-12		Privatperson
F		Tåg till alla byarna! Bara att börja dra spåren!	I programmet finns reservat för järnväg förbi de samlande byarna.			Privatperson
B, C	Vilja uppleva, Levande stadsliv	Ett riktigt torg med fontän, fik och kullersten på Trekanten i Norra Hamn. (FB)	Trekanten är en prioriterad plats i program B - Rum för möten och C - Kuststaden Luleå. Detaljer om platsens utformning beslutas i ett senare planeringsskede.	2013-03-12, 2013-03-18		Privatperson
A, B, C, D, E, F		Programmen på facebook: Program A - 0 Gilla, 505 sett inlägget, 0 kommentarer Program B - 6 gilla, 620 har sett inlägget, 1 kommentar Program C - 22 gilla, 840 sett inlägget, 2 kommentarer Program D - 5 gilla, 601 sett inlägget, 1 kommentar Program E - 5 gilla, 528 sett inlägget, 0 kommentarer Program F - 11 gilla, 649 sett inlägget, 1 kommentar Områdesrekommendationer -	Noteras			
A, B		Kommentar på intranätet: Kulturskolan ska flyttas till centrum. Tänkbar plats: Mellan Södra Hamn och Svartöstade. Kulturskolan ska utvidgas så att även de invånare som inte är inskrivna i BUF kan erbjudas en plats. Jag avser Barn, Ungdomar och Vuxna, oavsett ålder.	Synpunkten är av en mer detaljerad karaktär och kan därför inte hanteras inom programmen.	2013-03-13		Privatperson

D, områdesr ekommen dationer	De oroar sig över att det som står skrivet om landsbygden är väldigt allmänt skrivet och att de orter som nämns är noderna och den sk stadsnära orterna. Vad händer med övriga expansiva byar utanför dessa orter. Tillåts någon utveckling utanför noderna? Den viktigaste frågan när det gäller utvecklingen av den södra kommundelen anser de vara en permanent lösning av VA-frågan. De förväntar sig en långsiktig ösning i form av ett eget reningsverkför Sörbyarna. Det ska finnas med i en planeringsperiod som omfattar tiden fram till år 2020. Det ska alltså vara nämnt i översiktsplanen eftersom det är avgörande för kommundelens framtid enligt dem. Se fullständig skrivelse på v:	Program D - Plats för mer sätter inga hinder för utveckling i övriga byar. Däremot görs en tydlig prioritering att större kommunala investeringar ska koncentreras i de samlande byarna så att så många som möjligt ska få god nytta av dem. Vi kan i dagsläget inte ge en tidsangivelse för VA-utbyggnad i sörbyarna. Under de kommande åren prioriteras stadsbygden.		Nätverksträff med Sörbyarna - Byaföreningarna i Avan, Västmark, Selet, Antnäs, Klöverträsk, Alvik-Långnäs, Måttsund och Ersnäs
D, områdesr ekommen dationer	Högstadieskola och trygghetsboende för Sörbyarna finns med i förslaget vilket är bra men de saknar en tidsaspekt för när ett förverkligande kan bli av. Då merparten av elevunderlaget vid Bergsskolan kommer från Sörbyarna, borde det kännas naturligt att man bygger skolan där elevunderlaget finns. De räknar därför med att högstadieskolan förverkligas under planeringsperioden fram till 2020. Se fullständig skrivelse på v:	Större kommunala investeringar ska koncentreras i de samlande byarna, men vilka investeringar och när hanteras i ett senare planeringsskede.		Nätverksträff med Sörbyarna - Byaföreningarna i Avan, Västmark, Selet, Antnäs, Klöverträsk, Alvik-Långnäs, Måttsund och Ersnäs
E	Hur planeras det att skapa sysselsättning på Luleås Landsbygd? Var finns speciella förutsättningar för näringsverksamhet? Se fullständig skrivelse på v:	Program E - Ledande nordlig region gäller för hela det geografiska området Luleå kommun.		Nätverksträff med Sörbyarna - Byaföreningarna i Avan, Västmark, Selet, Antnäs, Klöverträsk, Alvik-Långnäs, Måttsund och Ersnäs
D, områdesr ekommen dationer	Som ett led i strävandet att minska vårt beroende av fossila bränslen önskar föreningarna att kommunen aktivt arbetar för byggandet av en biogasanläggning i anslutning till hönseriet i Klöverträsk sant en utbyggnad av den befintliga anläggningen i Alvik. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds principiellt av program D - Plats för mer.		Nätverksträff med Sörbyarna - Byaföreningarna i Avan, Västmark, Selet, Antnäs, Klöverträsk, Alvik-Långnäs, Måttsund och Ersnäs
D, områdesr ekommen dationer	Föreningarna vill också att Alåns mynning mot Bottenviken ska rensas upp, vilket skulle ge en trevligare landskapsbild samt möjlighet för fisk att gå upp och leka i ån. Se fullständig skrivelse på v:	Denna fråga har kommunen ingen rådighet över.		Nätverksträff med Sörbyarna - Byaföreningarna i Avan, Västmark, Selet, Antnäs, Klöverträsk, Alvik-Långnäs, Måttsund och Ersnäs
B, D, områdesr ekommen dationer?	Föreningarna saknar ett badhus, eftersom Sörbyarna med omnejd nästan helt saknar naturliga badplatser. De anser att folkmängden i Sörbyarna motiverar byggandet av ett badhus. Se fullständig skrivelse på v:	Antnäs är en av sörbyarna och är i programmet utpekad som en samlande by, och kommunala investeringar ska göras så att så många medborgare som möjligt får nytta av dem. Vilka investeringar som ska göras var och när är dock en fråga som tas i ett senare planeringsskede.	2013-03-12	Nätverksträff med Sörbyarna - Byaföreningarna i Avan, Västmark, Selet, Antnäs, Klöverträsk, Alvik-Långnäs, Måttsund och Ersnäs
A,D,E	Föreningarna kräver ökat samarbete mellan fyrkantkommunerna vilket skulle underlätta för många människor i området. Ett geografiskt exempel: Familj i Pålträsk jobbar i Luleå men har förskola i Älvsbyn. Om det fanns ett avtal mellan kommunerna hade familjen kunnat lämna sina barn på förskolan i Klöverträsk istället och många mil i bilen hade sparats. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av programmen.		Nätverksträff med Sörbyarna - Byaföreningarna i Avan, Västmark, Selet, Antnäs, Klöverträsk, Alvik-Långnäs, Måttsund och Ersnäs
D?	Föreningarna anser att landsbygden har en för undanskymd plats i programförslagen och därför är det angeläget att behålla Landsbygdsprogrammet och Landsbygdsåskring i någon form. Se fullständig skrivelse på v:	Principerna från landsbygdsprogrammet finns i program D - Plats för mer. Landsbygdsåskring har ingått i bedömningsprocessen för programmen. Efter beslut kommer möjligheterna att göra digitala utökningar ur programmen att förbättras vilket gör att det lättare ska gå att se helheten för landsbygden.		Nätverksträff med Sörbyarna - Byaföreningarna i Avan, Västmark, Selet, Antnäs, Klöverträsk, Alvik-Långnäs, Måttsund och Ersnäs

A, D	Alla tillsammans, Bästa boendet	Lulebo AB ser det som en huvudfråga att förstärka våra stadsdelar och stadsdelscentra för att hela Luleå ska leva. Utan väl fungerande stadsdelscentra kan vi inte skapa attraktiva och hållbara bostadsområden för Luleåborna. Därför tycker de att alla bostadsområden ska synas i programmen, vi upplever att ex Porsön och Hertsön har tappats bort. Se fullständig skrivelse på v:	Programmen riktar sig till alla stadsdelar, stadsnära byar samt samlande byar. Mer specifik information om stadsdelarna finns i områdesrekommendationerna.	2013-03-14	Lulebo AB
A, D	Alla tillsammans, Bästa boendet	Lulebo AB vill framföra vikten av att få blandade upplåtelseformer i våra bostadsområden. Detta är viktigt inte minst ur ett jämlikhetsperspektiv. Att skapa förutstättningar för människor med olika bakgrund och erfarenheter att bo tillsammans bidrar till ett öppnare samhälle. Resultatet blir minskad segregation och ökad mångfald. Se fullständig skrivelse på v:	Håller med, stöds av programmen.	2013-03-14	Lulebo AB
D, områdesrekommendationer		Lulebo AB anser att våra befintliga bostadsområden behöver vidareutvecklas - skapa småstäder i staden. Här kan fastighetsägare som Lulebo AB bidra men det är i planeringen av områdena som förutstättningarna för det fastläggs. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av program D - Plats för mer.		Lulebo AB
D	Mer stad på samma yta	Lulebo saknar Porsön, Hertsön m.fl områden som ska/kan förtätas. De tycker de tär viktigt att skapa urbana miljöer i Luleå och då är alla befintliga bostadsområden möjliga förtätningområden. Viktigt är då att det görs med fler upplåtelseformer och arbetsplatser. Bostäder för unga ska prioriteras. Se fullständig skrivelse på v:	Förtätning föreslås även för Porsön och Hertsön vilket framgår av mark- och vattenanvändningskartor och områdesrekommendationerna. Vikten av blandning och att möjliggöra bostäder för unga stöder programmen.		Lulebo AB
F	Smarta resor och transporter	Lulebo AB anser att parkeringsnormen måste ses över i kommunen. Den bör vara mer flexibel och kunna anpassas utifrån, var och vilken, typ av bostadsområde som ska byggas. Det är också ett viktigt styrmedel för ett ökar hållbart resande. Det finns t ex "gröna parkeringsköp" som Umeå kommun använder i centrala stan som även skulle kunna vara möjliga i Luleå. Det vore också utmärkt om Luleå kunde påverka tillkomst av bilpooler och andra åtgärder för att minska antalet bilar i staden och öka hållbarheten. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten är i linje med program F - Resor och transporters intentioner.		Lulebo AB
C	Mer stad på samma yta	Innehållet i de olika programmen hålls i de flesta fall på en övergripande nivå, då detta är en översiktsplan. I centrum har bygghöjderna detaljangerivits. Finns speciella skäl till detta? Se fullständig skrivelse på v:	Det har efterfrågats tydligare riktlinjer för vad som ska gälla för bebyggelse i centrum.		Lulebo AB
D	Bästa boendet	En långsiktig stadsplanering är viktig så att vi som bygger bostäder vet vilka förutsättningar som fastställts. Likadant för näringsidkare. För att få liv mellan husen bör det ges förutsättningar för arbetsplatser i våra bostadsområden. Att skapa funktionsblandade bostadsområden (både i nya och befintliga) är en viktig framgångsfaktor för att skapa ett attraktivt Luleå. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av program D - Plats för mer.		Lulebo AB
F	Smarta resor och transporter	Lulebo anser att det ska vara lätt att gå, cykla och åka kollektivt och att det är en viktig faktor i vår stad. Det är bra att man i programmet pekar på att alla stadsdelar i framtiden ska vara länkade till varandra så att upplevda och faktiska avstånd kan minimeras. Ett ex där detta behöver utvecklas är Kronan/Lulsundsberget där det är en förutsättning för att bostadsområdet ska upplevas som attraktivt och en del av centrum. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten är i linje med program F - Resor och transporters intentioner.		Lulebo AB
F		För att gynna kollektivtrafiken vore det bra med en enhetlig taxa över hela kommunen oavsett vem som trafikerar sträckan. Se fullständig skrivelse på v:	En princip i programmet är ett samordnat biljettsystem, frågan om exakta taxenivåer vidarebefordras till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.	Frågan om exakta taxenivåer vidarebefordras till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.	Lulebo AB
A, B, C, D, E, F		Stadsberget Luleå AB anser att de äldres behov och intressen inte beaktas lika mycket som de ungas i programförslagen.	Programmen gäller för alla. I samband med arbetet att identifiera riktningar inför programarbetena valde Luleå kommun att särskilt prioritera barn och unga, utifrån tanken att det som är bra för barn och unga generellt är bra för andra grupper.	B:2013-03-26	Stadsberget Luleå AB

D, områdesrekommendationer		Stadsberget Luleå AB anser det vara anmärkningsvärt att i kartmaterialet till översiktsplan är deras fastigheter och Mjölkuddsberget ett område för vidare utredning. Företaget anser att Mjölkuddsberget idag inte fungerar som ett allmänt besökt naturområde utan istället, busliv och skadegörelse. Företaget vill genomföra sin vision om ett sparsamt byggande i naturområdet vilket enligt dem skulle vara en miljövinst på flera sätt. Företaget har gjort en modell och en plan för området vilket vid genomförande enligt dem skulle innebära ständig rörelse av folk i området, skadegörelse skulle upphöra och området skulle bli den sociala miljö som troligen eftersträvades av Luleå kommun när man efter avmilitariseringen började kalla det grönområde. Se fullständig skrivelse på v:	Programmets kartmaterial visar en långsiktig plan för markens användning oavsett ägarförhållanden. Skogsmarken på Mjölkuddsberget är kommunal och är ett viktigt rekreationsområde som ska utvecklas och bevaras.			Stadsberget Luleå AB
B	Mer rörelse och rekreation	Det är av stor vikt att även naturområden i Luleå också betraktas som ett rum för möten.	Synpunkten stödjer program B - Rum för möten. I strategiområdet Rörelse och rekreation står det att kommunen ska prioritera och ta fram utvecklingsplaner för våra friluftsområden, vilket innefattar naturområden. Synpunkten stöds av program D - Plats för mer.	2013-02-26, 2013-03-18	Omformuleras i program B - Rum för möten.	Naturskyddsföreningen i Luleå
D	Klara av förändring	Bra att programmet planerar så att bebyggelse etc förläggs ovanför 100-årsflödet längs älvar och andra vattendrag samt 100-årsvattenstånd längs kusten och på öar. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av program D - Plats för mer.			Naturskyddsföreningen i Luleå
D	Klara av förändring	Det är också bra att programmet vill minska stadens koldioxidutsläpp med 40 % till år 2020. Men då det gäller fortsatt satsning på fjärrvärme som har spillvärme från SSAB som energikälla där egentligen ursprunget är fossilt så undrar de hur man ska uppnå klimatneutralitet. Om SSAB effektiviserar och få masugnsgaserna att åter gå in i pricesserna blir det mindre energi till fjärrvärmenätet. Det måste man redan nu planera för och innan 2050 bör all fjärrvärme komma från förnyelsebara energikällor. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds principiellt av program D - Plats för mer.			Naturskyddsföreningen i Luleå
A, B, C, D, E, F		På översiktsplanen upplever vi att arbetet som påbörjats är jättebra men att man skulle kunna ta arbetet ytterligare ett steg för att göra programmen tydligare och mer användarvänliga för de som ska använda dem. I vårt fall, ur ett planeringsperspektiv. Programmets upplägg. Just nu är det många olika dokument vilket upplevs en aning rörigt. Innehållet i dokumenten är bra men ska de kanske disponeras på ett annat sätt för att undgå upprepningar och göras mer användarvänliga? En geografisk indelning av programmen hade varit mer lätthanterligt för vidare planering. Bilagan om områdesrekommendationerna ger en bra översikt. Skulle den kunna utvecklas ytterligare med stöd av programmen och därefter kanske ersätta vissa av dem? Skulle program C för kuststaden kunna delas upp i två; ett för centrum och ett för skärgården? Det är viktigt att kommunen poängterar Luleå stads koppling till vatten men kopplingen skulle ändå kunna tas upp för centrum trots att programmen är uppdelade. Kartorna i programmen kan göras tydligare, till exempel genom att färgen i teckenförklaringen och på kartan är densamma, att olika nyanser skiljer sig mer eller kanske genom att använda mönster. För att tydliggöra kartorna i den samlade bilagan om områdesrekommendationerna skulle en teckenförklaring kunna redovisas. Se fullständig skrivelse på v:	Roligt att ni tycker att programmen är bra! Angående tydlighet så arbetar vi med frågan. Tanken är att materialet ska finnas digitalt med möjlighet att tända och släcka kartlager samt vara sökbart. Ansvarsfördelning kommer att göras efter programmets antagande.	2013-03-14		Tyréns AB

A, B, C, D, E, F		Det är positivt att det finns högt uppsatta mål och krav gällande kvalitet angående exempelvis arkitektur, park- och grönområden samt gång- och cykelvägar. Dock behöver innebörden specificeras tydligare i vissa fall, till exempel angående friytor inom kvartersmark vid nyexploatering. Kommunen skriver att det ska ställas krav men inte genom exempelvis vad/hur mycket. Det vore bra att förtydliga detta för att ge klarare riktlinjer åt exempelvis exploatörer och planerare. Många av målen är väldigt nära i tiden. Möjligheten att uppnå målen blir troligtvis större om programmen tydligare visar vem eller vilka som är ansvariga för respektive mål. Planförslag. För att kunna visa ett planförslag är det viktigt att ta hänsyn till vilka förutsättningar som finns. Programmen visar tydligt upp många förutsättningar som finns inom kommunen genom framtagna kartor. Dock saknas detsamma gällande förslag. Det skrivs många bra ord och goda tankar som förslag till utveckling men det är inte redovisat i kartor, vilket skulle ha förtydligat programmets mål. Till exempel hade man tydligare kunnat skilja på underlag och plan. Kanske skulle förutsättningarna redovisas som bilagor istället? Planförslaget, vilket är det intressanta, borde redovisas tydligare och belysas starkare. Se fullständig skrivelse på v:	Programmen är en översiktsplan. Prioriteringar, ansvar samt tids- och resurssättning kommer i nästa planeringskede.			Tyréns AB
A	Start och uppväxt för alla, sidor 24-25	Jag tycker att det är en mycket bra och viktig ansats att satsa på alla punkterna på sidan 25. Jag vill trycka på stycket där rutiner för samverkan tas upp. Vad gäller det öppna stödet som ska erbjudas föräldrar samt barn 0-18 är tycker jag det är av största vikt att arbeta för en helhetsbild och en röd tråd. Viktigt att någon person eller grupp får tid avsatt att arbeta fram detta och samordna dessa insatser. Jag tycker att det är viktigt för föräldrarna/barnen att de i så liten utsträckning som möjligt ska behöva söka eller gå på flera olika ställen för att få hjälp.	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter.	2013-03-14	Verksamhetsfråga som lämnas till berörda verksamheter	Familjecentrat Växhuset
A, B	Fler tillsammans	Jättebra om vi ska vara fler tillsammans, men jag får ändå en känsla av att det är en ensidig "dialog". Luleå Kommun ska göra allt medan invånarna bara ska ta emot. Jag önskar det skulle finnas ett större "krav" på mer delaktighet från alla vi som bor här och de som besöker oss. Att vi tillsammans är rädda om vår utemiljö, vår natur, vår luft (ingen nedskräpning, inga fimpar, ingen tomgångskörning). Och att vi är rädda om våra gemensamma byggnader, våra bussar (inget klotter) m.m. Tyvärr sköter sig inte Luleå Kommun så bra heller alla gånger eftersom de inte håller snyggt och fint på t.ex. Smedjegatan/busshållplatsen under vinterhalvåret. Folk fimpar lika mycket då på marken som på sommaren... Jag förstår inte hur man kan förvänta sig att allmänheten ska "sköta sig" om kommun själv går före med dåligt exempel. Kommuns egna anställda borde föregå med gott exempel och inte ha sina fordon på tomgångskörning, (LLT:s bussar som ett exempel), och de borde kunna se helheten med sitt arbete och kunna plocka skräp om de råkar passera ett när de är ute på uppdrag.	Program A - Alla jämlika betonar dialogen mellan Luleå kommun och medborgarna.Synpunkterna är av informerande karaktär, men stöds principiellt av program B - Rum för möten.	2013-03-14		Privatperson

C	Mer stad på samma yta, sida 23	<p>1) "Mera stad på samma yta" är ju en målsättning som känns både god, utmanande och farlig. I en tid när man applåderar varje byggprojekt i centrum finns det en risk att den kvantitativa yran blir den helt överskuggande ledstjärnan! Programmet talar om 4-5 våningar i området mellan Prästgatan och Residensgatan, men med enstaka uppstickare på 10-12 våningar för enstaka projekt. Vad och vem definierar "enstaka projekt"? Och hur säger man nej till andra? Här finns behov av en fördjupad studie med EXPLOATERINGS- OCH GESTALTNINGSPRINCIPER FÖR CENTRUM om inte "utvecklingen" helt ska överflygla "det önskvärda"! 2) Eller som byggnadsnämndens ordförande uttryckte det för några veckor sedan: "den som kommer först bygger ut så mycket man kan ut till tomtgränsen. Det försämrar ju möjligheterna för den som kommer senare och ska klämma sig in". Skrämmande! Är det så vi vill ha det!?</p> <p>3) - Viktigt också att man inte bygger bort den visuella vattenkontakt som stadskärnan har! - Evenemangsstråk låter ju lite spännande! Kan kanske också bli en del i ett kommunikationsstråk mellan centrum och universitetet.</p> <p>4) - Röda Havet. De planer som exploatörer hittills har presenterat med vattennära bebyggelse känns tveksamma. Är inte hela vattenområdet mycket grunt och vattenkvaliten därefter? Lär inte bli bättre framöver! På sikt kanske Röda Havet bör fyllas igen och exploateras, men då kanske för andra verksamheter. Evenemangsplats? Reservyta för behov vi idag inte känner? Eller en park/stadsodling mitt i stan i ekokommunen Luleå! Det vore nåt! I omedelbar anslutning till evenemangsstråket.</p> <p>- Kanske i stället bostäder längs Bodenbankens södra sida. Här kan man få vattennära bostäder i söderläge. Visst, man får tänka till om trafiken!</p> <p>5) - Köpmantorget. Detta fina torg som samtidigt är ett sorgebarn eftersom det är så svårt att få liv i. Anordna en ide- och arkitekttävling om torgets innehåll och gestaltning.</p>	<p>1) Program C - Kuststaden Luleås avsikt är att ge tydligare planeringsanvisningar för så väl fastighetsägare som tjänstemän. Varje enskilt fall prövas var för sig. Tydligare riktlinjer har efterfrågats.</p> <p>2) -</p> <p>3) Synpunkten stödjer program C - Kuststaden Luleå.</p> <p>4) Området är ett utvecklingsområdet. Utredning pågår.</p> <p>5) Köpmantorget är prioriterat i både program B - Rum för möten och C - Kuststaden Luleå.</p>	Privatperson
C	Sida 23	<p>1) Den populära farleden på Luleälv mellan Luleå och Boden måste öppnas. Intresse finns härför både från berörda byar i anslutning till älven samt Bodens kommun.</p> <p>2) Den strategiska fritids och fiskehamnen i Lövsjär förses med en turbåtsangöring. I anslutning till den befintliga allmänna kajen vid Alhamn bör en turbåtsangöring anläggas. Vilket skulle underlätta besök i den södra skärgården. Resor till Rödkallen och Antnäs-Börstskäret sker snabbast därifrån. En naturlig kopplingspunkt skapas då till befintlig kollektivtrafik som går till Miljöskolan i Vallen samt till befolkningen i de s.k Sörbyarna.</p> <p>3) Under kapitlet "Från ord till handling" som startar på sid 74 införes: För realiserande av målen i program C är det viktigt att skapa en organisation som säkerställer genomförande av åtgärder på ett ekonomiskt/effektivt och säkert sätt.</p>	<p>1) Program C - Kuststaden Luleå säger att kommunen ska prioritera vilka farleder som ska underhållas och utvecklas. Detaljer kommer in nästa planeringsskede.</p> <p>2) Program C - Kuststaden Luleå säger att skärgårdstrafiken ska utvecklas. Detaljer kommer i nästa planeringsskede.</p> <p>3) Noteras.</p>	L/Line Rederi AB, Luleå
D,	Mjölkudden, områdesr Notviken ekommen dationer	<p>Att inte bygga hus på Munkebergs strand. Husen skymmer solen mot norra hamn, som bör fyllas ut och användas för marknader, nöjen, uppträdanden etc.</p> <p>Parkeringen "3 kanten" bör vara kvar, folk som kommer till isvägarna bör kunna parkera i närheten samt de som besöker kulturens hus. Samt kunna använda den vid vissa tillfällen för norra hamn.</p>	<p>Munkebergsstrand pekats ut i programmen som ett bebyggelseområde och "Trekanten" utreds som torg eller liknande. Detaljer kring genomförandet sker i kommande planering.</p>	Privatperson

F	<p>Ett par olika lösningar och erbjudanden för att få fler invånare i Luleå kommun att välja miljöanpassade färdmedel är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mer avisningskapacitet i Luleå. - Underhåll i Luleå. - Personal som säkerställer över natten att fordonen inte fryser fast på morgonen. - Eventuell fordonsreserv som placeras ut i Luleå. - Eventuellt fler fordon som reserver (Y1or). - Fokusera fordonstyper som kan rulla på sträckorna Umeå-Luleå-Kiruna. - Utbildning av personal på samtliga fordonstyper. - Internet ombord på samtliga av de nya tågen (X62or). - Samarbete med andra trafikslag (buss) gällande biljettsystem som ska innebära smidigare resa för allmänheten. - Marknadsföringsaktiviteter som ska innebära att fler väljer att ta tåget ist för bilen. - Serviceinriktade kundvärdar. - Dialog med politiker och andra samarbetspartners (allmänhetens representanter) där vi är lyhörda för deras synpunkter. 	<p>Väl fungerande tågtrafik är en viktig del av kollektivtrafikresandet. Program F - Resor och transporter är dock på en strategisk nivå och behandlar inte detaljfrågor.</p>	Botnietåg AB	
F	<p>Ökad kollektivtrafik</p> <p>Det finns forskning som visar vilka åtgärder som leder till ett ökat resande, bl.a. snabbare resor och hög turtäthet. Hittar inget i programmet kring åtgärder som skulle främja detta genom exempelvis var busskörfält och bussgator skulle kunna införas i Luleå som ger snabbare resor. Till den senare kategorin har det funnits flera gamla idéer under årens lopp som kan dammas av. I Umeå som exempel har man i sin översiktsplan visat på var man tar två körfält på en 4-filigt väg till bussarna. Just av det skälet att kunna öka kollektivtrafikens framkomlighet och snabbhet.</p> <p>Ökad cykeltrafik</p> <p>Fler kommuner i landet följer den trend som finns i många länder i Europa på att satsa på speciella cykelvägar som tillgodoser en arbetspendlande cyklists behov. Snabbhet, genhet, hög standard. Det handlar om bl.a. dimensionering (cykelvägens bredd) och utformning (företräde) för bilar i korsningar. Man brukar prata om cykelmotorvägar för att ge en annan "bild" av en cykelväg än den som man förknippar med ordet cykelväg. Det finns inga exempel på vilka vägar/stråk där detta skulle vara möjligt eller var kommunen skulle se att detta kunde bidra till visionens mål i programmen. Ska ni lyckas med att kraftigt öka något måste det också framgå vilka kraftiga åtgärder som behövs.</p>	<p>Program F - Resor och transporter ger de övergripande målen och principerna för kollektivtrafik, en handlingsplan med mer konkreta åtgärder tas fram av kommunens arbetsgrupp för fördubblad kollektivtrafik.</p> <p>I programmet anges principer för huvudnätet för cykel, detta ska ha en utformning som ger gena och snabba förbindelser.</p>	Privatperson	
F	<p>Ökad gångtrafik</p> <p>Det finns kända åtgärder som leder till att människor går mer och mer. Genhet och framkomlighet är två exempel. Framkomlighet handlar bl.a. om hur enkelt det är att korsa en väg med biltrafik. Det är svårt att hitta vilka åtgärder som finns som mål för detta. Exempelvis vore det naturligt att viktiga gångstråk är upphöjda passager över bilvägar. Hög framkomlighet för gående och hög trafiksäkerhet då bilister måste bromsa. Vilka dessa kunde vara saknas i programmen. En annan åtgärd kan vara mer uppvärmda gångbanor i centrum eller bättre belysning. Tycker att program F fortfarande har för mycket fokus från visionen och för en ökad biltrafik. Det finns två sidor med vägreservat. Detta kan i sig vara bra för att kunna lösa de trafikproblem som idag finns och som kommer att bli värre om inte fler människor väljer bort bilen för sina dagliga resor. Problemet med alla dessa vägar är att dessa leder till totalt mer biltrafik. Det finns mycket få exempel på där nya vägar som byggs inte genererar totalt mer biltrafik.</p>	<p>Programmet kompletteras med principer för gångtrafik.</p> <p>Problemet med ökad biltrafik finns med i konsekvensbeskrivningen.</p>	<p>Programmet kompletteras med principer för gångtrafik.</p>	Privatperson

A, C, D, E, F		<p>1) Det finns framtida huvudvägnät för cyklar som gör att etableringar som planeras inte kan genomföras eller planerade cykelvägar som inte alls finns med på kartorna för att ta ett exempel.</p> <p>Vad påverkar översiktsplanen?</p> <p>2) Har fått beskrivit att tankarna med programmen är att dessa ska vara ett viktigt inslag i kommunens översiktsplan. Boverkets skriver att "Översiktsplanens syfte är att ge vägledning och stöd i beslut om användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras."</p> <p>Med detta framför ögon har jag svårt att se kopplingen till de fina ambitioner som finns i många program. I program A finns som exempel delmålet "Införa nya former för att främja ungas delaktighet". Hur ger detta avtryck i översiktsplanen? Sådant som inte direkt har med den fysiska planeringen att göra, borde flyttas till ett eget dokument.</p>	<p>1) Program F - Resor och transporter visar endast huvudnät för cykel, samtliga framtida cykelvägar finns i dokumentet "Utbyggnad av cykelnätet i Luleå". Cykelvägar är ett viktigt komplement (inte ett hinder) vid bebyggelseutveckling.</p> <p>2) Beaktas ej. Ambitionerna med Luleå kommuns översiktsplan är att väva ihop "mjuka" och "hårda" frågor.</p>	2013-03-11	Kontrolleras	Privatperson
A, C, D, E, F		<p>Detta beslutade KF om för snart 10 år sedan. Av någon anledning har detta arbete aldrig startats. Även om det finns saker i program F som ingår i en trafikstrategi finns det saker från definitionen av e trafikstrategi som inte finns med i något program. Eftersom trafik berör många eller kanske alla programmen borde trafikfrågor lyfts ur till en trafikstrategi eller ramverk för hur man ska se på trafiken i Luleå. Detta som ett övergripande dokument. Ett exempel är att man ofta i trafikstrategier har mål om restidskvoter. Något som saknas i programmen. Det är mycket olyckligt att det finns delmål kring trafik i både program C och F, speciellt om det blir olika förvaltningar/nämnder som blir ansvariga för olika program?</p>	<p>Programmen ska läsas som en helhet. De utgör tillsammans Luleå kommuns översiktsplan.</p>			Privatperson
A	Sida 25	<p>Vi tycker att Ni missat följande; Barn och ungdomar i familjer med missbruk av droger eller av annat missbruk skall få stöd och hjälp av samhället. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Stöds av Program A - Alla jämlika. Alla barn och föräldrar ska utifrån sina behov erbjudas stöd.</p>	2013-03-14		Alvik-Långnäs Socialdemokratiska förening
A		<p>Sammanfattningsvis så är det positivt att ett av de sex programmen handlar om barn, unga, unga vuxna och hur kommunen bäst ska arbeta för att skapa lika förutsättningar och möjligheter oavsett ålder. Majbritt.nu har en invändning i dagsläget och det är att man lagt så stor vikt vid att majbritt.nu och ungdomslotsen ska finnas. Egentligen handlar det kanske om att utveckla och skapa tydliga roller och funktioner för hur Luleå kommun ska samordna sina insatser kring ungdomar. Det bör inte vara endast majbritt.nu man utgår ifrån när man vill göra detta. Det kan också vara något helt nytt koncept. Det viktigaste tycker majbritt.nu är att Luleå kommun visar att man vill satsa på ungdomar och att det måste finnas en organisation med status och medel som kan driva på den processen i alla förvaltningars dagliga arbete. Det finns en brist på samordning och struktur kring ungdomsfrågor och fram till att de är lösta ser vi stora svårigheter med att genomföra t.ex. ett fullmäktige utan att det har en plats i organisationen. Arbetet med ungdomsråd/fullmäktige/mentorsprogram innebär ett omfattande förankringsarbete inom kommunen och är inte rimligt att genomföra med dagens struktur, även om majbritt.nu's roll förtydligas. Ett nätverk såsom majbritt.nu kan vara en del i det arbetet men inte ansvarig för arbetet då det inte finns varken arbetstid eller medel avsatta för nätverket. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Noterat</p>	2013-03-14		Majbritt.nu
A	Allas röst	<p>Majbritt ställer sig även lite undrande hur programgrupp A kommit fram till att kommunfullmäktige eller ungdomsråd skulle vara den bästa vägen mot ett ökat inflytande i Luleå bland unga. Majbritt.nu ser inte att det finns en organisation i kommunen idag som kan ta om hand om ungas åsikter, även om detta program kan skapa möjligheter till att skapa en sådan organisation. Det finns risker, vilket andra undersökningar visar, att det blir en form av skendemokrati där unga får reagera på antingen redan fattade beslut av "riktiga" fullmäktige eller att de fungerar som en referensgrupp. Ska ett ungdomsfullmäktige ge någon effekt måste de unga själva kunna initiera ärenden som sedan tas om hand om i organisationen. Det måste även finnas en person/funktion som arbetar aktivt 100 % med att koppla ungdomsfullmäktige frågorna mot kommunen för att de ska få genomslagskraft. Dagens förvaltningsgemensamma ansvar ser vi inte räcker till. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>Programmet är framåtsyftande och utvecklingsarbetet ska ske under en åtta års period.</p>	2013-03-14		Majbritt.nu

A		Majbritt.nu ser även att programmet skapar många mötesplatser/nätverk/grupper med enbart unga vilket kan bidra till att ytterligare särskilja olika åldersgrupper. Kan inte unga vara med i t.ex. områdesgrupper istället för att skapa egna områdesgrupper på bostadsområdena? En "ungdomsamordnare" eller liknande funktion ser vi skulle kunna bidra till att förena/införliva unga och ungas åsikter i redan befintliga strukturer. Vi drar paralleller till bl.a. Ulla-Carin Palm och hennes arbete med integration och tillgänglighet för olika grupper i samhället. Där jobbar hon med att tillgängliggöra befintliga strukturer för personer med funktionsnedsättning/annan kulturell bakgrund m.m. istället för att skapa nya grupper på sidan om de befintliga. Majbritt.nu vill även endast påminna om att idén med ungdomsmentorer redan är testad med väldigt varierat resultat. Det finns aspekter som har potential och som kan vidareutvecklas men brister framkom vid utvärdering. Se fullständig skrivelse på v:	Noterat	2013-03-14	Majbritt.nu
D	Rätt plats för arbete	Det är bra att programmet prioriterar Luleå centrum som kommunens kommersiella centrum men har kommunen de rätta verktygen för att styra i rät riktning? Externa köpcentrum genererar mer biltrafik inte bara från Luleå och omgivande byar utan från hela länet. Fler småbutiker med lokalproducerad mat i närområdet minskar på biltrafiken. Se fullständig skrivelse på v:	I program D - Plats för mer anges att externhandeln ska begränsas till ett externt köpcentrum. Utrymme ska också reserveras för livsmedelsbutik i stadsdelar och samlade byar.		Naturskyddsföreningen i Luleå
D	Liv mellan husen	Bra att tätortsnära natur och gröna ytor är med i programmet. Det måste bli mer parker och grönområden i stan som tar bort koloxiden. Jämför med Riga som har 40% parker och är en miljonstad med mycket bilar. Där känner man itne av avgaserna när mangår genom parkerna för att komma till affärscentrat. Det kan inte nog poängteras hur viktigt det är att kunna komma till ett naturområde och en park efter en kort promenad. Se fullständig skrivelse på v:	Luleå är en förhållandevis grön stad och det är något som programmen syftar till att värna.		Naturskyddsföreningen i Luleå
D, områdesredationer		Naturskyddsföreningen i Luleå tycker inte att man ska ta bort Återvinningscentralen och butiken på Kronan. Var ska alla åka med sitt avfall? Bli det till Sunderbyn så kommer skogarna runt omkring bli fulla av saker som annars hade körts till Kronan. Se fullständig skrivelse på v:	Programmen tar inte ställning till lokalisering av Återvinningsmarknaden- och centralen. Flera alternativ utreds. Viktiga förutsättningar är god tillgänglighet och nåbarhet.		Naturskyddsföreningen i Luleå
C		Bra med möjlighet till odling i centrum, de tlåter intressant. Kommer det bli möjlighet med gröna tak på kommunens byggnader?Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå.	2013-03-11	Naturskyddsföreningen i Luleå
C	Livet vid vattnet	Det är mycket angeläget att inte bygga en småbåtshamn i Harrviken eftersom man riskerar att förstöra de lövrika strandskogarna. De är en viktig biotop för hackspettar och småfåglar som sångare och mesar. Satsa istället på att bygga ut den befintliga hamnen vid Hertsö Laxfiske. Där kan man utöka vid behov och med mindre ingrepp i naturen. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten rör en specifik plats. Program C - Kuststaden Luleå visar på befintliga och eventuellt tillkommande småbåts- och gästhamnar. Varje ärende utreds utifrån gällande regler och lagstiftning.	2013-03-11	Naturskyddsföreningen i Luleå
C	Mer stad på samma yta	Naturskyddsföreningen i Luleå undrar om det område som pekas ut som lämpligt för förtätning och som ligger på Gültzaudden är lämpligt, försvinner inte ett grönområde då? Behåll Gültzaudden men gör det mer attraktivt med fler isskulpturstävlingar, café etc. Se fullständig skrivelse på v:	Program C - Kuststaden Luleå pekar ut området som ett utvecklingsområde. Detta innebär att området både kan vara aktuellt för exploatering eller en utveckling av området utan ny bebyggelse. Synpunkten medför inga förändringar.	2013-03-18	Naturskyddsföreningen i Luleå
F	Smarta resor och transporter	Naturskyddsföreningen i Luleå tycker att det bör vara möjligt att cykla på cykelväg hela vägen från centrum till Hertsölandet och Hertsöträsket. Förläng cykelbanan från Hertsön-Lövsjär ut mot Hertsöträsk och Hertsölandet. Se fullständig skrivelse på v:	I program F - Resor och transporter visas huvudnät för cykeltrafik. Samtliga framtida cykelvägar finns i dokumentet "Utbyggnad av cykelnätet i Luleå" men där biltrafiken är liten och hastigheterna låga prioriteras inte separering av cykeltrafik från biltrafik.		Naturskyddsföreningen i Luleå
F	Smarta resor och transporter	Naturskyddsföreningen tycker också att det ska gå en cykelväg från sundet till Gäddvik så att man kan cykla säkert om man vill komma till skogarna och naturområdena på den här sidan av stan. Se fullständig skrivelse på v:	I program F - Resor och transporter visas huvudnät för cykeltrafik. Samtliga framtida cykelvägar finns i dokumentet "Utbyggnad av cykelnätet i Luleå" men där biltrafiken är liten och hastigheterna låga prioriteras inte separering av cykeltrafik från biltrafik.		Naturskyddsföreningen i Luleå
F	Smarta resor och transporter	Cykelvägnätet måste bli mer sammanhängande. Som det är nu kan en cykelväg från ytterområdena till centrum plötsligt ta slut innan man är framme och cyklister hänvisas ut i trafiken. Se fullständig skrivelse på v:	Intentionen för cykeltrafikens huvudnät är bl a att det ska vara mer sammanhängande.		Naturskyddsföreningen i Luleå
F	Framtida infrastruktur	Naturskyddsföreningen instämmer i att kommunen ska arbeta för en Norrbotniabana och kan en sådan i så fall transportera flygbränsle från Uddebo till Kallax? Se fullständig skrivelse på v:	Med en östlig dragning av Norrbotniabanan blir det möjligt att transportera flygbränsle med tåg mellan hamnen och flygplatsen om berörda som bl a bensinbolagen är intresserade av detta.		Naturskyddsföreningen i Luleå

F		Kan kommunen stimulera till ökad bilpoolverksamhet? Se fullständig skrivelse på v:	Det finns kommuner som arbetar med detta.		Naturskyddsföreningen i Luleå
F	Smarta resor och transporter	Tveksamt om det räcker att informera om att det är miljövänligare att åka kollektivtrafik. Subventionera istället busspriserna så att det inte lönar sig att ta bilen in till centrum. Se fullständig skrivelse på v:	I programmet föreslås även andra åtgärder för att få fler att välja bussen.Synpunkten om busspriser är ej på strategisk nivå och vidarebefordras till arbetsgruppen för fördubblad kollektivtrafik samt till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.	Synpunkten är ej på strategisk nivå och vidarebefordras till arbetsgruppen för fördubblad kollektivtrafik samt till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.	Naturskyddsföreningen i Luleå
F	Framtida infrastruktur	Naturskyddsföreningen se med viss förvåning att de gamla förslagen om en söderled och en norrled har dammats av igen. Är det nya leder runt stan som ska genomföras för att få bättre luft i stan? Vi ser det bara som att man flyttar runt problemen och dessutom ökar körsträckan. Ska man plocka bort skog för att bygga vägar?Ska vi uppnå klimatneutralitet och en radikal minskning av koldioxidutsläppen måste större delen av transporter styras över til tåg. T ex ett dubbelspår mot Boden och byga Norrbotniabanan med dubbelspår till Piteå, Skellefteå och Umeå. Se fullständig skrivelse på v:	Program F - Resor och transporter förordar satsningar på tåg-, buss- och gång-/cykeltrafik. I kapitlet Framtida infrastruktur redovisas reservat för eventuellt framtida behov av mark -och vattenområden för kommunikationer. Andra aktörer som bl a Trafikverket har medverkat vid framtagande av vilka reservat som behöver behållas. Respektive objekt kommer att utredas och miljökonsekvensbeskrivas om de blir aktuella för byggnation.		Naturskyddsföreningen i Luleå
F		Växthuseffekten är ett mycket stort miljöhot vilket visionen och strategierna inte återpeglar fullt ut. Tvetydigt med att å ena sidan satsa på kollektivt resande och å andra sidan bygga ut vägnätet. Är det rätt strategi om indikatorerna för 2020 är at 50% av alla resor görs med annat färd sätt än bil? Idag är utsläppen av växthusgaser från transporter högre än i landet som helhet och utvärderingsträskeln för luftburna partiklar och miljökvalitetsnormer för kväveoxid har överskridits. Se fullständig skrivelse på v:	Programmet förordar satsningar på tåg-, buss- och gång-/cykeltrafik. I kapitlet Framtida infrastruktur redovisas reservat för eventuellt framtida behov av mark -och vattenområden för kommunikationer. Andra aktörer som bl a Trafikverket har medverkat vid framtagande av vilka reservat som behöver behållas. Respektive objekt kommer att utredas och miljökonsekvensbeskrivas om de blir aktuella för byggnation.		Naturskyddsföreningen i Luleå
A, B, C, D, E, F		Elöverkänsligas förening i Norrbotten har skrivit sin version av Vision Luleå 2050 där de beskriver en stad som har satsat på att bygga ett bostadsområde för alla kommuninvånare som blivit elöverkänsliga av all trådlös teknik. Många människor som insett de risker som den trådlösa tekniken innebär har flyttat dit. Föräldrar vill skydda sina barn och låter dem gå i skolor i detta område där det bara finns fasta internetuppkopplingar och det är självklart att barn under 16 år inte har mobiltelefoner. Alla elledningar i och till området har grävts ner och bygger på ett femledarsystem. Även affärer och arbetsplatser i detta område är bygda på ett sunt ekologiskt och med säker och ren elektricitet. Alla elöverkänsliga mår bra i detta område och kan jobba och försörja sig. Alla mobilmasägare, liksom flygförsvaret har riktat om sina sändare så at detta område ligger i radio- och radarskugga. All överföring av information till området sker med kopparledning till telefon och fiberoptik till bredband. Alla som flyttar till området förbinder sig att avstå från att trådlös teknik, mobiler, GPS mm. De ansvarar också för att deras gäster avstår under deras vistelse i området.Elsanerad buss som drivs med ekologiskt tillverkar diesel kör i tät turtrafik till och från Luleå centrum. För fullständig vision se originaldokument. Se fullständig skrivelse på v:	Programmen prioriterar inte frågan om alternativa sätt att hantera elektricitet.		Elöverkänsligas förening i Norrbotten
D?		Klöverträsk Byautvecklingsförening och Klöverträsk bygdegårdsförening anser att det bör planeras in samverkan över kommungränser i programförslagen och Vision Luleå 2050. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av program D - Plats för mer.		Klöverträsk Byautveckling och Klöverträsk Bygdegårdsförening
D, områdesredation		Föreningarna vill se att kommunen bygger idrottshall vid skolan i Klöverträsk. De har tidigare blivit lovade det och bygden har många barnfamiljer och flertalet generationsskiften på gång i fastigheter. Inom delmål 2020 bör en allaktivitetshall planeras in eftersom det är viktigt för gemenskap, idrott och motion, kultur etc. Skulle vara positivt för skolbarnen som skulle slippa komprimerad gympa i Alvi en gång per vecka med busstransporter. Se fullständig skrivelse på v:	Vilka investeringar som ska göras var och när är en fråga som tas i ett senare planeringsskede.		Klöverträsk Byautveckling och Klöverträsk Bygdegårdsförening

D, områdesr ekommen dationer	Föreningarna anser att VA och reningsverk bör byggas för utveckling av landsbygdens näringsliv och nybyggnation av boende. Se fullständig skrivelse på v:	Vi kan i dagsläget inte ge en tidsangivelse för VA-utbyggnad i sörbyarna. Under de kommande åren prioriteras stadsbygden.			Klöverträsk Byautveckling och Klöverträsk Bygdegårdsförening	
LIS	Bygden har sjöar och det är av stor vikt att man på landsbygden inte låter LIS stå i vägen för vår utveckling utan att det istället ges möjlighet til utveckling av boende och näringslivsverksamheter. Detta bör finnas med i delmål till 2020. Se fullständig skrivelse på v:	LIS är en möjlighet att argumentera för dispens från strandskyddet och är alltså en landsbygdsutvecklande åtgärd och inte ett hinder.			Klöverträsk Byautveckling och Klöverträsk Bygdegårdsförening	
D, områdesr ekommen dationer	Högstadieskola och trygghetsboende i Sörbyarna är bra för landsbygden, men de saknar tidsaspekt och mål när det ska bli verklighet. Detta bör också ingå i delmål 2020. Eftersom det är flest barn från Sörbyarna i Bergsskolan anser de att högstadieskolan bör byggas i Antnäs. Se fullständig skrivelse på v:	Program D - Plats för mer uttrycker en tydlig prioritering för de större kommunala investeringarna som ska riktas till ett mindre antal, samlande byar varav Antnäs är en. Vilka investeringar som ska göras var och när är en fråga som tas i ett senare planeringsskede.			Klöverträsk Byautveckling och Klöverträsk Bygdegårdsförening	
D, områdesr ekommen dationer	Luleås befolkning ökar och Antnäs ska vara en samlande by, då bör badhus finnas som service i sörbyarna. De anser att Sörbyarna är kvalificerade till ett badhus befolkningsmässigt om man jämför med redan befintliga badhus inom Luleå kommun. Det skulle vara positivt för skolbar, och andra bybor samt spara miljön. Se fullständig skrivelse på v:	Vilka investeringar som ska göras var och när är en fråga som tas i ett senare planeringsskede.			Klöverträsk Byautveckling och Klöverträsk Bygdegårdsförening	
D, E	De anser att Landsbygdsprogrammet bör finnas kvar och likaså Landsbygdssäkring i nuvarande form med revidering som tidigare och beslut i fullmäktige. De är välarbetade styrdokument som ska finnas kvar i vision 2050 och delmål 2020 med Luleå kommuns nya översiktsplan. Se fullständig skrivelse på v:	Principerna från landsbygdsprogrammet finns i program D - Plats för mer. Landsbygdssäkring har ingått i bedömningsprocessen för programmen. Efter beslut kommer möjligheterna att göra digitala utsökningar ur programmen att förbättras vilket gör att det lättare ska gå att se helheten för landsbygden.			Klöverträsk Byautveckling och Klöverträsk Bygdegårdsförening	
F	Framtida infrastruktur	Föreningarna anser att bron över älven i Avan med genomfartsvägar genom Klöverträsk och Avan skall finnas med i Vision 2050 med delmål 2020. Det är regional utveckling och miljöbesparande samt att körvägen blir flera mil kortare till Sunderby sjukhus. Se fullständig skrivelse på v:	Kommunen har i dialog med Trafikverket tagit fram förslag till vilka framtida vägreservat som eventuellt kan vara aktuella för ny väg inom de närmaste 20 åren. Trafikverket region Nord kan troligen inte få pengar tilldelade för att bygga bro över älven i Avan inom de närmaste 20 åren.		Klöverträsk Byautveckling och Klöverträsk Bygdegårdsförening	
C, F	Livet vid vattnet	I huvudsak tycker de att program C:s linje är klok, att betona skärgården, Luleå som kuststad, och besöksnäring relaterad till skärgården. Dock menar de att detta inte får medföra att de bofasta eller stugägarna i skärgården försummas, vilket en del formuleringar i program C och F ser ut att kunna leda till. De tror att möjligheten att ha en stuga eller att kunna i bo i skärgården bidrar mycket till Luleås attraktivitet som bostadsort. Se fullständig skrivelse på v:	Program C - Kuststaden Luleå och F - Resor och transporter beaktar intresset hos så väl bofasta som stugägare och besökare.	2013-03-12	Kallaxskärgårdens samfällighetsförening, KSSF	
C	Livet vid vattnet	Föreningen hänvisar till diverse tidigare dokument och till program C:s formulering på sid 22 "Isvägar ska fortsättningsvis gå till Junkön, Sndön, Storbrändön och Hindersön. Isvägarna och skoterleder till rprioriterade besöksmål och öar ska utvecklas i samverkan med andra aktörer." Detta betyder som de står nu att isvägen till Kallaxön och Bergön som kommunen nu efter 30 år äntligen ger bidrag till inte längre tycks vara av intresse för framtiden och at kommunen inte längre avser att verka för att det blir isvägar till öar med bofast befolkning. Samtidigt står det (på sid 31) sy kommunen ska verka för bebyggelseutvevklning på Kallaxön. KSSF menar att dessa skrivninga rinte går ihop. Det vore lämpligt att kommunen behandlar isvägar i södra och norra skärgården på liknande sätt. Kommunen bör öven fortsättningsvis ha ambitionen att medverka till att det plogas isvägar till öar med bofast befolkning. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå, men nuvarande formuleringen kan misstolkas. Ändring kommer att ske för att förtydliga.	2013-03-12	Ändra. Lägg till Bergön, Kallaxön och Långön eftersom dessa privat vägar får finansiering fastställda av fullmäktige.	Kallaxskärgårdens samfällighetsförening, KSSF

C	Livet vid vattnet	Et stort hinder för kommunikationerna vintertid i skärågrden är de isrännor som bryts. De skär av förbindelsen mellan norra och södra skärgården. Samtidigt är isrännorna nödvändiga för sjöfarten. Besöksmål i norra skärgården är svåråtkomliga för boende i den södra och omvänt. Besöksnäringen har i praktiken endast tillgång till ena halvan av skärgården i taget. En naturlig utgångspunkt för besökare kommer antagligen att lbi Visitor Centre Luleå skärgård i Södra hamn, särskilt sommartid men även vintertid. En skotertur som går därifrån måste i dagsläget göra en omväg på flera mil för att komma till norra skärgården där många besöksmål finns. Det finns ingen rimlig väg från Södra Hamn till norra skärgården. Befintliga sådana förbindelser går via Storheden och Gammelstad. KSSF anser därför att kommunen bör verka för att ordna en skoterled från norra skärgården till södra hamn och Visitor Centre där. En utredning krävs, ett förslag är att gå upp på land norr om isbrytarnas kajplatser, runda järnvägsspåren och Svartöberget och sedan gå under Svartöleden och vidare ut på vattnet norr om Svartön eler följa vägen i industriområdet för att sedan ansluta till skoterleden nordost om Svartön. Se fullständig skrivelse på v:	I program C - Kuststaden Luleå framgår bl a att utveckla kommunikationerna i skärgården vintertid. Detaljer kommer i nästa planeringsskede. Behovet av att knyta ihop norra och södra skärgården med en skoterled har diskuterats i många år. En ny punktsats läggs till programmet.	2013-03-12	En ny punktsats läggs till i programmet.	Kallaxskärgårdens samfällighetsförening, KSSF
C, Områdesrekommendationer	Livet vid vattnet	1) I programmet står att "Kommunen ska stimulera och underlätta för andra aktörer att anlägga nya småbåtshamnar i och nära centrum." KSSF menar att en ensidig satsning på hamnar i och nära centrum rimmar illa med målen om hållbarhet. Båtmotorer förbrukar mer bränsle och ger mer utsläpp för en given sträcka än en bil eller en bussmotor. Eftersom det är förhållandevis långt från centrum till besöksmålen i skärågrden vore det i många fall bättre ur miljösynpunkt om småbåtar utgick från hamnar längre ut till havs. 2) En möjlig lokalisering lite längre ut mot havet vore på eller i närheten av Klyvgrundet längst ut på Lulnäset. Denna framtida hamn finns inte med på kartan på sid 22. 3) En situation där det finns god kollektivtrafik till de småbåtshamnar som ligger längre ut mot havet vore mest hållbar. Att kollektivtrafiken ska serva de större småbåtshamnarna, t ex Lövskär och Hindersöstallarna tycks inte finnas med som mål i vare sig i program C eller F vilket är olyckligt enligt KSSF. Se fullständig skrivelse på v:	1) Meningen omformuleras. Synpunkten stöds av programmets intentioner. 2) Klyvgrundet som benämns Klövgrundet på sjökorten, är jungfrulig mark. Tillståndsprövning förväntas bli komplicerad. Däremot finns det andra platser ex mellan Kallax och Måttsund som kanske skulle vara bättre lämpade. Programmet vill stimulera och underlätta för andra aktörer att anlägga småbåtshamnar. Specifika platser kommer in i nästa planeringsskede. 3) Synpunkten ligger i linje med programmet. Ny punktsats läggs till för att förtydliga.	2013-03-12	Omfomulering av text samt tillägg av ny punktsats.	Kallaxskärgårdens samfällighetsförening, KSSF
C	Livet vid vattnet	Förfallstrafiken nämns inte överhuvudtaget i program C enligt KSSF och de undrar vad kommunen har för framtida avsikter och visioner för förfallstrafiken. Den är en viktig komponent för att skärgården ska vara levande året runt. Se fullständig skrivelse på v:	Förfallstrafiken ingår i begreppet skärgårdstrafik, vilket inte tydligt framgår av program C - Kuststaden Luleå. En ordlista kommer att läggas till.	2013-03-12	En ordlista läggs till i marginalen för att förtydliga.	Kallaxskärgårdens samfällighetsförening, KSSF
c	Livet vid vattnet	Kommunen bör utreda möjligheterna till uthyrningsstugor på Antnäs-Börstskär, i anslutning till den befintliga anläggningen där. Se fullständig skrivelse på v:	Luleå kommun ska arbeta för att det byggs fler uthyrningsstugor i skärgården. Specifika platser kommer i nästa planeringsskede.	2013-03-12		Kallaxskärgårdens samfällighetsförening, KSSF
C	Livet vid vattnet	Kommunen bör ha med fältspatgruvan på Kallaxön i sitt material för besökare. Kommunen bör också verka för att småbåtar kan angöra den befintliga bryggan som idag är svår att lägga till för småbåtar eftersom den enbart är anpassad för båtar i "Laponiaklassen". En flytbrygga med landgång skulle lösa problemet. Se fullständig skrivelse på v:	Program C - Kuststaden Luleå vill utveckla besöksmål i skärgården. Specifika platser kommer i nästa planeringsskede.	2013-03-12		Kallaxskärgårdens samfällighetsförening, KSSF
C	Livet vid vattnet	Kallaxskärgårdens hamn ligger i hamnområdet vid Kallax by. Lantmäteriet har nyligen meddelat att de inte längre får hyra ut båtplatser där. Inga fler andelar kan anslutas och därför kan inte stugägare och bofast som vill ha båtplats få det idag.. Hamnen behöver också muddras. I program C sid 31 står "...verka för bebyggelseutveckling framför allt Kallaxön...". KSSF tror det är klokt med bebyggelseutveckling i vissa lägen dock vill de varna för att detta endast är möjligt om båtplatsfrågan kan lösas. Se fullständig skrivelse på v:	Noteras.	2013-03-12		Kallaxskärgårdens samfällighetsförening, KSSF
C, D, F, Områdesrekommendationer	Livet vid vattnet	Utökad bebyggelse leder också till ökad trafik till hamnen. Kommunen bör se över trafikutvecklingen i Kallax by. Kanske bör det finnas andra vägar till hamnen än genom byn? Vägen är ett populärt stråk för gående med barnvagnar och hundar mm och vi tror därför att ett lämpligt sätt att utveckla stråket från byn ned till hamnen vore att gång- och cykelvägen längs väg 580 förlängs så att den går ända ner till Kallax hamn. Se fullständig skrivelse på v:	En utvecklingsplan för Kallax ska tas fram enligt områdesrekommendationerna där bl a trafikfrågorna kommer att hanteras. I Kallax by finns bara statliga och enskilt ägda vägar, inga kommunala vägar.	2013-03-12	Ny punktsats läggs till under kommunikationerna för att förtydliga avsikterna.	Kallaxskärgårdens samfällighetsförening, KSSF

C	Livet vid vattnet	Ett muddringsprojekt är stort och komplicerat och det vore önskvärt om kommunen kunde bistå småbåtshamnar med sakkunskap och administrativ hjälp i såna projekt. Se fullständig skrivelse på v:	Program C - Kuststaden Luleå vill i nästaskede utreda vilka angöringar/hamnar och farleder som ska underhållas och utvecklas. Frågan om administrativ hjälp mm kommer också att beaktas då. I en nyligen avslutad småbåtshamnsutredning har åtgärden föreslagits.	2013-03-12		Kallaxkärgårdens samfällighetsförening, KSSF
C	Livet vid vattnet	Vintertid fungerar mibilnätet bra i vår del av skärgården. Sommartid fungerar det mindre bra och ibland rent av inte alls. Kommunens satsning på turism i skärågrden riskerar att bli lidande av detta eftersom turisterna mest är här på sommaren. Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkten stöds av program C - Kuststaden Luleå.	2013-03-12		Kallaxkärgårdens samfällighetsförening, KSSF
C		KSSF har hittat följande fel/frågetecken i nulägesbeskrivningarna: a. Karta sid 25 (kom.vinter) Isvägen till Kallaxön och Bergön är felritad. Det mest iögonfallande är att den i verkligheten också går till storviken i norra delen av Kallaxön och till Granhpölmén, Isvägen till Kallaxän och den till Långön får så vitt vi förstår kommunalt bidrag på samma premisser, men ändå är bara den ena utritad som rprivat. Varför denna skillnad? b. Karta sid 26 (kom.sommar) Hamnen i Kallax är markerad med grön triangel vilket sägs innebära att det är en gästhamn. Vi känner inte till att det idag finns några gästplatser i någon av hamnarna i Kallax. Ingen gästhamn är markerad på Antnäs-Börstskär, är detta korrekt? c. Karta sid 29 (Boende) Räkner man antalet fritidshus på Germandön på satellitbilder så ser det ut att vara strax under trettio. Enligt kartan finns det inga alls. d. Karta sid 37 (Kulturmiljöer 2) Ska gruvan på Kallaxön finnas med här? e. Karta sid 39 (anläggningar för friluftsliv) Ska Båtklubben Neptun på Kallaxön med badplats, dricsvatten, grillplats, soptunna och toalett finnas med här? Se fullständig skrivelse på v:	Synpunkterna medför revideringar av kartor.	2013-03-12	Revidering av kartor.	Kallaxkärgårdens samfällighetsförening, KSSF
C, Områdesr ekommen dationer	s 116	I områdesrekommendationer under rubriken Kustvatten söder har KSSF följande kommentarer: 1. På Bergön finns på en mindre yta lika många stugor som på Germandön ändå nämns den inte bland Gemandön, Kallaxön och Halsön. (sid 116, karaktär) 2. Under rubriken Förutsättningar sägs det att det finns två hamnar i området vilket är för lite. KSSF och Kallax fiskehamn ligger i Kallax by och dessutom finns flera mindre hamnar innanför Halsön och en i Alhamn. På Kallaxön finns hamn med gästplatser vid Neptuns båtklubb. På Germandön finns en (något förfallen) hamn vid den gamla fyrplatsen. På Fjärdsgrundet finns en liten hamn. Se fullständig skrivelse på v:	Områdesrekommendationen uppdateras.	2013-03-12	Revidering av områdesrekommendationen.	Kallaxkärgårdens samfällighetsförening, KSSF
C		Ordet skärgård används i dokumentet i flera olika betydelser i olika avsnitt. KSSF ser ingen anledning att gå ifrån Svenska Akademiens ordboks definition (se dok.) KSSF tycker att för tydlighetens och klarhetens skull en och samma betydelse som överensstämmer med allmänt språkbruk användas genomgående. Se fullständig skrivelse på v:	Definitionen av skärgård fastställdes i skärgårdsstrategi 2008-2013.	2013-03-12		Kallaxkärgårdens samfällighetsförening, KSSF
F	Framtida infrastruktur sid 41	Cecilia Lindbäck är orolig för sina barn och den risk för dem det innebär om genomfartsleden mellan Kronan och Lerbäcken byggs. Hon anser att det inte bör byggas nya vägar för att leda genomfartstrafik genom bostadsområdena. Hon och hennes familj har bosatt sig i ett område med lite biltrafik för att barnen ska kunna få vara ute och leka och de leker på båda sidor om Skiljevägen. Hon berättar om diverse olika möten och anser sig inte bli lyssnad på av kommunens representanter. Hennes förslag är att istället dra leden längre bort från Skjutbanevägen och över berget. Då kan kommunen också bygga fler hus efter den vägen enligt henne. Cecilia ifrågasätter även den gång- och cykelväg som är planerad mellan Lerbäcken och Kronan i anslutning till den senare planerade vägen. Varför behövs den undrar hon? Färdigställ istället den befintliga cykelvägen så den kan användas hela vägen till Porsön. Se fullständig skrivelse på v:	Den väg som planeras mellan Kronan och Lerbäcken är tänkt att utformas som en uppsamlingsgata för området och inte en genomfart. Gatan har en viktig funktion för att knyta ihop olika delar av Kronan till en stadsdel. Synpunkten vidarebefordras till berörd förvaltning.		Synpunkten vidarebefordras till berörd förvaltning.	Privatperson

Områdesr ekommen dationer	<p>Luleå kommun berörs på flera sätt av riksintresset för totalförsvarets militära del enligt MB 3:9 genom att flygflottilj, skjutfält, skjutmål, väderradar samt sådana delar av riksintresset som inte redovisas öppet finns i kommunen. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintresset. De sekretessbelagda delarna av riksintresset kan framför allt påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. Försvarmakten bör därför kontaktas i tidigt skede i sådana plan-, miljö- och bygglovsärenden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför och högre än 45 m inom tätort. Kommunens ställningstagande till riksintresset för totalförsvaret beskrivs i "Så här vill vi utveckla våra stadsdelar, byar och vattenområden" på sidan 139. Där anges att kommunen prioriterar försvarets intressen kring flygplatsen, skjutfältet, stoppområde för väderradar samt flyghinderfri zon, men att det i övriga fall inte självklart sker någon prioritering av försvarets intressen. Försvarmakten vill här påpeka att det inom kommunen kan finnas platser där exploatering kan innebära fara för hälsa och säkerhet. Inom en 50 km radie kring väderradar behöver särskild analys ske av planerade höga objekt för att bedöma om väderradarn störs eller ej. Hela landet omfattas av riksintresset för totalförsvaret beträffande höga objekt som kan komma att försvåra utnyttjandet av tekniska system. Beroende på föreslagna åtgärder kan Försvarmakten således komma att hävda riksintresse på fler platser än vid flygplatsen och den hinderfria zonen, skjutfältet och intill väderradarn. Se fullständig skrivelse på v:</p>	<p>I de sammanfattande mark- och vattenanvändningskartorna anges inte allt underlag, endast kommunens avgörande ställningstaganden. Några av försvarets intressen prioriteras alltid av kommunen medan andra kräver samråd. Området där inga höga master får förekomma enligt försvaret täcker stora delar av kommunen, samråd är nödvändigt även om det av karttekniska skäl inte visas på kartan.</p>	Försvarmakten	
C, Områdesr ekommen dationer	<p>Föreningen Gùltzaus Vänner får härmed avge yttrande i anledning av det den 5 januari – den 4 mars 2013 utställda förslaget till områdesrekommendationer. Det kan konstateras att i rekommendationerna för respektive stadsdel sägs följande såvitt gäller centrum (s 14)</p> <p>1) Den landskapliga lokaliseringen av centrum erbjuder en påtaglig vatten-kontakt främst visuellt men även till viss del fysiskt i form av tillgänglig-gjorda stränder och slänter. Runt i princip hela centrumhalvön löper ett mer eller mindre sammanhängande gång- och cykelstråk som har höga sociala kvaliteter. Det sägs vidare (s 9) att "För mer detaljerad information och vägledning avseende bl.a. grönstruk-tur, kulturmiljö, trafik, handel, socialt viktiga stråk och platser, se Program C. I detta program, benämnt områdesrekommendationer, har (s 47) ett område på västra sidan Udden redovisats som ett område bland dem med "den tydligaste förtäknings- och utvecklingspotentialen på centrumhalvön. På s 62 i samma program c, har som grönområde endast upptagits en smal strandremsa invid samma område. Områden med grön färg anges vara "nuvarande parker och grönområden". Detta är direkt missvisande. Det rödmärkta området sammanhänger på ett naturligt sätt med Gùltzaudden. Det används på ett sådant sätt och har sådana höga värden att området bör bevaras för framtiden. Enligt Föreningen bör området tilläggas lika starkt planmässigt skydd som Gùltzaudden och de övriga grönområdena i närheten.</p> <p>Föreningen får som stöd för denna ståndpunkt inledningsvis hänvisa till stadsmiljöprogrammet för Luleå centrum, antaget av kommunfullmäktige 2004-02-03 i vilket (s10) anges att: "Centrums grönstrukturers funktioner och kvalitet ska ses över och förstärkas. Mängden kvalitativa grönytor ska inte minska i centrum. Ekologiska värden finns främst på Gùltzaudden och längs stränderna. Upplevelsevärden finns i parkerna vilka skall förstärkas genom tydlig karaktär. Strandpartier ska sparas eller skapas för ekologiska funktioner. På sikt ska ett sammanhängande och kvalitativt promenadstråk utvecklas längs centrums stränder. "</p>	<p>Program C - Kuststaden Luleå pekar ut området som ett utvecklingsområde. Detta innebär att området både kan vara aktuellt för exploatering eller en utveckling av området utan ny bebyggelse. Synpunkten medför inga förändringar.</p>	2013-03-18	Föreningen Gùltzaus vänner
F Framtida infrastruktur	<p>Skellefteå kommun är i stort positiva till de sex programmen, inte minst att en framtida Norrbotniabana tydligt lyfts fram. Vad gäller dragning av framtida järnväg, och utformning av resecentrum/järnvägsstation stödjer Skellefteå kommun Luleås önskan om en östlig dragning som knyter samman järnväg och flyg samt undviker att Luleå C blir en säckstation. En säcklösning innebär ökade restider i jämförelse med lösningar med genomgående spår, inte minst för persontrafik. Se hela yttrandet på v:</p>	<p>Det är positivt att Skellefteå och Luleå kommun har en samsyn vad gäller Norrbotniabanan och att denna ska ha en östlig dragning genom Luleå.</p>		Skellefteå kommun

D, områdesrekommendationer?	Naturreservat Ormberget-Hertsölandet. Följande förslag föreslås beaktas: del av, möjligen hela reservatsområdet bör avlysas från all jakt. Vad ger ett fåtal (mindre än 0,5 promille) av kommunens invånare rätt att här hänsynslöst döda/skada djur vilka för övriga kommuninvånare troligen avsevärt lyfter området värde. Min tanke är att Luleå Jaktvårsklubb vilken idag genom avtal med kommunen innehar jakträtten troligen gärna avstår områden belägna närmast den fasta bebyggelsen. Således områden mellan Lövsjärsvägen och Hertsöträskets fritids och skogsväg, liksom alla områden vilka är belägna närmare fast bebyggelse än 500 m. Enär frågan möjligen kan beröra flera instanser bör ärendet även ingå i "program". Inkommen skrivelse, original finns på v:	Programmen är på strategisk nivå och innehåller därför inte föreskrifter om jakt inom reservatet.	Ej lämnat namn
A, B, C, D, E, F	Översiktsplan för staden Luleå, yttrande över utställt förslag. Del 1 om kvalitetskrav på innehållet. I detta yttrande (del 1) har jag, Harry Persson, främst försökt ge synpunkter på vilka kvalitetskrav som bör ställas på en översiktspan, som ska vara vägvisare för Luleå kommun för åtminstone 10 år framåt. Det kan vara svårt att skriva ett yttrande inför ny översiktsplan på ett sätt som inte väcker missmod eller bitterhet hos de som känner sig träffade av kritik, berättigad eller inte. Det kan bli nödvändigt att kringgå problemet genom någon form av omskrivning. Jag gör det genom att titta tillbaka på den översiktsplan som formulerades år 1990. 1. vara tydlig och läsbar 2. vara försedd med kartor 3. vilka investeringar som är nödvändiga för varje område 4. vara tydligare i sina uttalanden 5. information om stadens viktigaste behov 6. bedömningar om hur markområden ska tillvaratas 7. information om kommunens demografiska situation 8. information till politiker angående det kommunala "bokslutet" 9. information om hur kommunen lyckats i sin markpolitik och vad som behöver göras för fortsatt god framförhållning. se dokument på v: Övriga rubriker i yttrandet: Plus- och minusposter för Luleå, Luleälven, Luleå gator och vägar, Luleås broar, Luleås stadsplanering, Luleås vision 2050, Luleå centrum, Ytternområden med Mjölkuddsberget och Universitetet, Planeringsexempel. Hela yttrandet ligger på v:	1-8) stöds av programmen. 9) Kommer delvis in i uppföljningsprocessen och redovisas delvis i programmen, ex i form av planberedskap.	Norrbottnens Markförädlingsnämnd
A, B, C, D, E, F	Översiktsplan för staden Luleå, yttrande över utställt förslag. Del 2, synpunkter på planeringsprocessen. I detta yttrande, del 2, skriver jag mina synpunkter om översiktsplaneprocessen, ett material som liksom blev över när del 1 färdigställdes. Ett yttrande, del 3, som levereras senare detta år innehåller pedagogiska planeringsexempel. Rubriker: Planeringsprocessen, Ifrågasättande, Vad är vision?, Vad är riskerna med den nya planprocessen?, Vision 2080 som förebild, Avvägning mellan översiktsplan och annan planering, Vad är alternativen?, Förtydligande i övrigt om visionen, Steget från önskelista till översiktsplan, Hänvisningar. Hela yttrandet ligger på v:	Synpunkterna är av informerande karaktär och noteras.	Norrbottnens Markförädlingsnämnd
A, B, C, D, E, F	Översiktsplan för staden Luleå, synpunkter. I tillägg till vad som anförts från Norrbottens Markförädlingsnämnd vill jag personligen lägga till fyra punkter som jag anser särskilt viktiga. 1. Centrumplaneringen 2. Kreativ planering 3. Bro över Södra Stadsfjärden 4. Varvet. Läs hela yttrandet på v:	Frågorna hanteras i programmen, men andra prioriteringar har i vissa fall gjorts.	Norrbottnens Markförädlingsnämnd
D, områdesrekommendationer	Översiktsplan för staden Luleå, yttrande över utställt förslag . Del 4 markresurser och investeringsbehov. Vid genomgång av häftet "Områdesrekommendationer" gjordes noteringar, som är av betydelse för slutlig utformning av översiktsplaneförslaget. Dessa har sammanställts i ett häfte, som härmed överlämnas till stadsbyggnadskontoret. Noteringarna är avsiktligt kortfattade och kan kompletteras med muntlig genomgång om så önskas. Häftet finns på v: och innehåller följande kartor: Centrum, Ytternområden-Mjölkuddsberget, Hertsöområdet, Björkskatan-Björnsbyn, Malmudden-Skurholmen, Svartöberget, Bergnäset, Gammelstad och Råneå.	Program D - Plats för mer gör en annan bedömning, synpunkterna föranleder inga förändringar.	Norrbottnens Markförädlingsnämnd

B	Inkomna synpunkter från Norrbottens musiken. Se fullständig skrivelse på V:	Synpunkterna är till största del av informerande karaktär och visar hur Norrbottensmusiken stödjer de olika strategiområdena i program B - Rum för möten. Nulägesbeskrivningen för program B kommer att kompletteras under avsnittet Bredd och spets.	2013-03-13, 2013-03-18	Tillägg i nulägesbeskrivningen	Norrbottens musiken
A	<p>Programmet beskriver kommunens avsikter för ett öppet inkluderande och tryggt samhälle. I planen lyfter kommunen upp vikten av att yngre och andra som idag står utanför arbetsmarknaden exempelvis invandrare ges möjlighet att bidra till en fortsatt god kommunal service. Det är viktigt att tillvara ta dessa grupper men den framtida kompetensförsörjningen är också beroende av hur väl samhället lyckas tillvarata den äldre arbetskraftens potential. Vilka strategier finns för att ta tillvara de äldres kompetens?</p> <p>Unga är också nutid, inte bara framtid. Det är viktigt att unga ses i ett nutidsperspektiv också för att kunna påverka vad som händer i framtiden. I beskrivningen av ungas medskapande bör även medskapandet i den kommunala utvecklingen nämnas, och inte bara begränsas till kultur- och fritidsaktiviteter.</p> <p>Människor i utanförskap behöver också stärkas i det demokratiska systemet. Ett exempelvis är gruppen utrikes födda som också upplever en maktlöshet i samhället, vilket kan medföra negativa konsekvenser. Hur tänker Luleå kommun kring att stärka möjligheterna för denna grupp och andra grupper i utanförskap att påverka?</p>	Ungas medskapande i den kommunala utvecklingen stöds av program A - Alla jämlika under avsnittet "Allas röst" Programmet vänder sig till alla.	2013-04-03		Norrbottens Läns Landsting, Landstingsstyrelsens yttrande
B	<p>Samhällsplanering som ser bortanför de tekniska lösningarna och som innehåller de mjuka värdena med kulturella förtecken, människors behov och estetiska värden.</p> <p>Möjligheter till fysisk aktivitet för alla åldrar, alla årstider för hela kommunen lyfts fram. Detta tillsammans med åtgärderna för att säkerställa ungas möjlighet till inflytande är positivt för folkhälsan. Förslaget hanterar både stad och land då det inte enbart fokuserar på utveckling av centrum utan inkluderar även byar och stadsdelar.</p> <p>Det är positivt att kommunen lyfter fram behovet av samverkan mellan privat, offentlig och ideell sektor och att den ska förbättras. Regionens kommuner tillskrivs även en viktig roll i att främja gränsöverskridande arbete. ☒</p>	Synpunkten stöds av program B - Rum för möten.			Norrbottens Läns Landsting, Landstingsstyrelsens yttrande
D	Av förslaget framgår det att förtätning av staden kommer att ske och att studentbostäder ska byggas i centrum. Insatser för att minska det upplevda avståndet mellan universitetsområdet och centrum ska göras. Det är positivt då avståndet – mentalt och fysiskt – mellan universitetet och staden upplevs stort. Det är viktigt att vara en attraktiv studentstad då studenterna är av betydelse för inflyttningen till Luleå och länet.	Synpunkten stöds av program D - Plats för mer.			Norrbottens Läns Landsting, Landstingsstyrelsens yttrande

E	<p>Programmet behandlar strategiområdena entreprenörskap, internationalisering samt teknik och innovationer.</p> <p>Ett internt förvaltningsövergripande perspektiv och arbetssätt på dessa frågor är positivt och bör ge god effekt när förslag ska genomföras. Även inom detta område ser landstinget det viktigt att Luleå kommun, som länets största kommun, visar vägen och inkluderar ett regionalt perspektiv på många av de frågor och åtgärder som föreslås. Förmåga till entreprenörskap, innovation och internationalisering är beroende av många omvärldsfaktorer. I det sammanhanget är större perspektiv än den enskilda kommunen viktigt att fortsätta ha.</p> <p>Inom områdena entreprenörskap och innovationer vill landstinget trycka på det offentliga ansvarstagande. Den offentliga sektorn är den största arbetsgivaren i länet. Förutom att stimulera till innovation och entreprenörskap inom skolan och företag har den offentliga sektorn ett ansvar att stimulera till innovation, exempelvis via innovationsupphandling, men också driva på utvecklingen av innovation själv utifrån stora samhällsutmaningar. En medveten satsning på innovationsupphandling i en stor kommun som Luleå, skulle troligen ge god effekt på innovationskraften i små och medelstora företag.</p> <p>Luleå, med Visit Luleå, är en viktig del av varumärket Swedish Lapland. Då det strategiska arbete med etableringar och investeringar har betydelse för såväl kommunen som för länet är det gemensamma arbetet inom Invest in Norrbotten viktigt.</p>	<p>Synpunkterna stöds av program E - Ledande nordlig region där regional samverkan och etablering är prioriterade. Frågan om innovationsupphandling är viktig och kommer att följas av Luleå kommun, kommer dock inte att behandlas på programnivå.</p>	<p>Norrbottnens Läns Landsting, Landstingsstyrelsens yttrande</p>
F	<p>Programmet är ambitiöst och genomarbetat. Stort fokus ligger på hållbar utveckling, där utveckling av kollektivtrafik är en central del. I programmet saknas dock kollektivtrafikfrågorna kopplat till den regionala kollektivtrafikmyndigheten, som har ansvar för att regional kollektivtrafik. Luleå kommun ingår i myndigheten och kunde ha utvecklat mer hur kommunen ser på samarbetet med andra kommuner och med landstinget. En tydligare redogörelse för hur t ex den särskilda kollektivtrafiken (t ex färdtjänst) kan utvecklas i samarbete med RKM för att nå synergieffekter och högre kostnadseffektivitet hade varit motiverad. Kommunen förhåller sig till ett antal regionala strategier, som den regionala utvecklingsstrategin och länstransportplanen. Däremot har inte det regionala trafikförsörjningsprogrammet, som RKM – och därigenom även Luleå kommun – varit med och fastställt beaktas.</p> <p>När det gäller utvecklingen av kollektivtrafik arbetar man för ett fördubblat kollektivtrafikresande, och noterar att detta innebär ökade kommunala kostnader. En fördjupad analys och en konsekvensbeskrivning kring hur kommunen ska hantera en sådan kostnadsökning saknas. För ett effektivt kollektivt resande måste hänsyn till samordning av transportslag tas med i planering av de framtida resorna.</p>	<p>Program F - Resor och transporter visar kommunens ställningstaganden på översiktlig nivå. Vem som är ansvarig, förutom kommunen, utpekade inte i programmet. Arbetet med framtagande av programmet för Resor och transporter har till stor del utförts innan RKM i Norrbotten kommit igång och innan Regionalt trafikförsörjningsprogram tagits fram. Samråd och workshop har genomförts med ansvariga för regional och lokal kollektivtrafik. Samråd har också skett med kommunens ansvariga för färdtjänst och skolskjuts. Fortsatta arbetet med kollektivtrafik räknar vi med sker i samverkan mellan olika berörda aktörer däribland Kollektivtrafikmyndigheten.</p> <p>Vi tillägger i programmet att Regionala trafikförsörjningsprogrammet ska beaktas.</p>	<p>Norrbottnens Läns Landsting, Landstingsstyrelsens yttrande</p>

A, B, C, D, E, F	<p>Det är positivt att kommunen i sitt arbete med den nya kommuntäckande översiktsplan har arbetat för en bred förankring och engagemang för att identifiera och definiera viktiga framtidsfrågor. Det är även bra att kommunen har försökt samla sina styrande dokument i ett sammanhang för att kunna förverkliga Luleås vision 2050. Arbetet har resulterat i ett material som kan ge stöd för hur kommunen skall agera och fatta beslut i ett brett spektra av frågor som inte bara har bäring på frågor som är kopplade till markanvändningsfrågor. Materialet skall även utgöra kommunens översiktsplan och fungera som ett vägledande dokument när det gäller beslut om markanvändningen i samband detaljplanering, bygglov och annan miljöprövning.</p>	<p>Länsstyrelsen skriver i sitt granskningsyttrande att materialet med sex program och ett antal bilagor är svåröverskådligt. Luleå kommun är medveten om detta. Tanken är att efter beslut bygga upp en webb-baserad portal för att kunna skapa länkar mellan olika avsnitt och mellan text och kartor samt för att kunna söka ut specifika textavsnitt.</p>	Länsstyrelsen i Norrbottens Län, yttrande
A, B, C, D, E, F	<p>Länsstyrelsen anser att materialets upplägg och redovisning med sex olika program med tillhörande bilagor är ett mycket komplext och därmed svåröverskådligt material. Det är svårt att hitta information och få en samlad bild av planeringsförutsättningarna, planens innehåll och konsekvenser. Det innebär att det är svårt att ta ställning till översiktsplanens innehåll och konsekvenser vilket har bekräftats av remissinstanserna under granskningen. Länsstyrelsen anser att det måste vara tydligt vilka handlingar inklusive kartor som ingår i översiktsplanen när den antas. Det medvetna val kommunen har gjort för att brett belysa många omständigheter ger enligt Länsstyrelsen konsekvensen att tydlighetsmålet utifrån PBL:s perspektiv inte riktigt nås.</p> <p>Det är därför angeläget att kommunen förtydligar översiktsplanen genom de fortsatta arbeten och fördjupningar som föreslås i de olika programmen. Det är viktigt att dessa kommer till stånd så att kommunen kan få det underlag som behövs och kan underlätta för att kunna genomföra Vision 2050.</p> <p>Länsstyrelsen har i sin granskning av de sex programmen prioriterat de program som är av störst betydelse för den fysiska markanvändningsplaneringen: Kuststaden Luleå</p> <p>Processen</p> <p>Det är enligt Länsstyrelsen olyckligt att samråden har skett med ofullständiga underlag där väsentliga delar har saknats vid samrådstillfället. Samråden har till stor del varit inriktat på viljeinriktningen i de olika programmen medan förutsättningar och konsekvenser som är väsentlig del av översiktsplanen inte har kunnat beaktas på ett relevant sätt. Positivt är att det till granskningsversionen av planförslaget tillkommit områdesrekommendationer. Länsstyrelsen konstaterar att då tiden mellan det senaste samrådet (program A, B, C och E) och granskningen varit mycket kort så har inte programmen förändrats i någon väsentlig mening vilket innebär att Länsstyrelsens synpunkter från samrådet till stor del kvarstår. ☒</p>	<p>Ett övergripande syfte med samråden har varit att successivt utveckla innehållet. Det betyder att vi tidigt i processen har haft ofullständiga underlag som då har kompletterats.</p>	Länsstyrelsen i Norrbotten Län, yttrande
A, B, C, D, E, F	<p>Samrådsredogörelsen</p> <p>Länsstyrelsen anser att kommunen delvis har bemött Länsstyrelsens yttrande på en alltför övergripande nivå. Samrådsredogörelsen bör redovisas sammanhållet och inte delas på respektive program. Det måste vara tydligt hur kommunen ser på och avser att beakta de synpunkter staten genom Länsstyrelsen har lämnat på översiktsplanen. ☒</p>	<p>De olika programmen har genomfört sina samråd med olika metoder och vid skilda tillfällen. I utlåtandet har allt samrådsarbete sammanfattats för alla program.</p>	Länsstyrelsen i Norrbotten Län, yttrande

B, C, D, F, Områdesrekommendationer	<p>Kartredovisningen</p> <p>De övergripande markanvändningskartorna är till vissa delar alltför övergripande och otydliga. Vissa av underlagskartorna är alltför oprecisa för att det skall vara möjligt att orientera sig. Det hade varit rimligt att kartorna till områdesrekommendationerna hade varit mer detaljerade för att fungera som den fördjupning de är avsedda att vara. För att översiktsplanen skall bli mer användbar vore det en stor fördel om det var en bättre koppling mellan kartor och text. Teckenförklaringarna behöver vara mer lättillgängliga och tydliga. Den mer övergripande kartredovisningen behöver förtydligas när det gäller riksintressena. Länsstyrelsen anser att kartredovisningen för hela kommunen avseende värdefull natur- och kulturmiljö behöver preciseras utifrån vilken status de olika områdena har, t.ex. om de är naturreservat eller om de inte omfattas av någon skyddsform.</p>	<p>Länsstyrelsen har även kommenterat att kartorna behöver vara tydligare och till vissa delar mer detaljerade. Här håller kommunen inte med. Kartorna i de tryckta dokumenten ska ses som illustrationer. De sammanfattande mark- och vattenanvändningskartorna visar kommunens ställningstaganden och inte planeringsunderlag i allmänhet. Kartorna i områdesrekommendationerna visar både ställningstaganden och för översiktsplanen relevant underlag, dessa är alltså så detaljerade de kan bli. Planeringsunderlag redovisas textmässigt i översiktsplanen, men inte som kartsikt då de förändras med tiden och därför bara är användbara i digital form. Dessa kartsikt finns digitalt och kommer att finnas med i den webb-baserade portalen.</p> <p>Program C har sett över kartorna för att förenkla och förtydliga.</p>	2013-03-26	Revidering av vissa kartor i program C - Kuststaden Luleå.	Länsstyrelsen i Norrbotten Län, yttrande
C, D, F, Områdesrekommendationer	<p>Miljökonsekvensbeskrivningen</p> <p>Länsstyrelsen anser att för de program som omfattas av kraven på en miljökonsekvensbeskrivning så bör den redovisas i en sammanhållen separat del så att planens miljökonsekvenser framgår bättre. De bedömningar som görs är alltför övergripande. Till exempel när det gäller förslag på nya stora trafikleder så är det rimligt att konsekvenser för trafikarbete och intrång bättre preciseras. Miljökonsekvensbeskrivningen behöver med andra ord anpassas till de konkreta förslag som översiktsplanen innehåller.</p>	<p>Länsstyrelsens synpunkter om att konsekvensbeskrivningarna bör läggas ihop och anpassas till de konkreta förslag som finns i översiktsplanen kommer att leda till en revidering. Förhållandet till miljö kvalitetsmålen kommer också att beskrivas för alla program som helhet.</p>		Revidering av konsekvensbeskrivningen.	Länsstyrelsen i Norrbotten Län, yttrande
A, B, C, D, E, F	<p>Bilagorna</p> <p>Bilagorna behöver struktureras och utformas på ett likartat sätt för de olika programmen så det blir lättare att hitta information i materialet.</p>	<p>I syfte att också tydliggöra bilagorna som redogör för dialogprocessen respektive bedömningsprocessen/ konsekvensbeskrivningen kommer dessa att läggas ihop och samordnas för samtliga program. Bilaga 1 - Utlåtande samråd, Bilaga 2 - Bedömningsarbetet och konsekvensbeskrivning.</p>	2013-03-26	Revidering och ändring av bilagorna.	Länsstyrelsen i Norrbotten Län, yttrande
Områdesrekommendationer	<p>Riksintressen</p> <p>Enligt PBL 4 kap.1 och 3§ § skall i en översiktplan riksintressen enligt 3 eller 4 kap miljöbalken redovisas, och av översiktsplanen ska det framgå hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena.</p> <p>Länsstyrelsen anser att det saknas en heltäckande kartredovisning över befintliga riksintressen. Den redovisning som finns behöver vara tydligare. Däremot finns en tabellredovisning med generella ställningstaganden om hur kommunen förhåller sig till riksintressena. Kommunen framför att de själva ”definierar” var t.ex. naturvärden och friluftsvärden finns inom riksintresseområdena och hur olika intressen skall hanteras. Formuleringen ”definiera” är otydlig med avseende på vad kommunen avser. I detta fall är det knappast en definitionsfråga utan mer en faktisk kunskapsfråga baserad på t.ex. inventeringar och andra kunskapsunderlag. Länsstyrelsen anser nu, liksom vid samrådet att formuleringen är oklar. Översiktsplanen behöver en tydligare redovisning av hur kommunens konkreta förslag i översiktplan förhåller sig till befintliga riksintressen.</p>	<p>Då det gäller riksintressena kommer vissa förtydliganden att göras. Försvarets intressen bedömer kommunen redan är väl redovisade, eftersom några av dem dessutom är en del av kommunens ställningstaganden enligt de sammanfattande mark- och vattenanvändningskartorna. Övriga delar utgör planeringsunderlag och redovisas inte som tryckta kartor utan finns samlade som digitala kartor.</p>		Revidering av riksintressena.	Länsstyrelsen i Norrbotten Län, yttrande
	<p>När det gäller Försvarsmaktens riksintressen så framgår det på sid. 139 i områdesbeskrivningarna att kommunen prioriterar försvarets intressen kring flygplatsen, skjutfältet, stoppområde för väderradar samt flyghinderfrizon, men att det i övriga fall inte är självklart sker någon prioritering av försvaret intressen. Länsstyrelsen vill i detta sammanhang påpeka att det kan finnas ytterligare områden med fara för hälsa och säkerhet kopplade till försvarets intressen. Dessutom behövs en särskild analys göras avseende planerade höga objekt inom 50 km kring en väderradar för att kunna bedöma om väderradarn störs eller ej. Hela landet omfattas dessutom av riksintresse för totalförsvaret beträffande höga objekt som kan komma att försvåra utnyttjandet av tekniska system om höga objekt lokaliseras olämpligt. Det innebär att beroende på vilka förslag till exploateringar och åtgärder som tas fram så kan Försvarsmakten komma att hävda riksintresse för fler platser än de som redovisas som</p>				

C, D, F, Områdesr ekommen dationer	<p>Miljö kvalitetsnormer</p> <p>Länsstyrelsen saknar en samlad redovisning av hur kommunen ser på nuläget avseende miljö kvalitetsnormerna och hur kommunen avser att genomföra åtgärder där dessa inte uppnås. Det bör bättre framgå hur planförslaget påverkar gällande miljö kvalitetsnormer. Det framgår till exempel inte hur planförslaget påverkar luftkvaliteten i centrum. Länsstyrelsen bedömer att strategier för förtätning inte med självklarhet innebär en positiv påverkan på luftkvaliteten och därför bör denna fråga uppmärksammas särskilt.</p> <p>I detta sammanhang är det även viktigt att notera att luftföroreningar under miljö kvalitetsnormen för luftkvalité har negativ påverkan på hälsan särskilt i kombination med andra miljöbelastningar såsom buller från vägtrafik.</p>	Tillägg har gjorts i programmen och i konsekvensbeskrivningen. När det gäller miljö kvalitetsnormerna för luft och centrum kommer ett åtgärdsprogram att tas fram. Innehållet i programmen stöder det genom långsiktiga principer för att förändra trafiken.	Länsstyrelsen i Norrbotten Län, yttrande	
LIS, D	<p>Landsbygdsutveckling i strandnära lägen</p> <p>Länsstyrelsen skall ange om redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,</p> <p>1. Länsstyrelsen tolkar det som att den till översiktsplanen tillhörande LIS-planen skall vara ett tillägg till översiktsplanen, men processas samtidigt med den nya kommuntäckande översiktsplanen.</p> <p>2. Luleå kommun har i ett inledande skede föreslagit fyra LIS-områden; Sundom, Rörbäck, Orrbyn och Hindersön. I planen redovisas även ett antal områden där förfrågan om LIS-utredning finns. Det är positivt att kommunen valt att fokusera på ett fåtal men som kommunen bedömer som angelägna objekt. Det framgår dock inte varför kommunen valt att gå vidare med just dessa områden.</p> <p>3. Enligt planförslaget kan LIS-områden pekats ut parallellt med framtagande av detaljplaner. Länsstyrelsen framför nu, liksom vid samrådet att utpekande av LIS-områden skall göras i samband med en översiktsplan eller ett tematiskt tillägg till en sådan. Vid upphävande av strandskydd i en detaljplan så prövas strandskyddet gentemot samma skäl som vid en dispensprövning. Att peka ut LIS-områden parallellt med detaljplaneläggning blir således inte en korrekt samprövning. 4. Kommunen måste justera planförslaget med att strandskyddsfrågan inom en detaljplan hanteras genom upphävande av strandskyddet genom en planbestämmelse och inte genom en dispens.</p> <p>Kommentar till LIS-områden.</p> <p>5. Sundom</p> <p>Det är angeläget att det i det fortsatta arbetet med planeringen av hamnområdet att områdets natur- och kulturvärden särskilt beaktas.</p>	<p>1. Tolkningen stämmer. PBL:s krav på en strategisk översiktsplan och länsstyrelsens krav på en LIS-plan skiljer sig i detaljeringsnivå. För att det ska bli ett hanterligt material och passa kommunens dokumentsystem så läggs LIS-planen som ett separat dokument.</p> <p>2. För att på ett strukturerat sätt under en längre tid kunna hantera uppkomna situationer och förfrågningar som kan beröra utpekanden av områden där kommenens bedömning handlar om landsbygdsutveckling som ska vägas mot strandskydd, har kommunen tagit fram en arbetsmetod som följer stegen nedan. I denna plan har sedan ett mindre antal områden valts ut och de är valda för att pröva de synsätt på hänsyn och motiv som utarbetats. Denna förtydligande text läggs in.</p> <p>3. Formuleringen är olycklig och vi ska försöka förtydliga att frågan om att planera i strandnära lägen kan göras både genom detaljplan och /eller genom utpekanden av LIS-områden. Ordalydelsen syftade på att båda instrumenten kan behövs för en prövning och reglering inte att de sker tidsmässigt parallellt.</p> <p>4. Texten korrigeras i rubrik och beskrivning under Dispen från eller upphäva strandskydd.</p> <p>5. Sundom. All planering i strandnära lägen ska beakta natur- och kulturvärden. Speciellt poängterar i program D och C. Speciellt utpekade naturvärden av särskilt högt värde har vi inte hittat redovisat på någon översiktligt nivå och har därför inte kunna peka ut dessa. Finns det kännedom om sådan så är vi tacksamma för upplysningar. Ingen ändring i förslaget.</p> <p>6. Landsbygdsutveckling av besöksnäringens verksamhet är här av Samråd har genomförts med andra kommuner i länet. Initiativ har tagits för en närmare samverkan kring landsbygdsfrågor.</p>	Revidering i LIS- planen.	Länsstyrelsen i Norrbotten Län, yttrande
A, B, C, D, E, F, Områdesr ekommen dationer	<p>Mellankommunal samverkan</p> <p>Enligt 4 kap 5 § PBL ska Länsstyrelsen särskilt verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt. Länsstyrelsen konstaterar genom muntliga kontakter med Luleå kommun att det inte har inkommit så många synpunkter på själva planförslaget från grannkommunerna. I den fortsatta översiktliga planeringen på en mer fördjupad nivå bör särskild vikt läggas vid samråden med närliggande kommuner och eller andra kommuner som påverkas av eller har betydelse för planeringen i Luleå kommun.</p>		Länsstyrelsen i Norrbotten Län, yttrande	

C, D

Hälsa och säkerhet

Enligt PBL 2 kap 3§ 3 p. ska bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl. a risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen saknar en tydlig redovisning av förutsättningar som är av väsentlig betydelse för markanvändningsplaneringen i relation till hälsa och säkerhet. Exempel på detta är geotekniska riskfaktorer som underlag avseende ras, skred, erosion. Kommunen gör bedömningen att det är få områden där dessa faktorer kan påverka utvecklingen. Det skulle dock vara lämpligt med en redovisning av dessa områden. Områden med risk för översvämning bör redovisas tydligare och omfatta hela kommunen. Kommunen tar ställning för att nivån för 100-års vattenstånd skall beaktas vid lokalisering av bebyggelse och anläggningar. Länsstyrelsen anser att översvämningskänsliga områden med beaktande av framtida översvämningsrisker i ett framtida klimat tydligt bör utpekats i översiktsplanen. Länsstyrelsen har under samrådet uppmärksammat kommunen på vikten av att beskriva och analysera andra riskfaktorer som har betydelse för den långsiktiga markanvändningen som markföroreningar, sulfidjordar och t.ex. anläggningar som kräver särskild uppmärksamhet såsom SSAB.

Då det gäller hälsa och säkerhet saknar länsstyrelsen redovisningar kring olika risker. I programmen anger kommunen att underlaget för att hantera risker behöver kompletteras och detta ska göras under de kommande åren. Då det gäller 100-årsvattenstånd finns det tydligt med i textavsnitten men redovisas bara på den sammanfattande mark- och vattenanvändningskartan på stadsbygdsnivå. Detta för att det än så länge saknas mer detaljerade kartor. Kommunen vill också påpeka att då det gäller hälsa och säkerhet är dessa frågor tydligt beskrivna framförallt i program A, B och F. Förhållandet till folkhälsomålen kommer att beskrivas för alla program som helhet.

Länsstyrelsen i Norrbotten
Län, yttrande